

**Οι επιπτώσεις στην παιδική και εφηβική ηλικία
μετά από νόσηση από COVID-19.
- 2022 -**

UNIVERSITY *of* NICOSIA

Περιεχόμενα

➤ Βασικά στοιχεία έρευνας

- Ταυτότητα Έρευνας
- Μεθοδολογία
- Συλλογή δείγματος
- Περιορισμοί
- Δημογραφικά στοιχεία συμμετεχόντων

➤ Τελικά ευρήματα

- Ποσοτικά (270 Ερωτηματολόγια Κλειστού τύπου)
- Ανάλυση Αποτελεσμάτων

➤ Συμπεράσματα

Ταυτότητα Έρευνας

- **Θέμα:** Οι επιπτώσεις στην παιδική και εφηβική ηλικία μετά από νόσηση από COVID-19.
- **Πληθυσμός:** Νόμιμοι κηδεμόνες παιδιών ηλικίας 0-18 ετών, που έχουν αναρρώσει από τη νόσο του COVID-19 και ζουν νόμιμα στην Κύπρο, ανεξαρτήτως εθνικότητας/υπηκοότητας, αλλά και Κύπριοι που ζουν στο εξωτερικό με μόνιμη κατοικία την Κύπρο, τα παιδιά των οποίων έχουν νοσήσει στην Κυπριακή Δημοκρατία.
- **Μέρος διεξαγωγής:** Διαδικτυακή Έρευνα.
- **Ημερομηνία διεξαγωγής:** 08 Φλεβάρη 2022 – 08 Απριλίου 2022 (2 μήνες).
- **Εργαλείο μέτρησης:** Ηλεκτρονικό Διαδικτυακό Ερωτηματολόγιο (στα ελληνικά).
- **Συμμετέχοντες:** 270 ερωτηματολόγια.
- **Επιστημονικός Υπεύθυνος:**
  - Κωνσταντίνος Ν. Φελλάς, Ανώτερος Αντιπρύτανης Πανεπιστημίου Λευκωσίας.
- **Ερευνητική ομάδα:**
  - Δρ. Ζωή-Δωροθέα Πανά, Λέκτορας Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου
  - Γεωργία Χαραλάμπους, Υποψήφια Διδακτόρισα, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας
- **Χρηματοδότηση:** Πανεπιστήμιο Λευκωσίας
- **Διοργανωτές:**
  - Πανεπιστήμιο Λευκωσίας
  - Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος
  - Παιδιατρική Εταιρεία Κύπρου

Μεθοδολογία (1)

➤ Δείγμα:

- Νόμιμοι κηδεμόνες παιδιών ηλικίας 0-18 ετών, που έχουν αναρρώσει από τη νόσο του COVID-19 και ζουν νόμιμα στην Κύπρο, ανεξαρτήτως εθνικότητας/υπηκοότητας
- Νόμιμοι κηδεμόνες παιδιών ηλικίας 0-18 ετών, που έχουν αναρρώσει από τη νόσο του COVID-19 και είναι Κύπριοι που ζουν στο εξωτερικό με μόνιμη κατοικία την Κύπρο, τα παιδιά των οποίων έχουν νοσήσει στην Κυπριακή Δημοκρατία.

➤ Στόχοι

- Η καλύτερη κατανόηση των συνθηκών και της ποιότητας ζωής των παιδιών και εφήβων ηλικίας 0-18 ετών μετά από νόσηση που προκλήθηκε από τον κορωνοϊό (COVID-19).
- Η ανάδειξη των κοινωνικο-ψυχολογικών επιπτώσεις της νόσου του κορωνοϊού για όλα τα παιδιά και έφηβους ηλικίας 0-18, που διαμένουν νόμιμα στην Κυπριακή Δημοκρατία.
- Η συμβολή του ερωτηματολογίου στην ευρύτερη έρευνα για την καλύτερη ενημέρωση για τις ανάγκες και την υγεία των παιδιών και εφήβων που έχουν αναρρώσει από τον κορωνοϊό, ώστε να υπάρξει ενημερωμένη χάραξη πολιτικής και παρεμβάσεις στήριξης των ηλικιακών αυτών ομάδων στην Κύπρο.

Μεθοδολογία (2)

➤ Ποσοτική μέθοδος:

- Κλειστού τύπου δομημένα ερωτηματολόγια (270)

➤ Δέκα Τομείς:

- (1) Προσωπικά Στοιχεία
- (2) Οικονομική Κατάσταση
- (3) Γενικές ερωτήσεις για τον COVID-19
- (4) Ύπνος
- (5) Φροντίδα παιδιού και δραστηριότητες
- (6) Χειρισμός άγχους και κατάθλιψης
- (7) Φιλίες
- (8) Διακρίσεις
- (9) Εμβολιασμός
- (10) Άλλες ανάγκες για την καθημερινή ζωή

1.

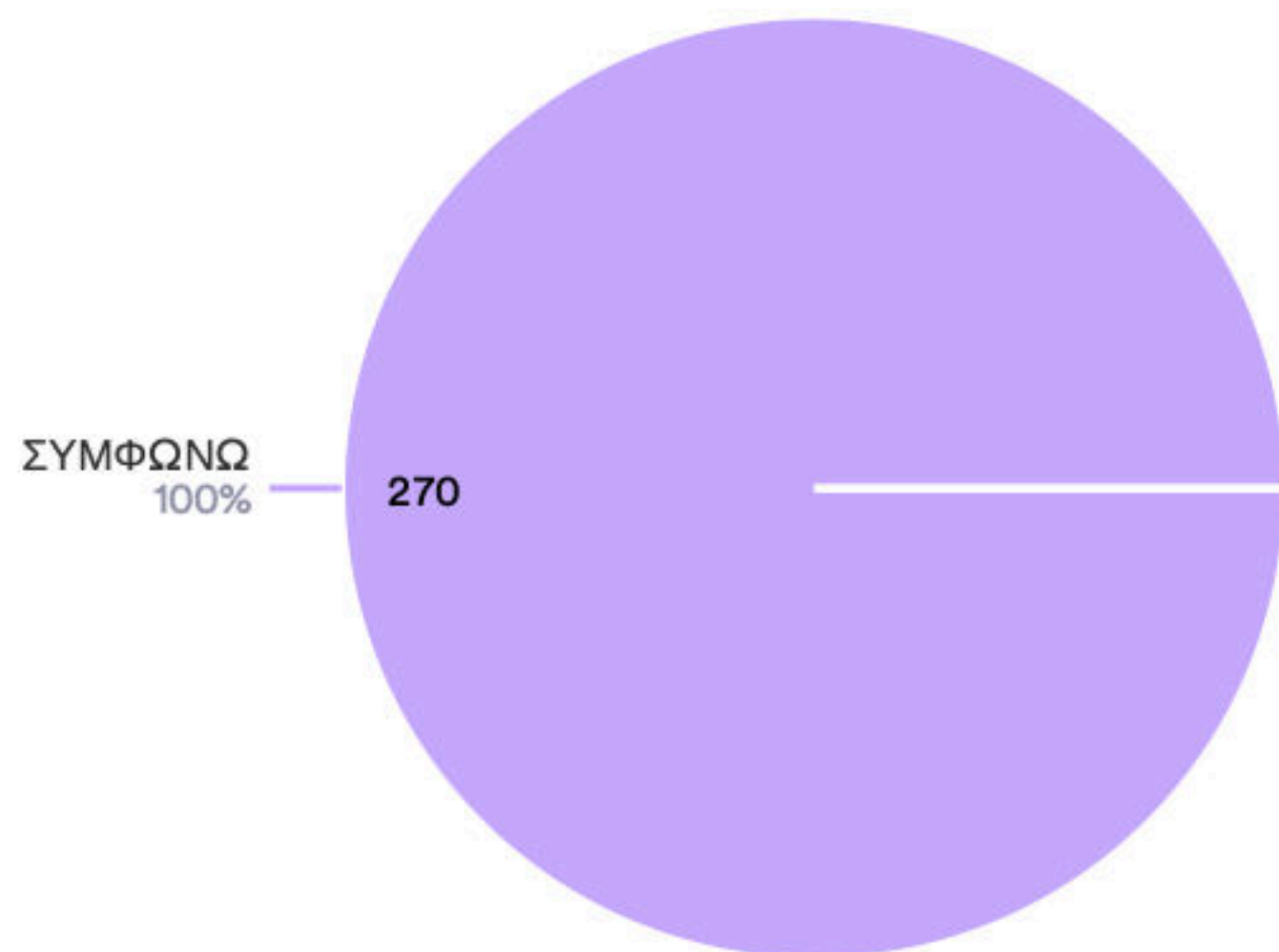
Χαρακτηριστικά Δείγματος

UNIVERSITY *of* NICOSIA

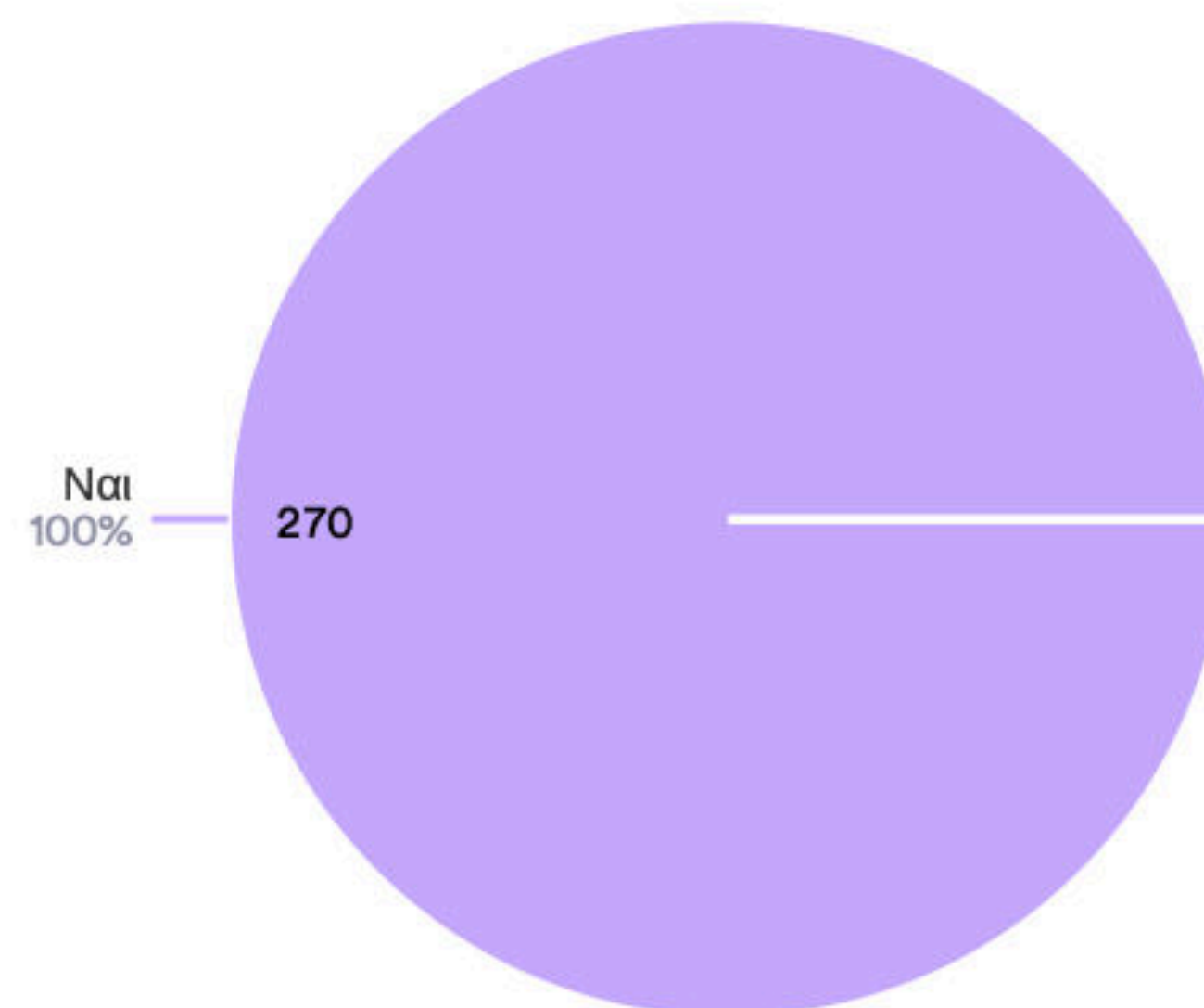
Συγκατάθεση συμμετοχής:

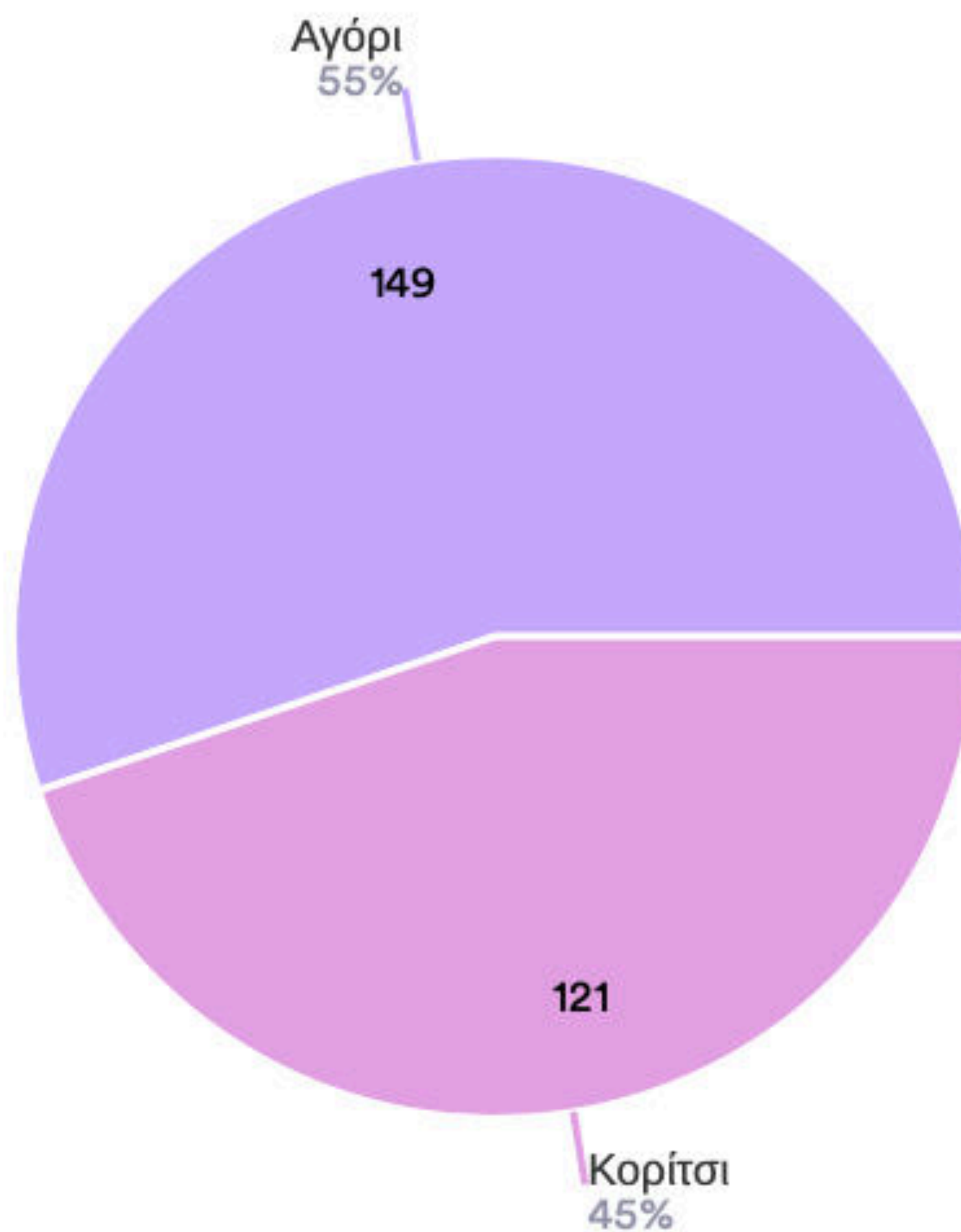
270 Responses

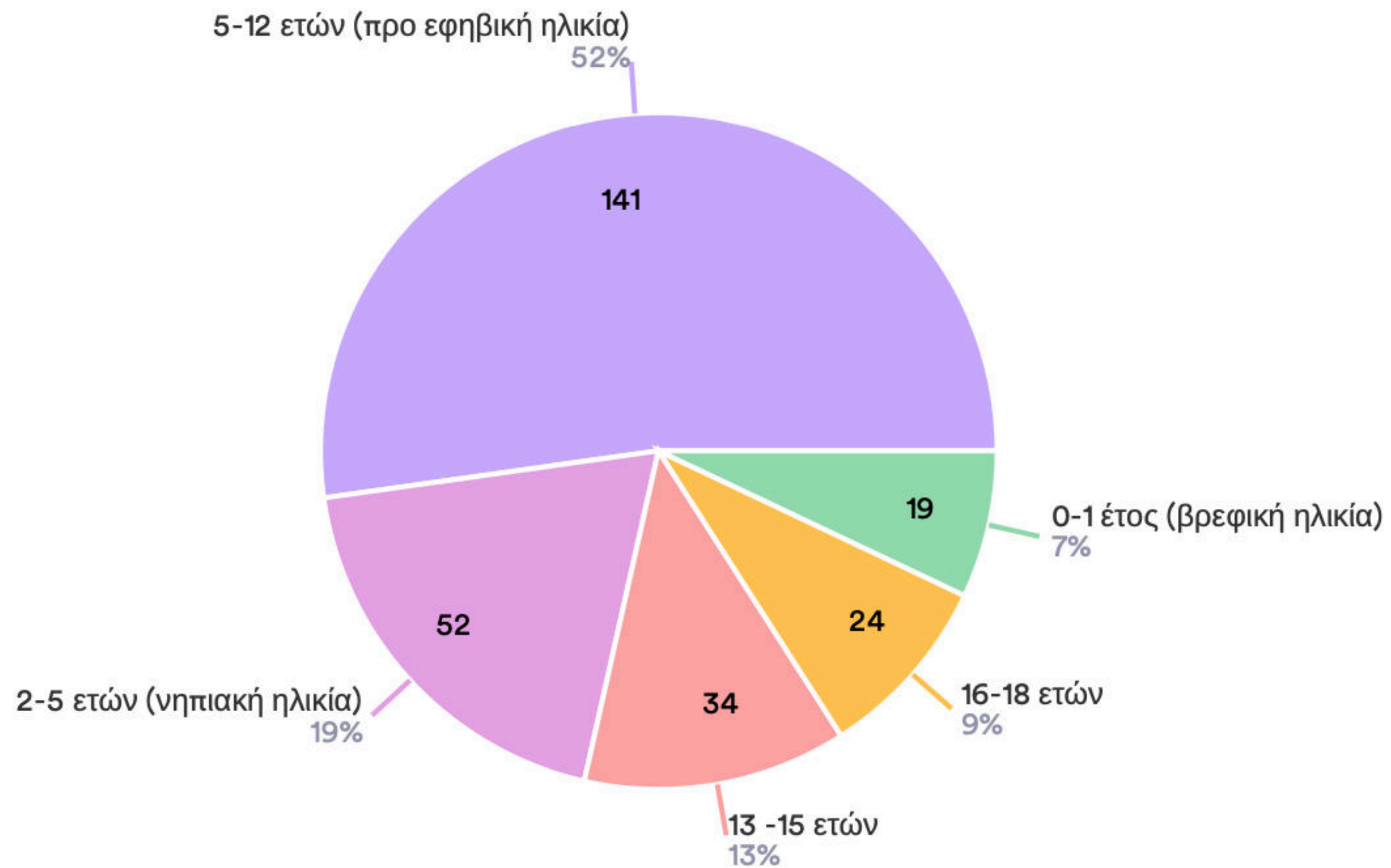

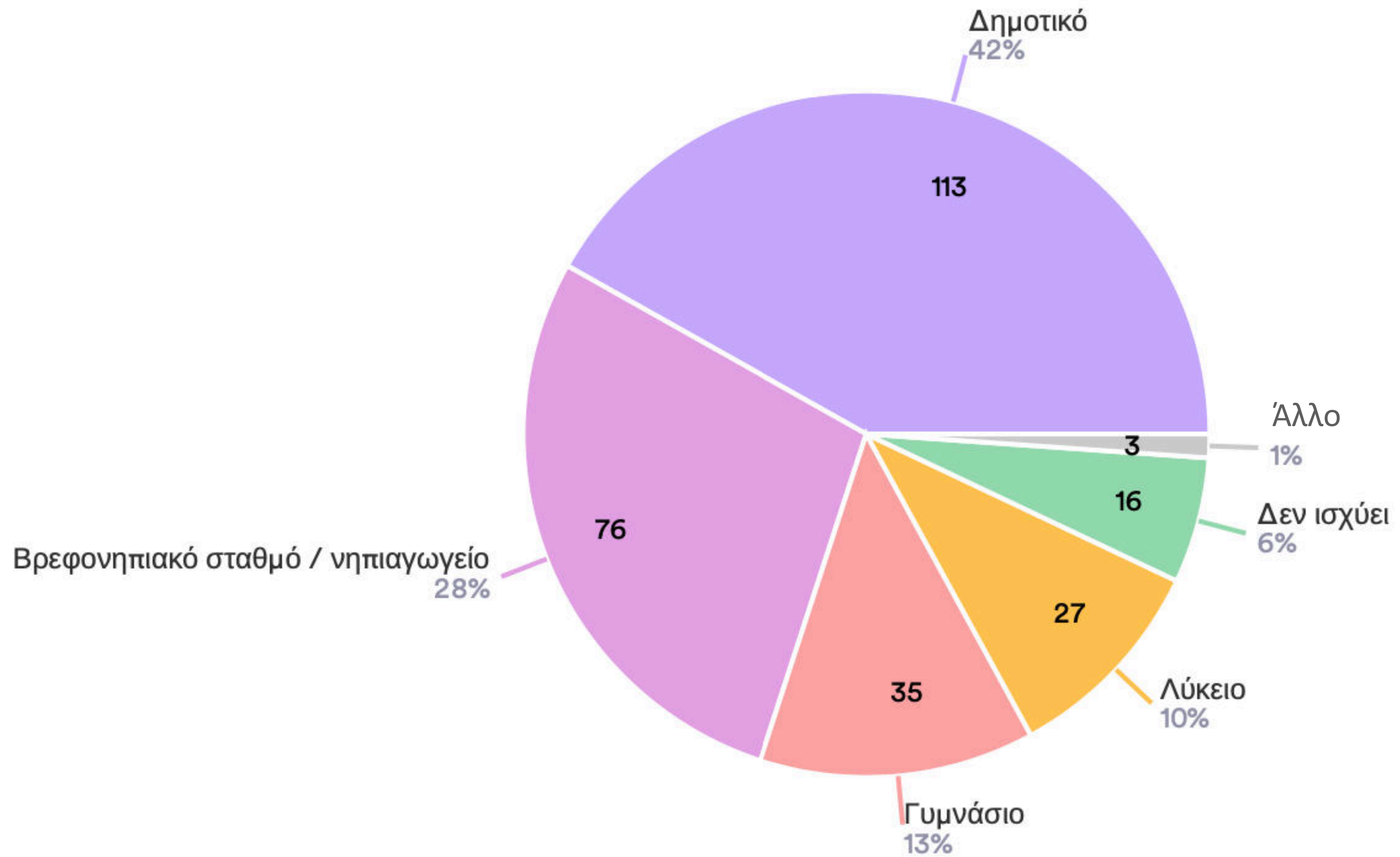
Έχει ήδη νοσήσει το παιδί σας με κορωνοϊό;

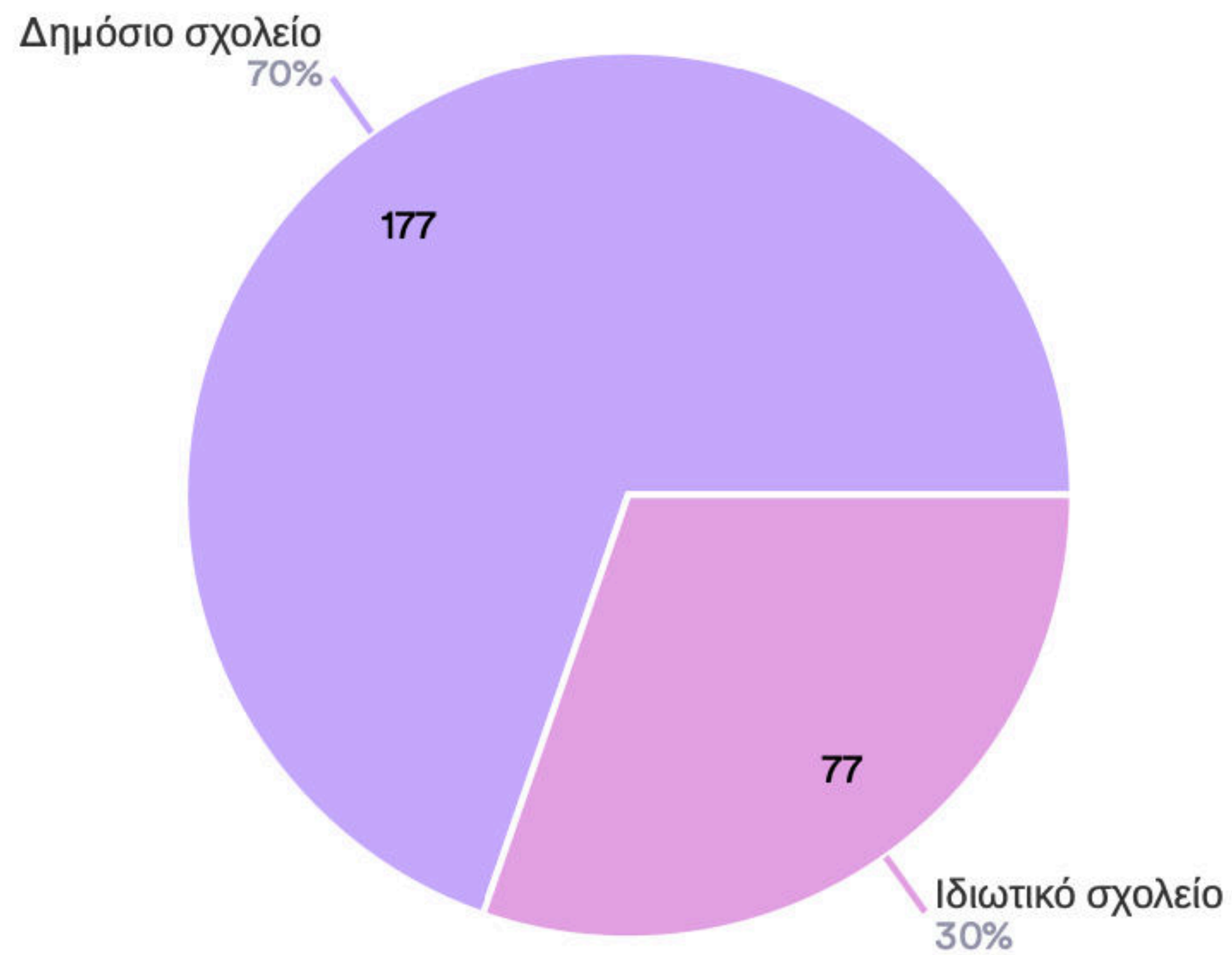
270 Responses

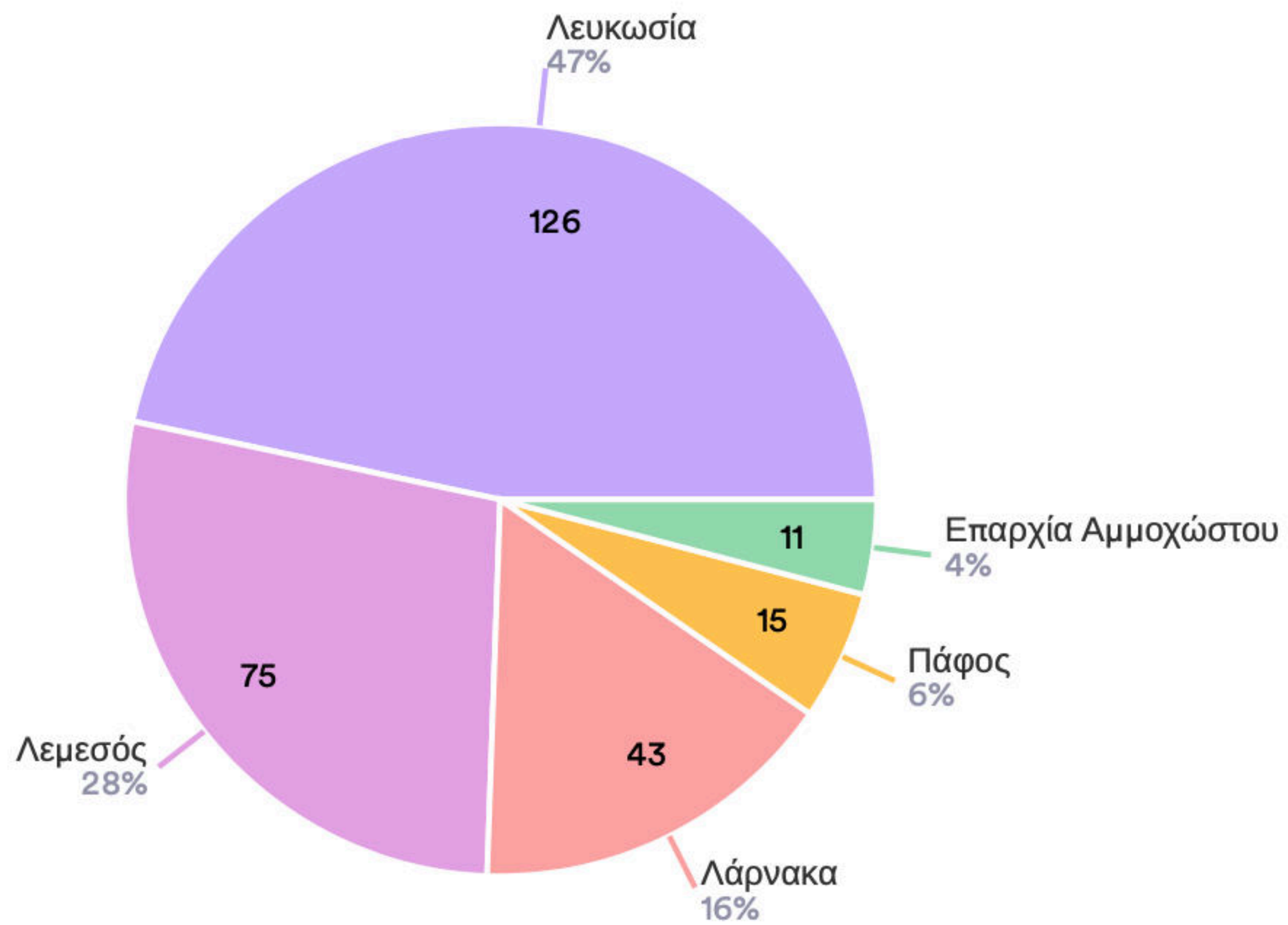

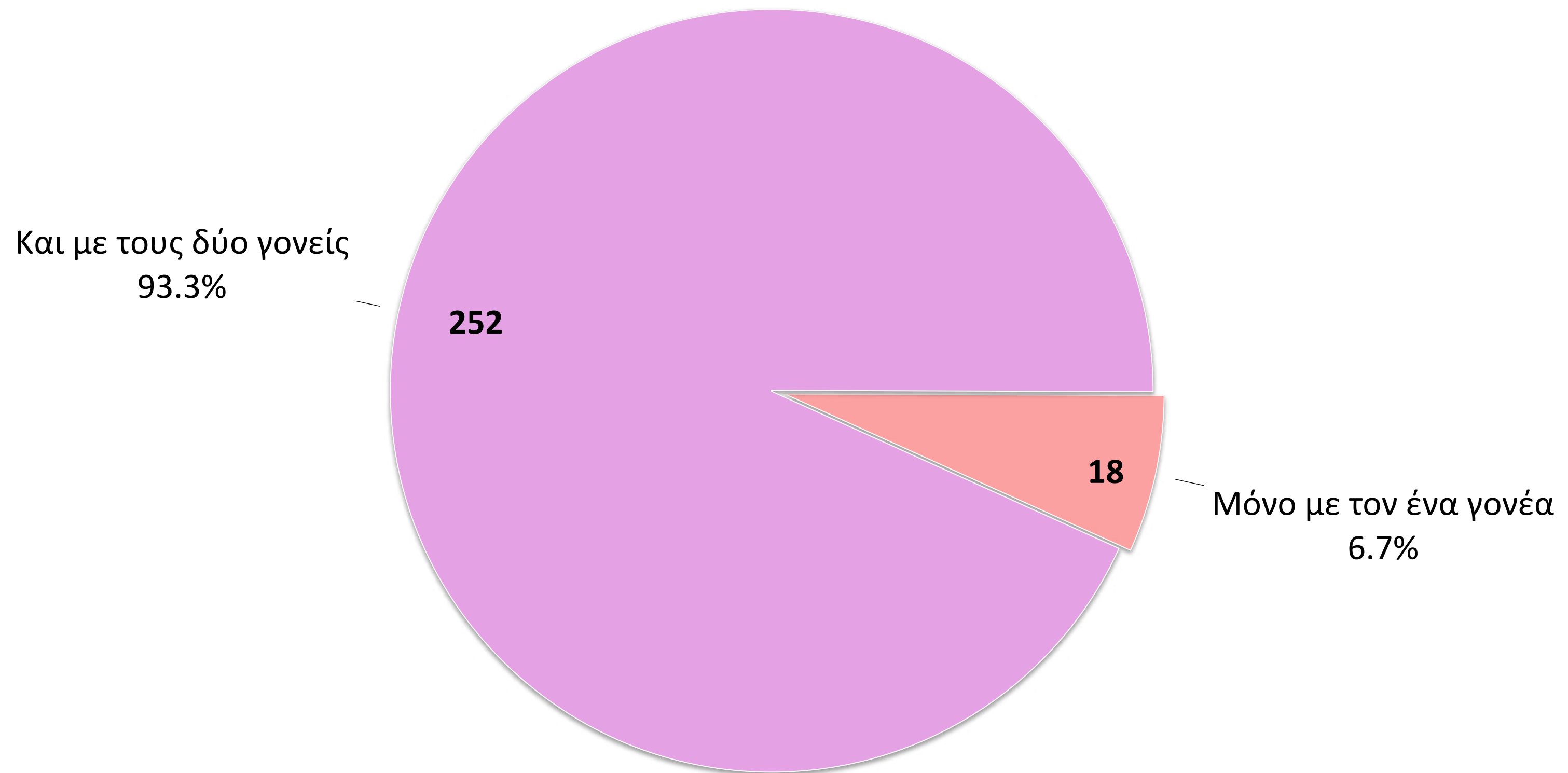

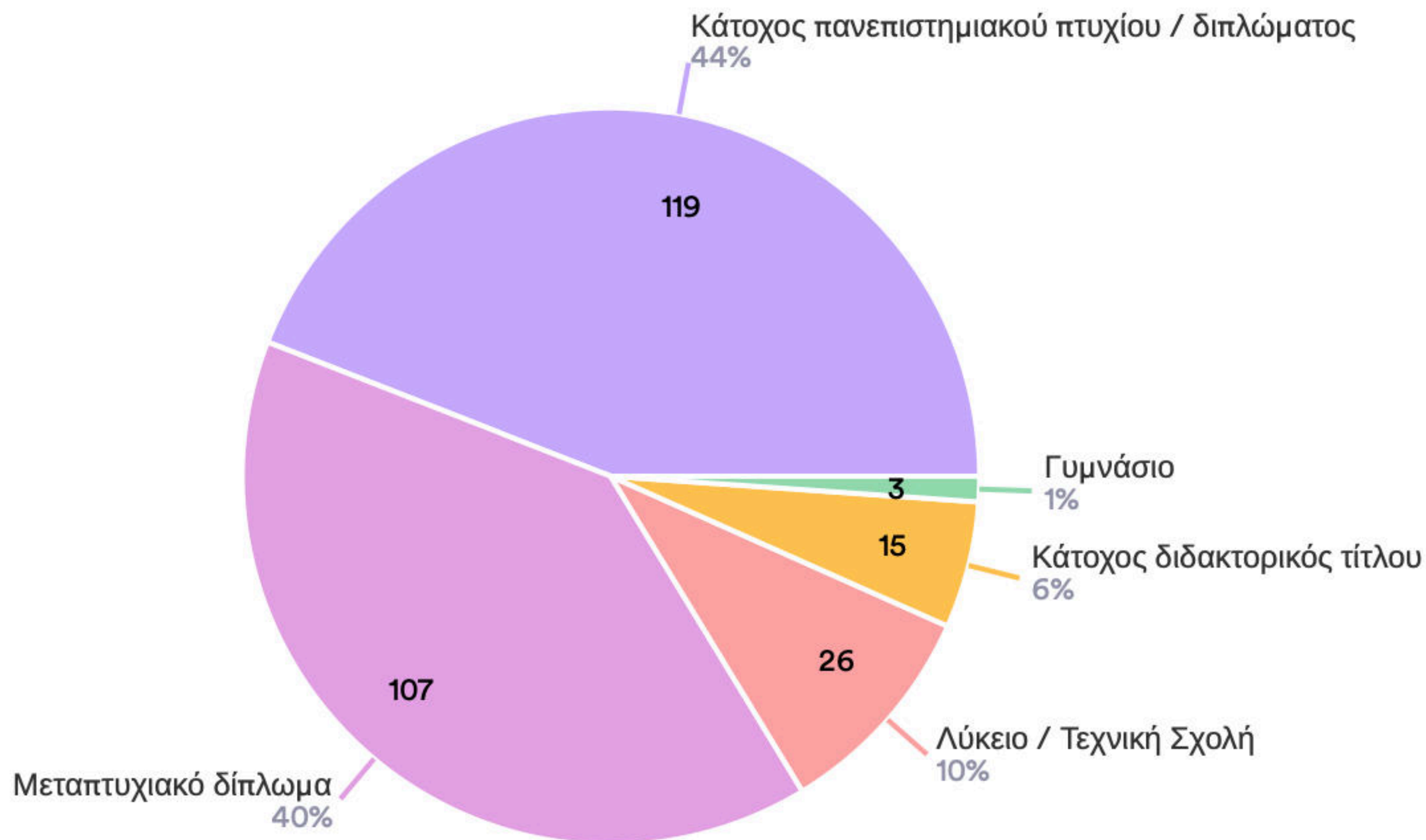

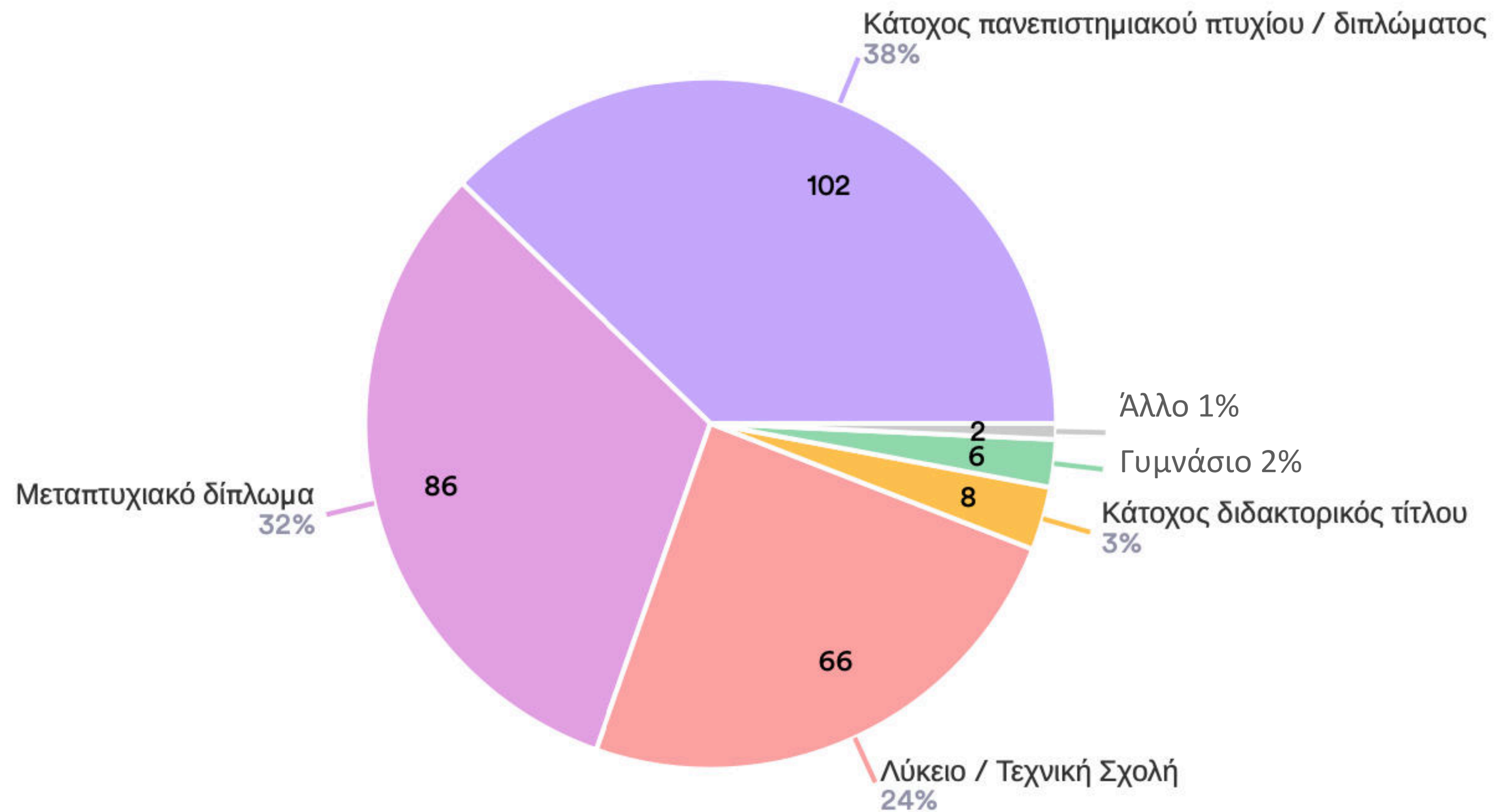

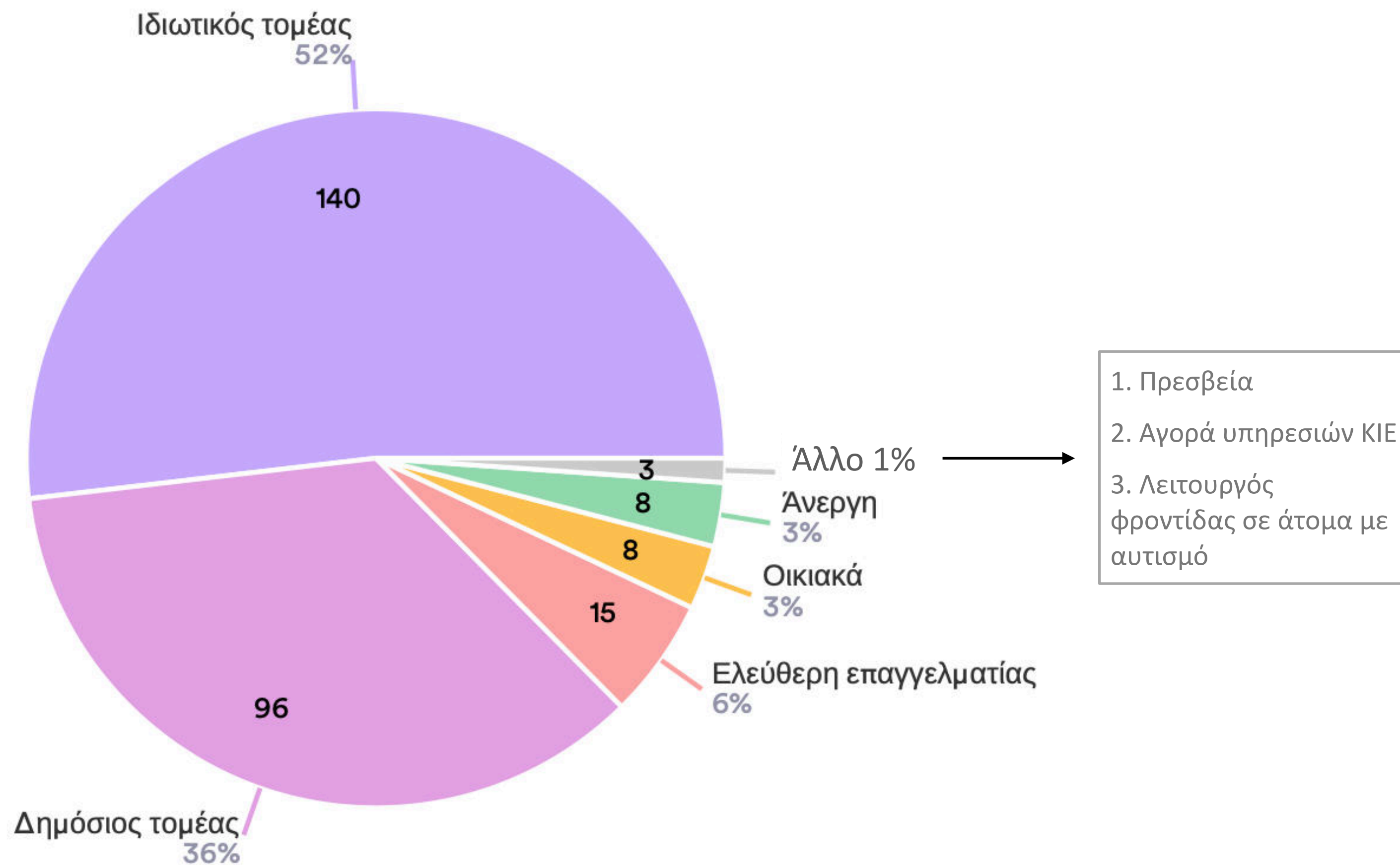
6. Άτομα με τα οποία διαμένει το παιδί

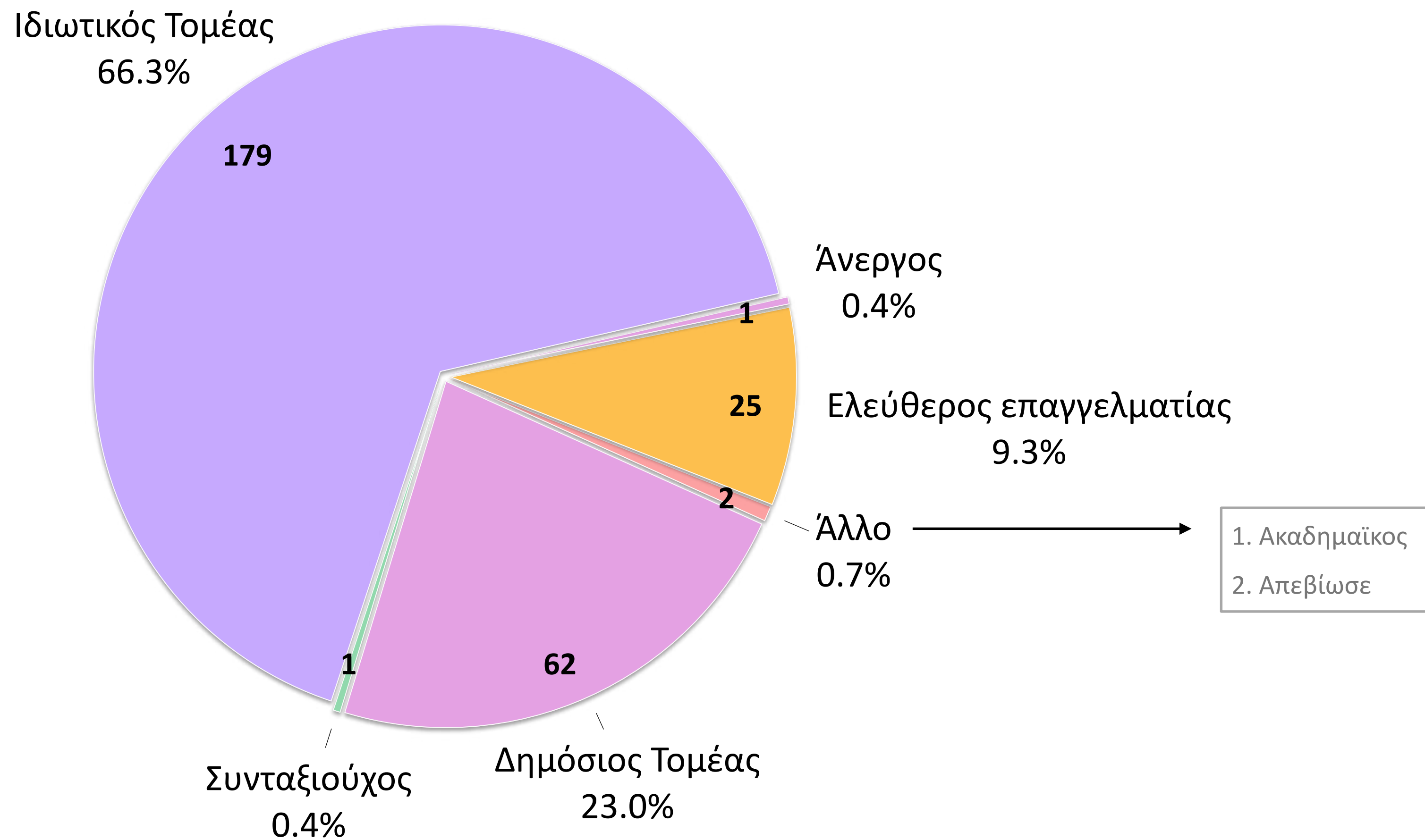
N. 270

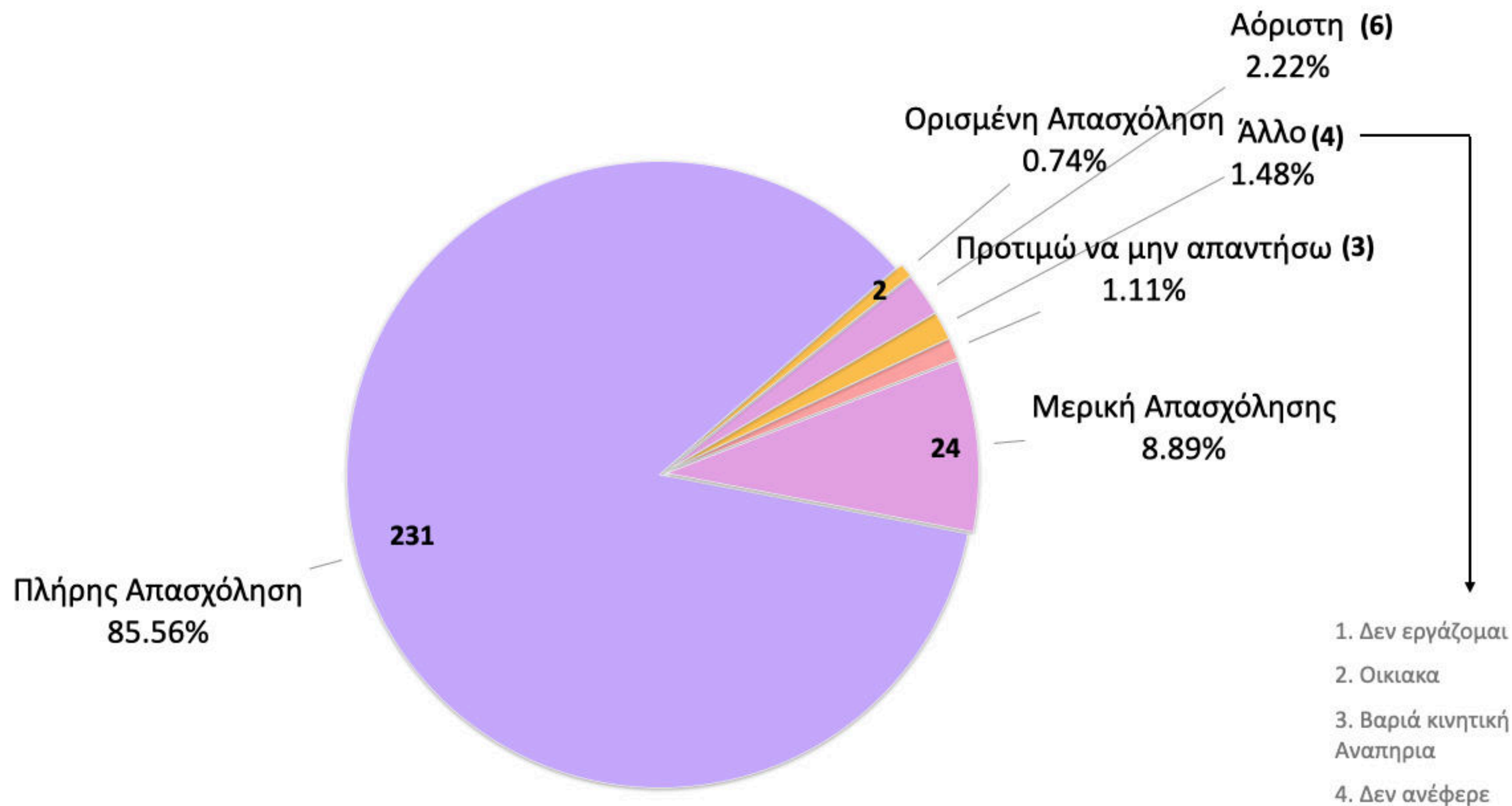

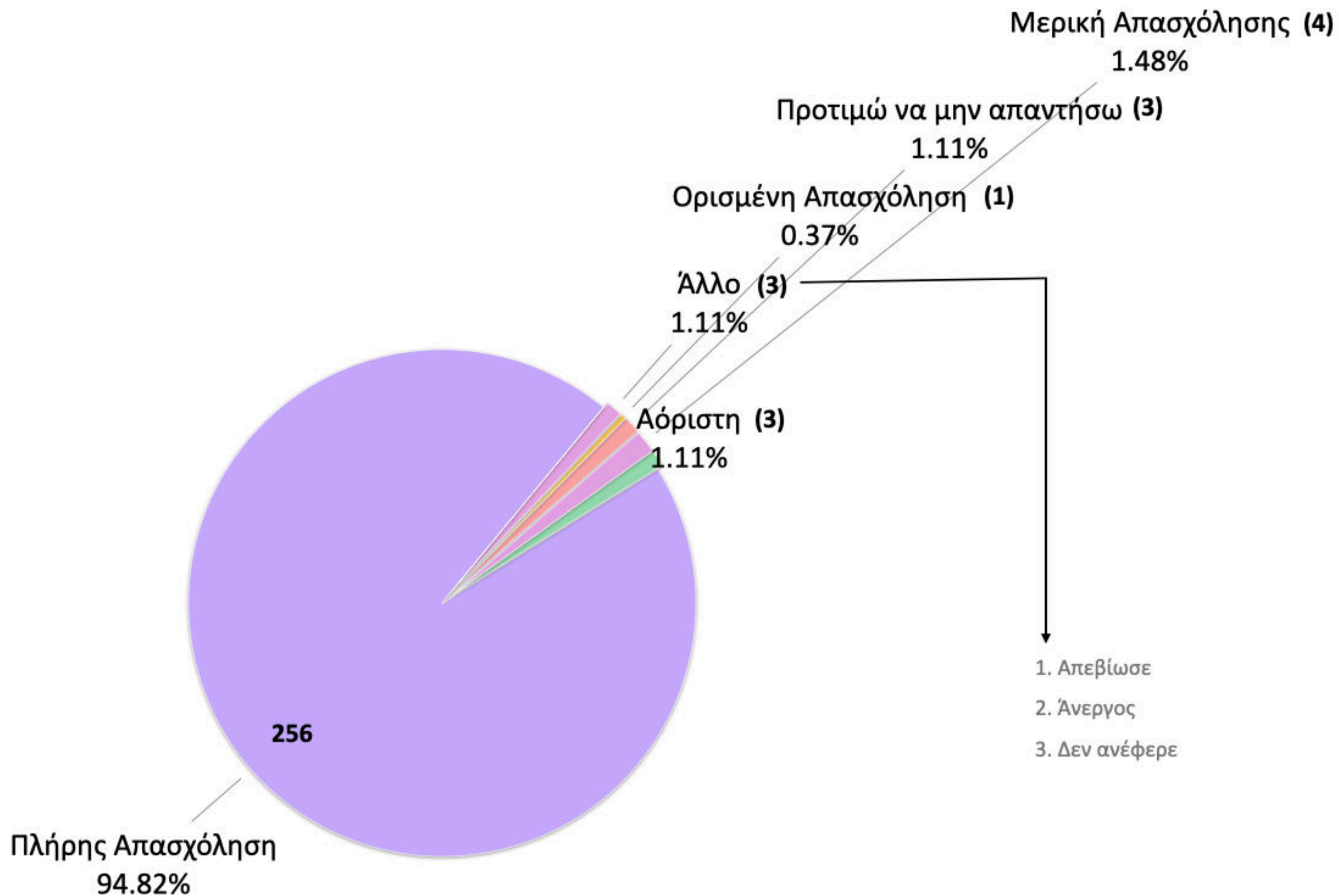

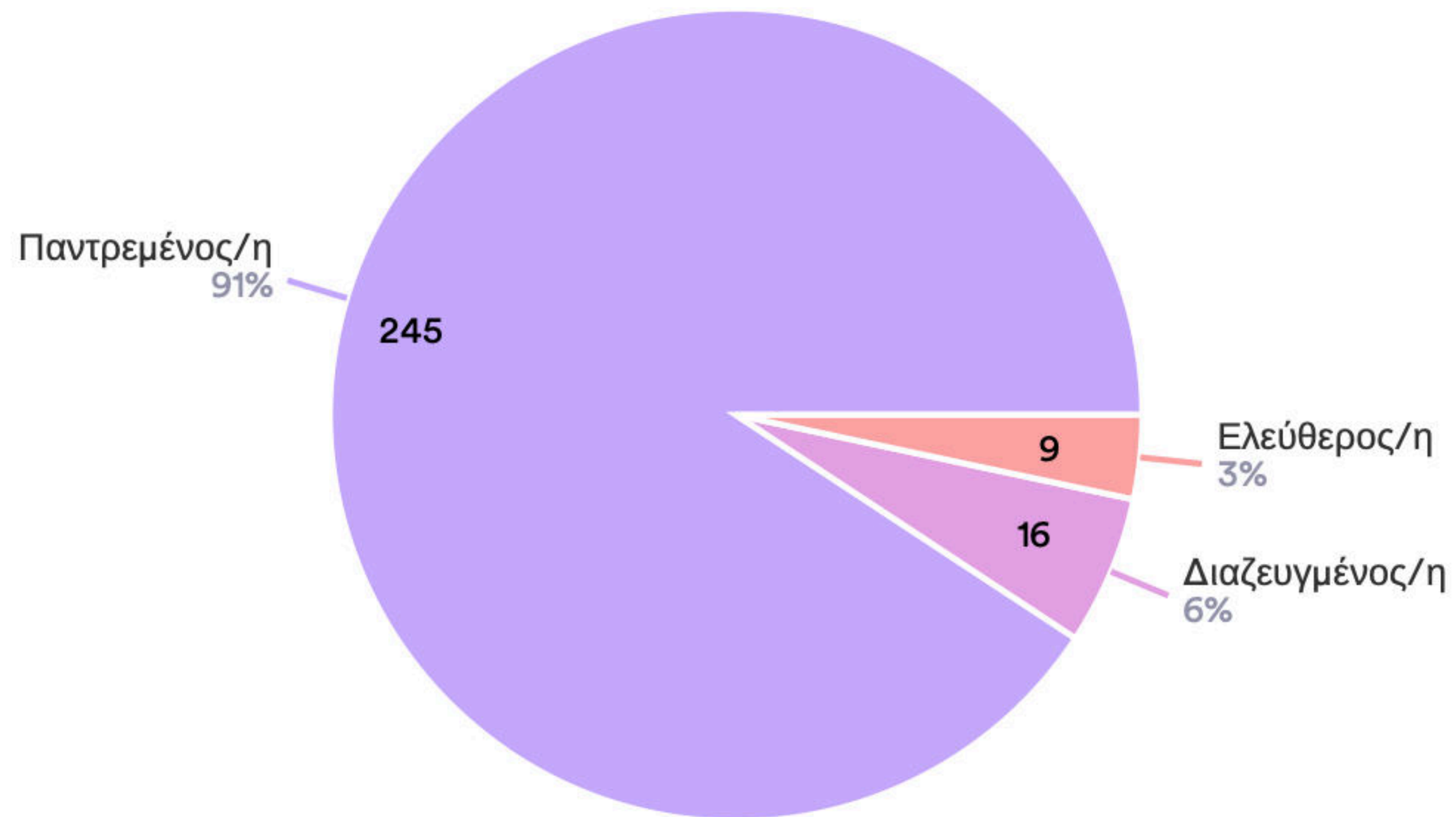

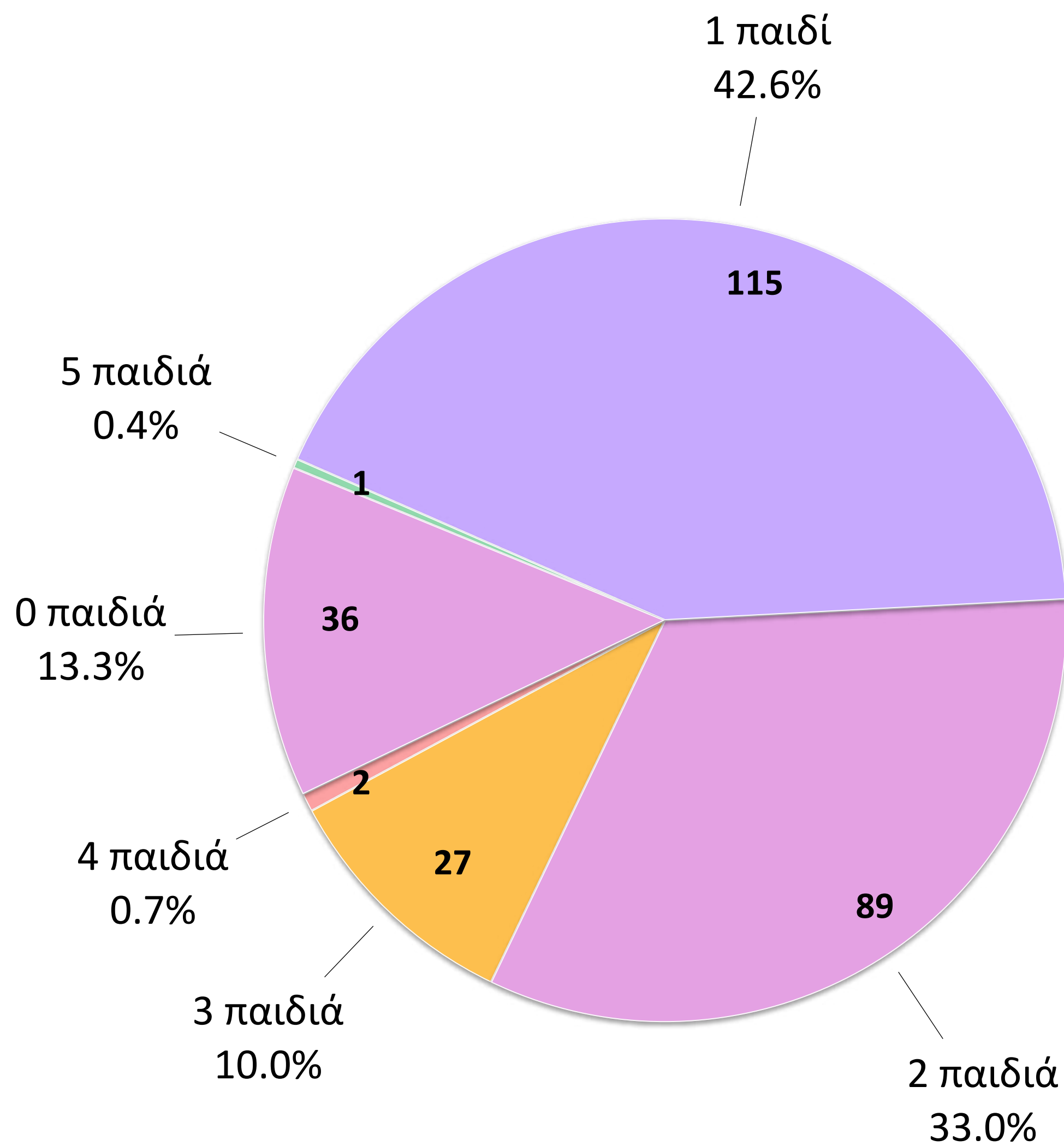

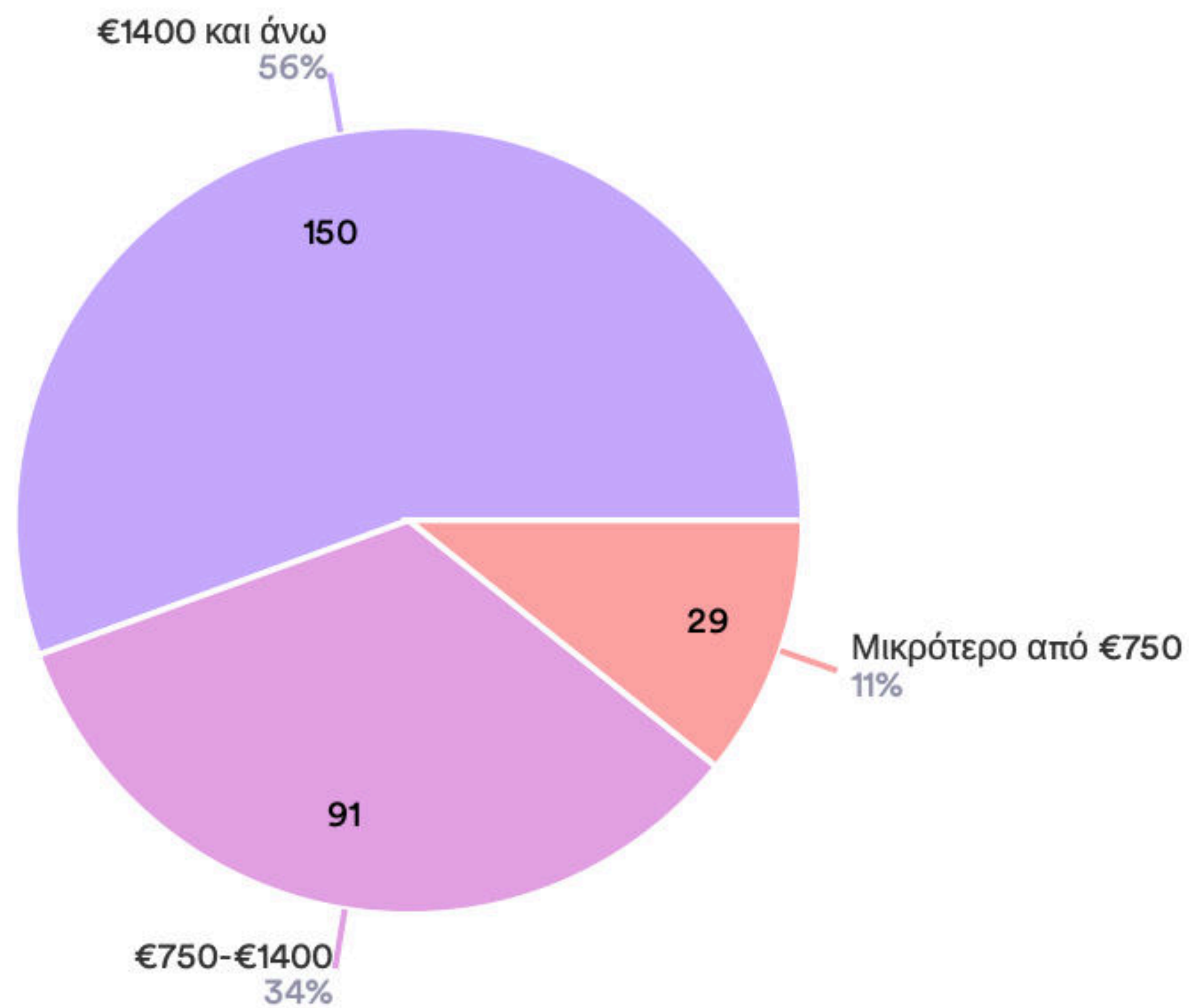

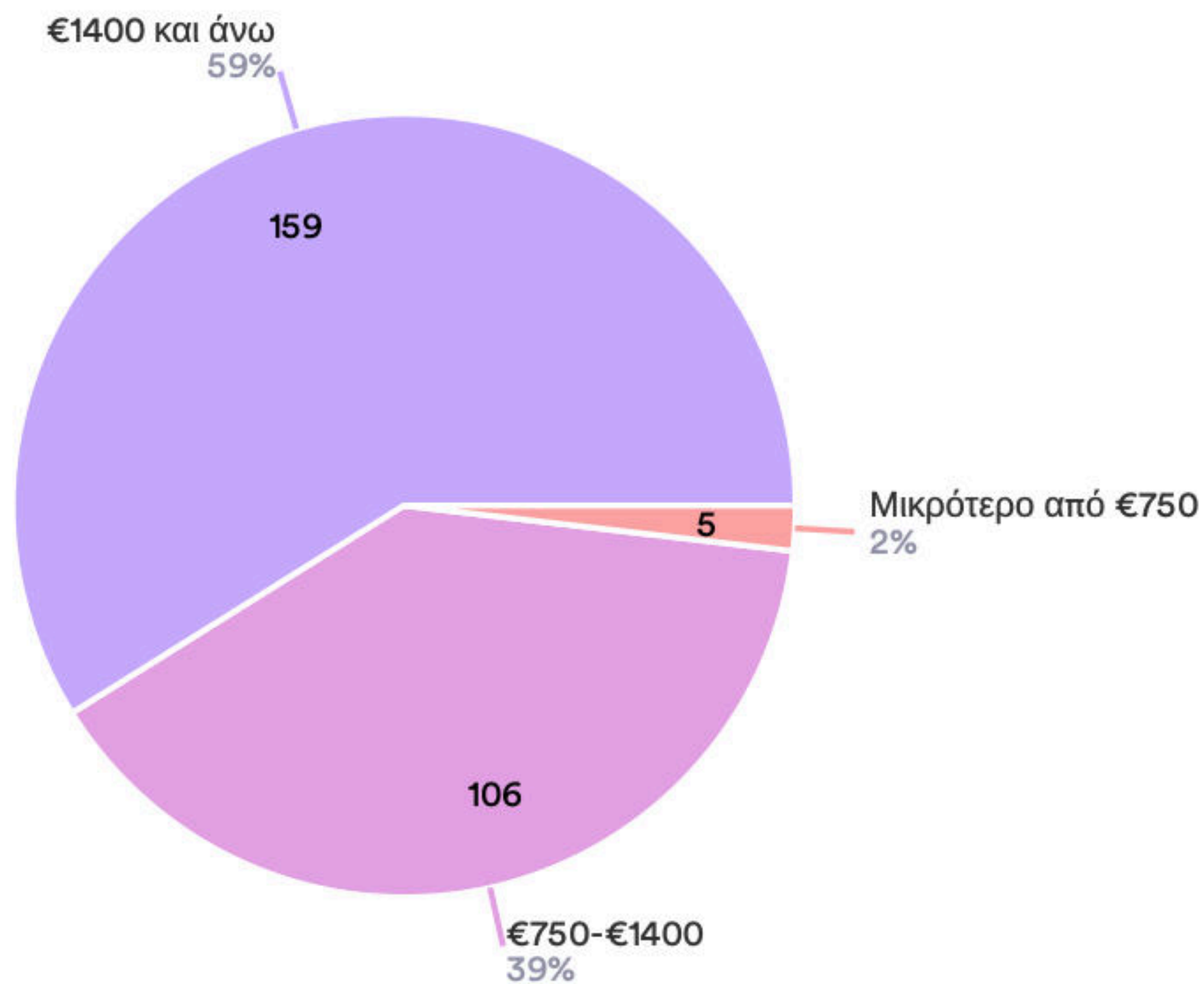
2.

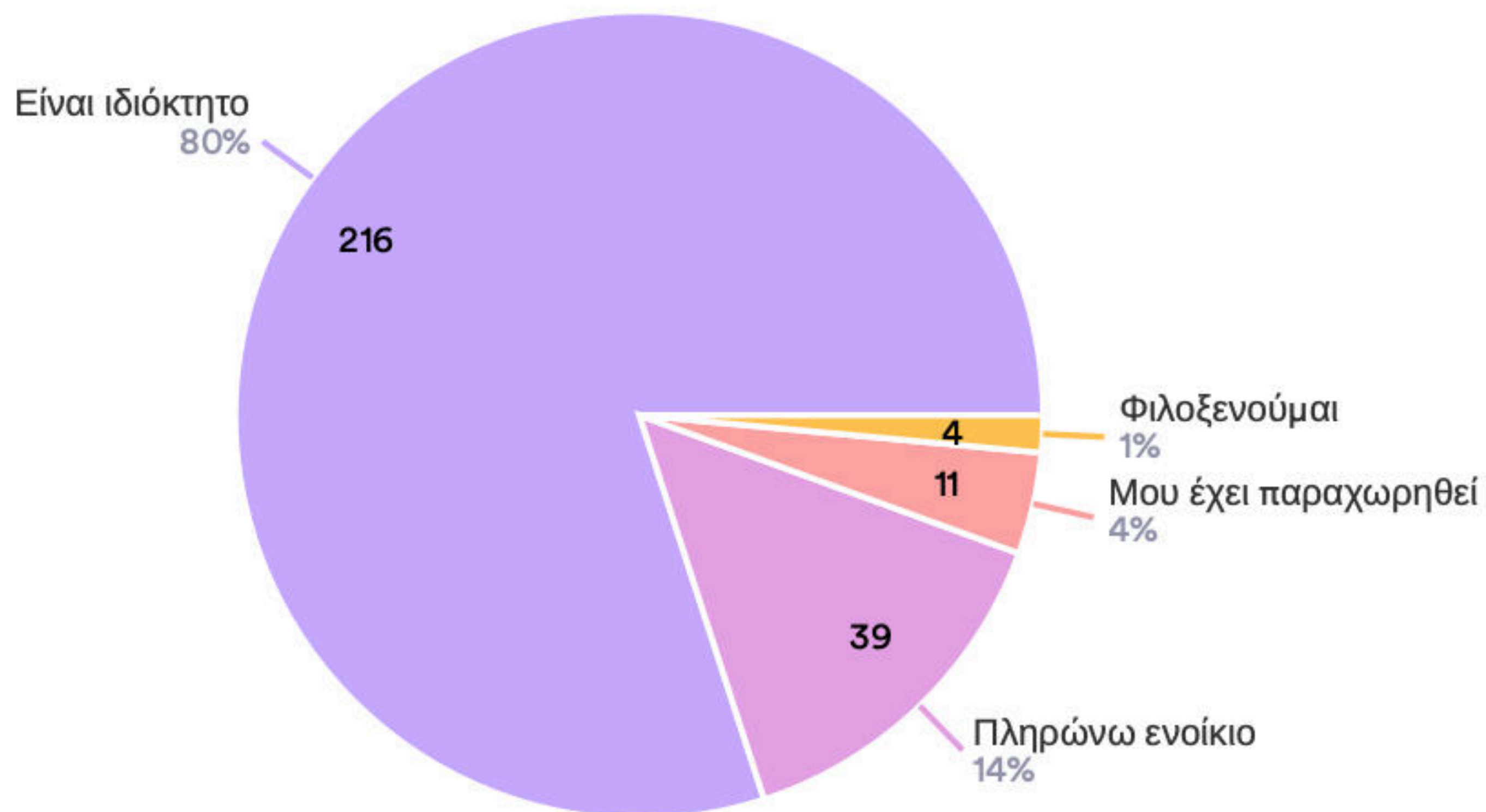
Οικονομική Κατάσταση

UNIVERSITY *of* NICOSIA

3.

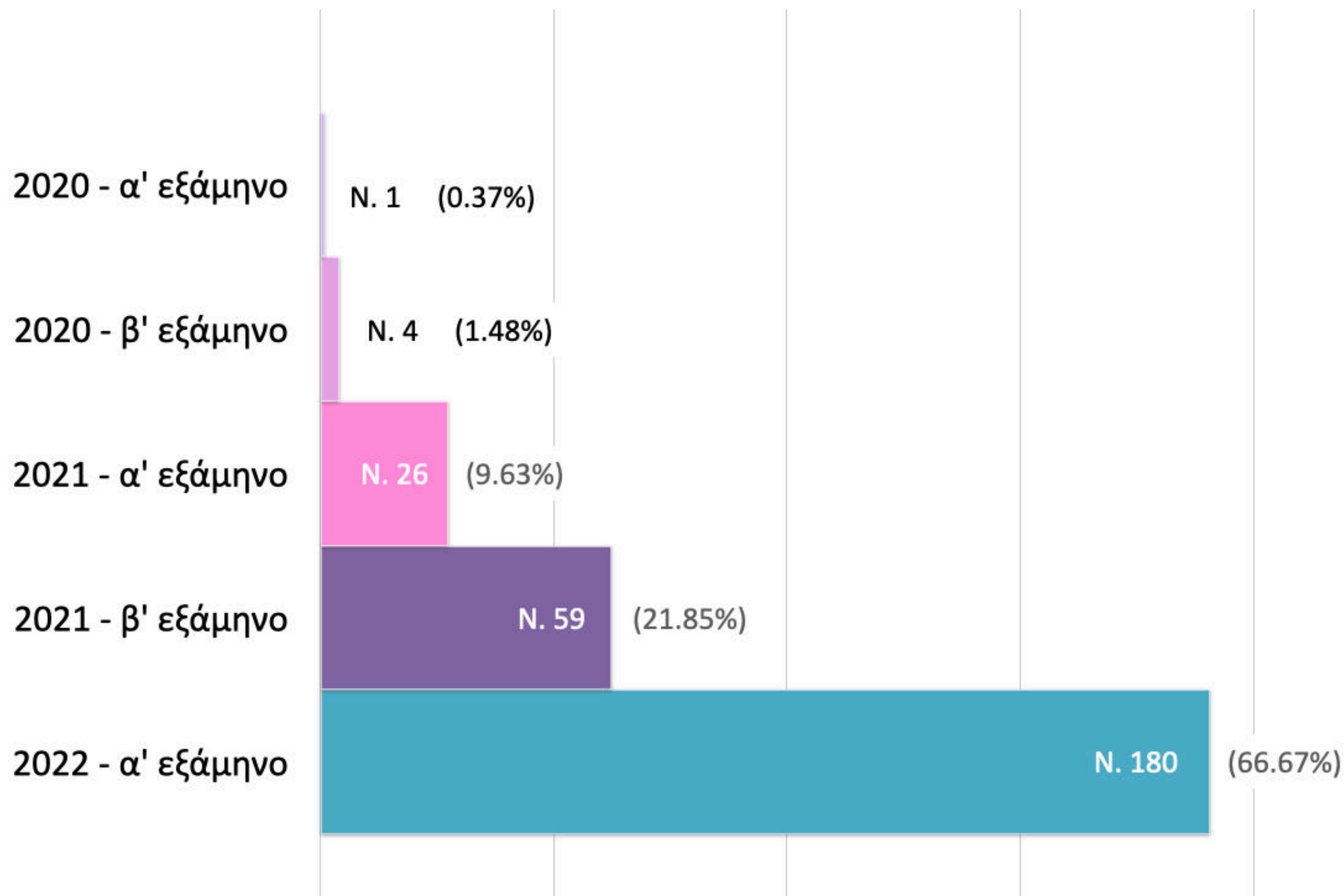
Γενικές ερωτήσεις για τον COVID-19

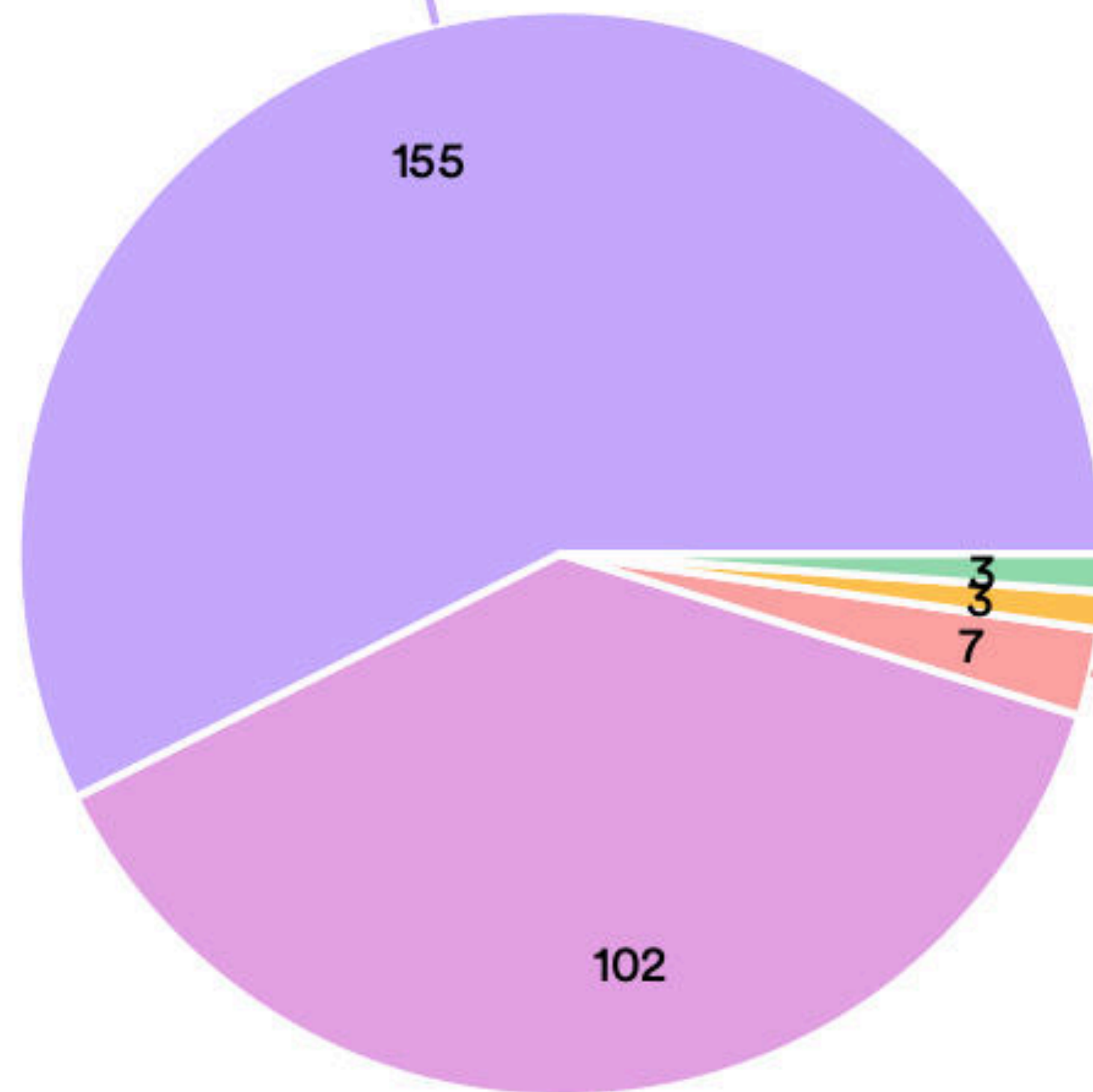
UNIVERSITY *of* NICOSIA

18. Πότε διαγνώστηκε το παιδί σας με COVID-19;

N. 270

Ήπια αλλά σοβαρή αντιμετώπιση
57%

Με άγχος και επιφυλακτικότητα
38%

Άλλο 1%

Με περιφρόνηση και απαξίωση 1%

Με αδιαφορία 3%

1. Ήπια

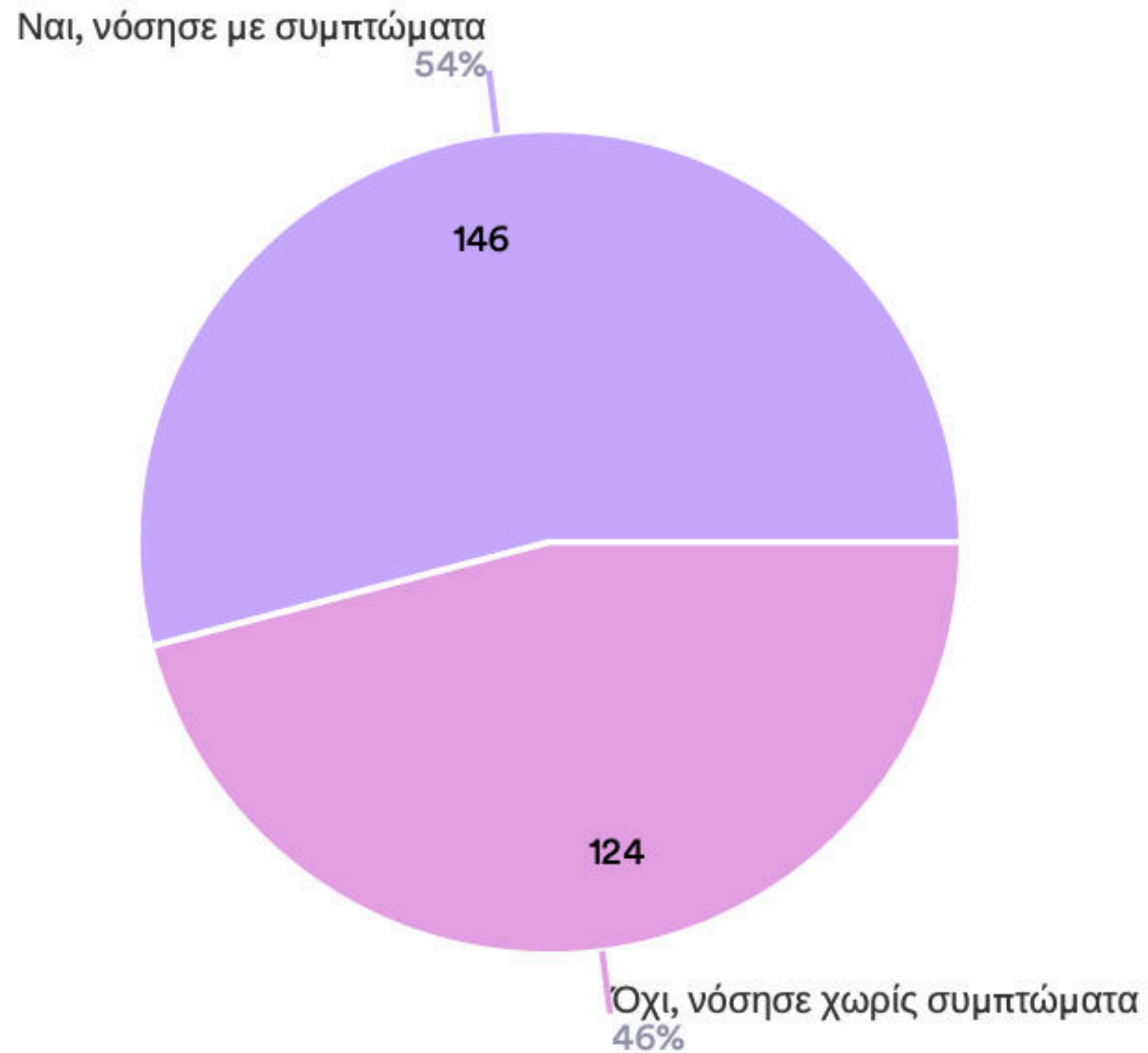
2. Με ψυχραιμία όπως
όλες τις ιώσεις

3. Ήπια, χωρίς άγχος

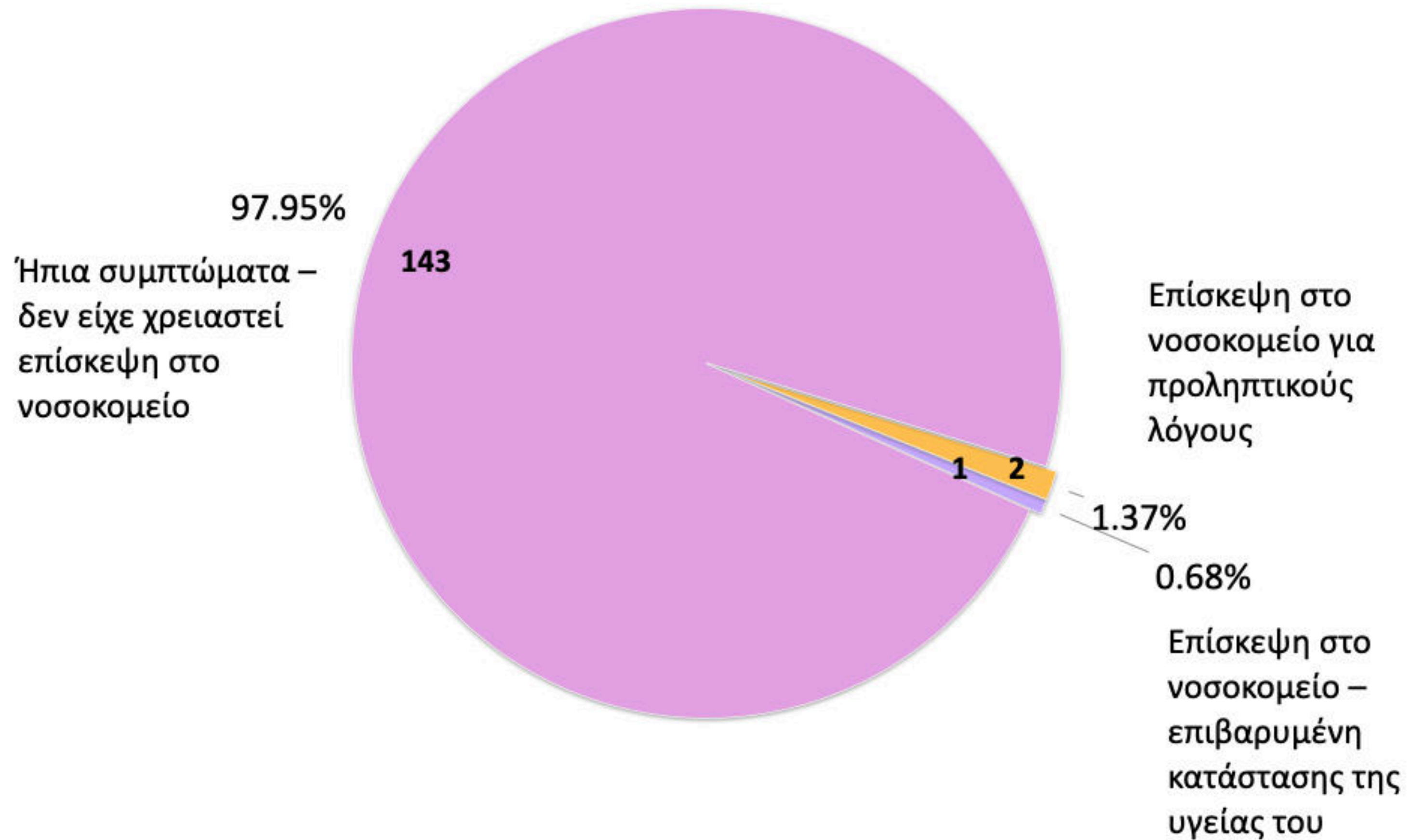
20. Κατά τη διάρκεια της νόσησης, το παιδί σας είχε συμπτώματα ή παρέμεινε ασυμπτωματικό;

N. 270

21. Αν το παιδί σας είχε συμπτώματά, αυτά ήταν ήπια ή χρειάστηκε επίσκεψη σε νοσοκομείο;

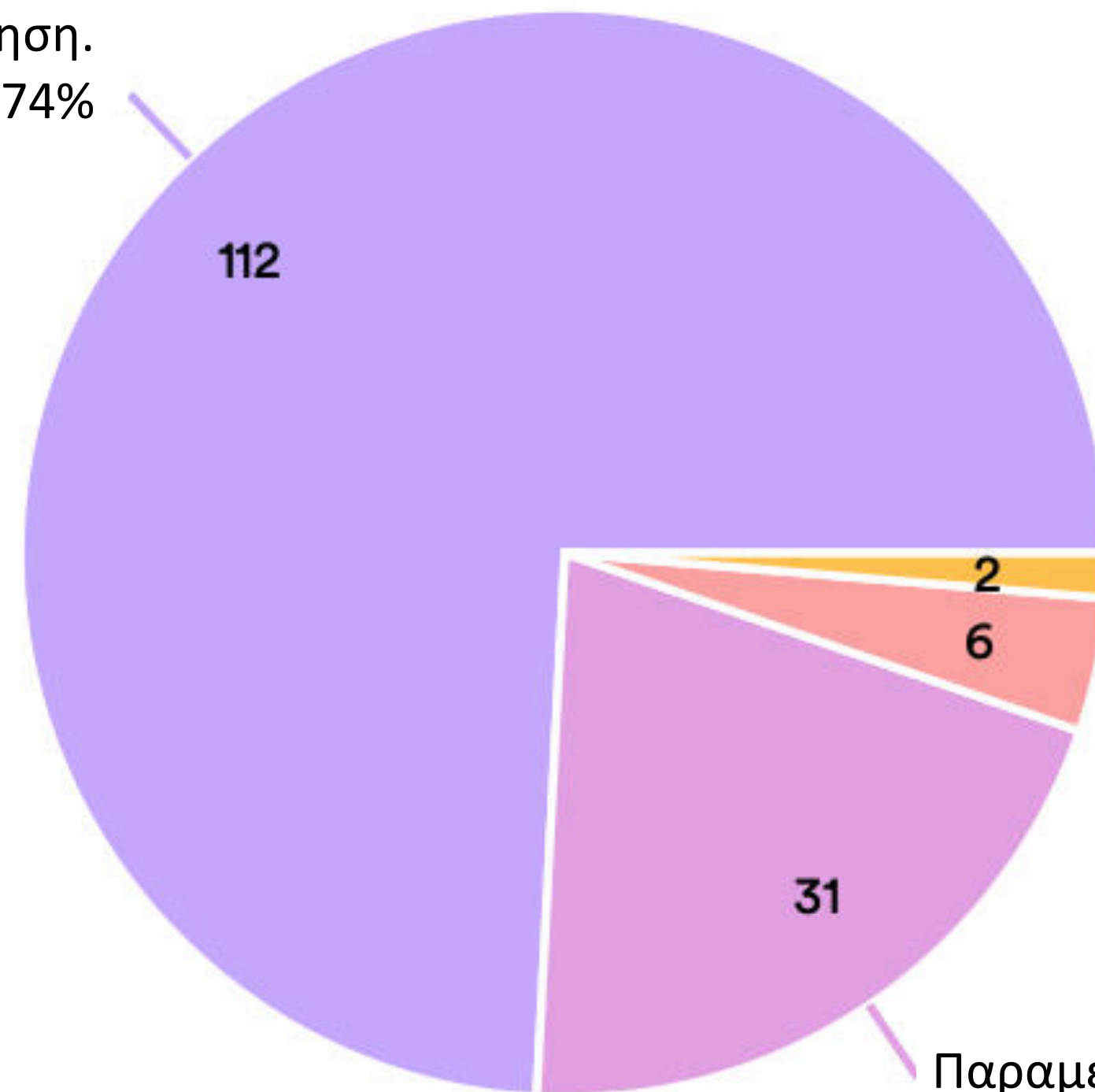
N. 146

22. Μετά τη νόσηση το παιδί σας ανάρρωσε πλήρως ή συνέχισε να έχει άλλα συμπτώματα και εβδομάδες μετά τη νόσησή του;

N. 151

Δεν έχει άλλα συμπτώματα
μετά τη νόσηση.
74%

Παραμένουν κάποια συμπτώματα (ήπια).
21%

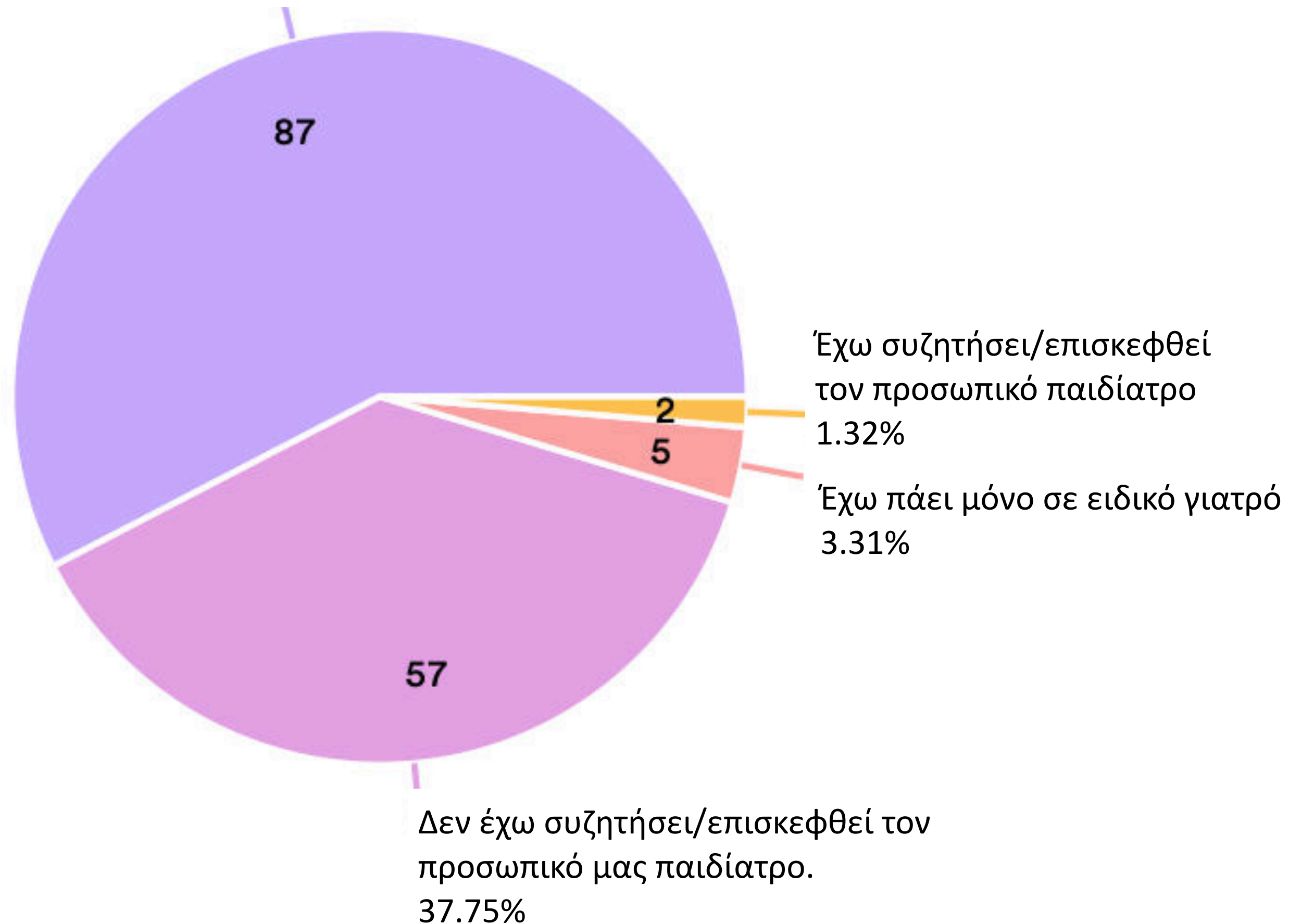
Παραμένουν συμπτώματα (σοβαρά). 1%

Παραμένουν συμπτώματα (ενοχλητικά,
αλλά όχι σοβαρά). 4%

23. Έχετε συζητήσει ή/και επισκεφθεί τον προσωπικό σας παιδίατρο ή άλλο ειδικό γιατρό ή τον φαρμακοποιό σας για τα συμπτώματα του παιδιού σας μετά τον κορωνοϊό;

N. 151

Έχω συζητήσει/επισκεφθεί
τον προσωπικό παιδίατρο
57.62%

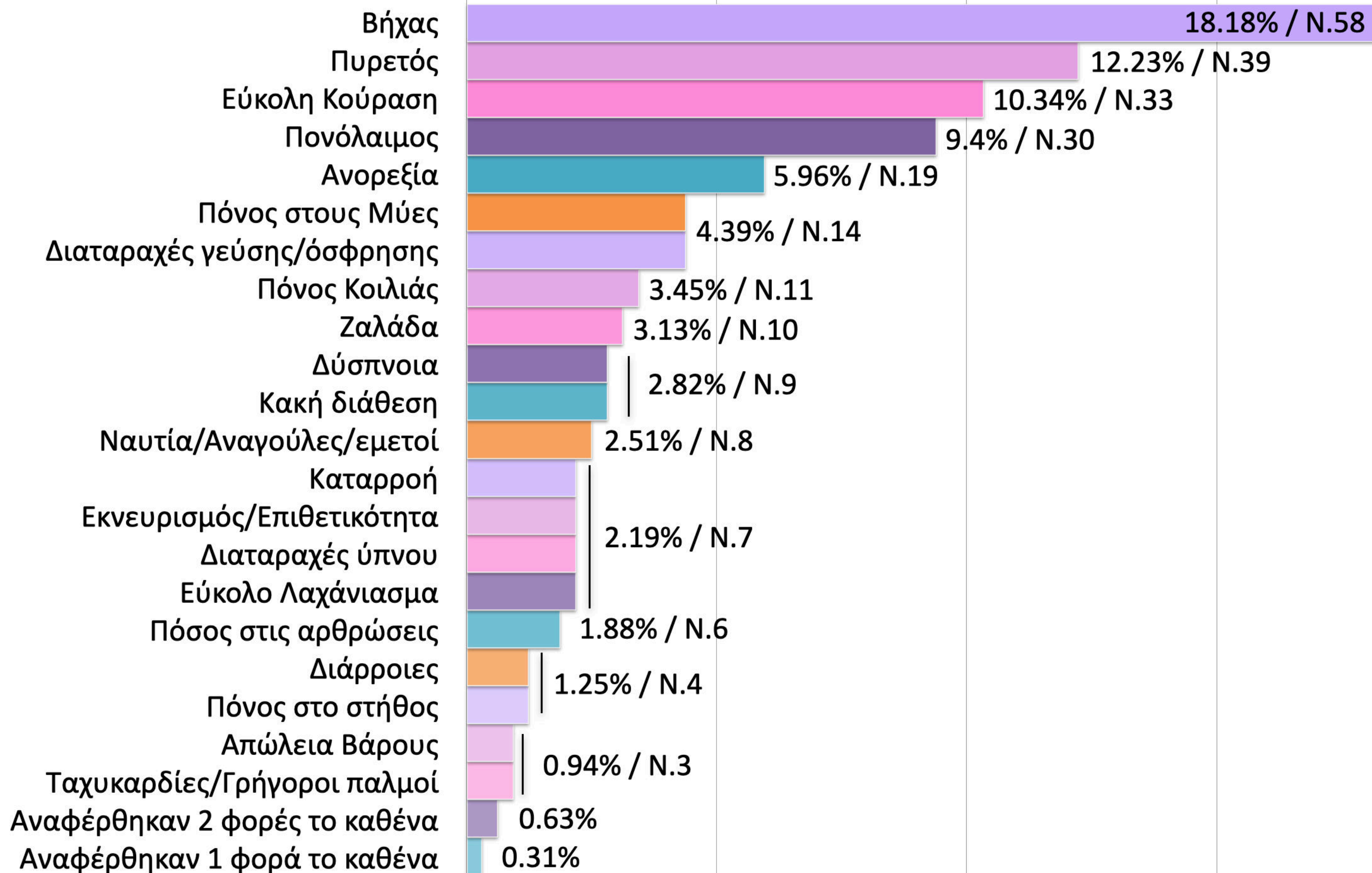

24. Εάν το παιδί σας είχε συμπτώματα κατά τη νόσηση με COVID19, επιλέξτε τα πιο έντονα συμπτώματα (μέχρι 5) που συνεχίζει να έχει κατά την περίοδο μετά τη νόσησή του, δηλαδή αφού αποδεσμεύτηκε από τον κατ'οίκον περιορισμό:

N. 151

(1)

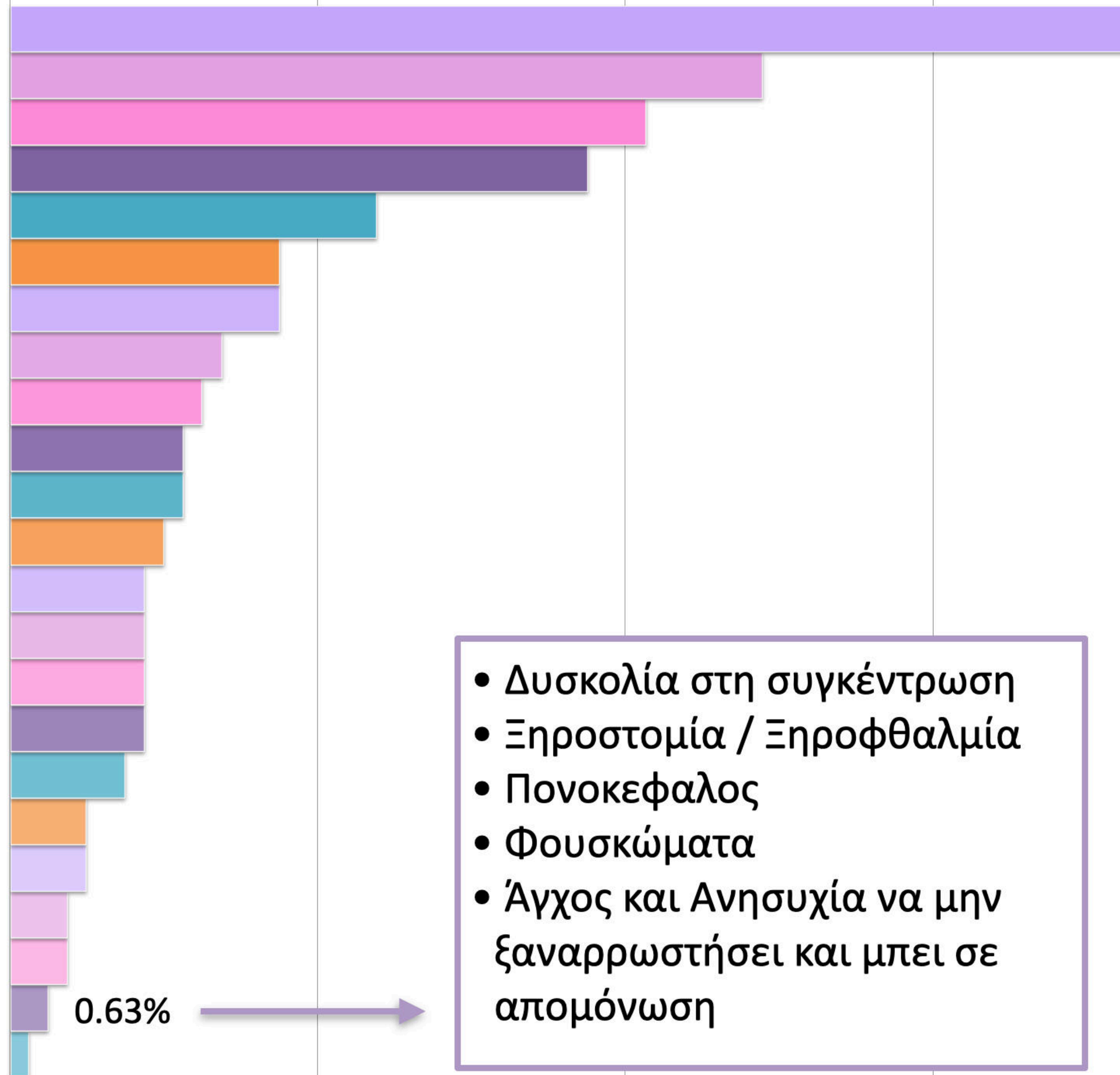

24. Εάν το παιδί σας είχε συμπτώματα κατά τη νόσηση με COVID19, επιλέξτε τα πιο έντονα συμπτώματα (μέχρι 5) που συνεχίζει να έχει κατά την περίοδο μετά τη νόσησή του, δηλαδή αφού αποδεσμεύτηκε από τον κατ'οίκον περιορισμό:

N. 151

(2)

Βήχας
Πυρετός
Εύκολη Κούραση
Πονόλαιμος
Ανορεξία
Πόνος στους Μύες
Διαταραχές γεύσης/όσφρησης
Πόνος Κοιλιάς
Ζαλάδα
Δύσπνοια
Κακή διάθεση
Ναυτία/Αναγούλες/εμετοί
Καταρροή
Εκνευρισμός/Επιθετικότητα
Διαταραχές ύπνου
Εύκολο Λαχάνιασμα
Πόσος στις αρθρώσεις
Διάρροιες
Πόνος στο στήθος
Απώλεια Βάρους
Ταχυκαρδίες/Γρήγοροι παλμοί
Αναφέρθηκαν 2 φορές το καθένα
Αναφέρθηκαν 1 φορά το καθένα

- Δυσκολία στη συγκέντρωση
- Ξηροστομία / Ξηροφθαλμία
- Πονοκεφαλος
- Φουσκώματα
- Άγχος και Ανησυχία να μην ξαναρρωστήσει και μπει σε απομόνωση

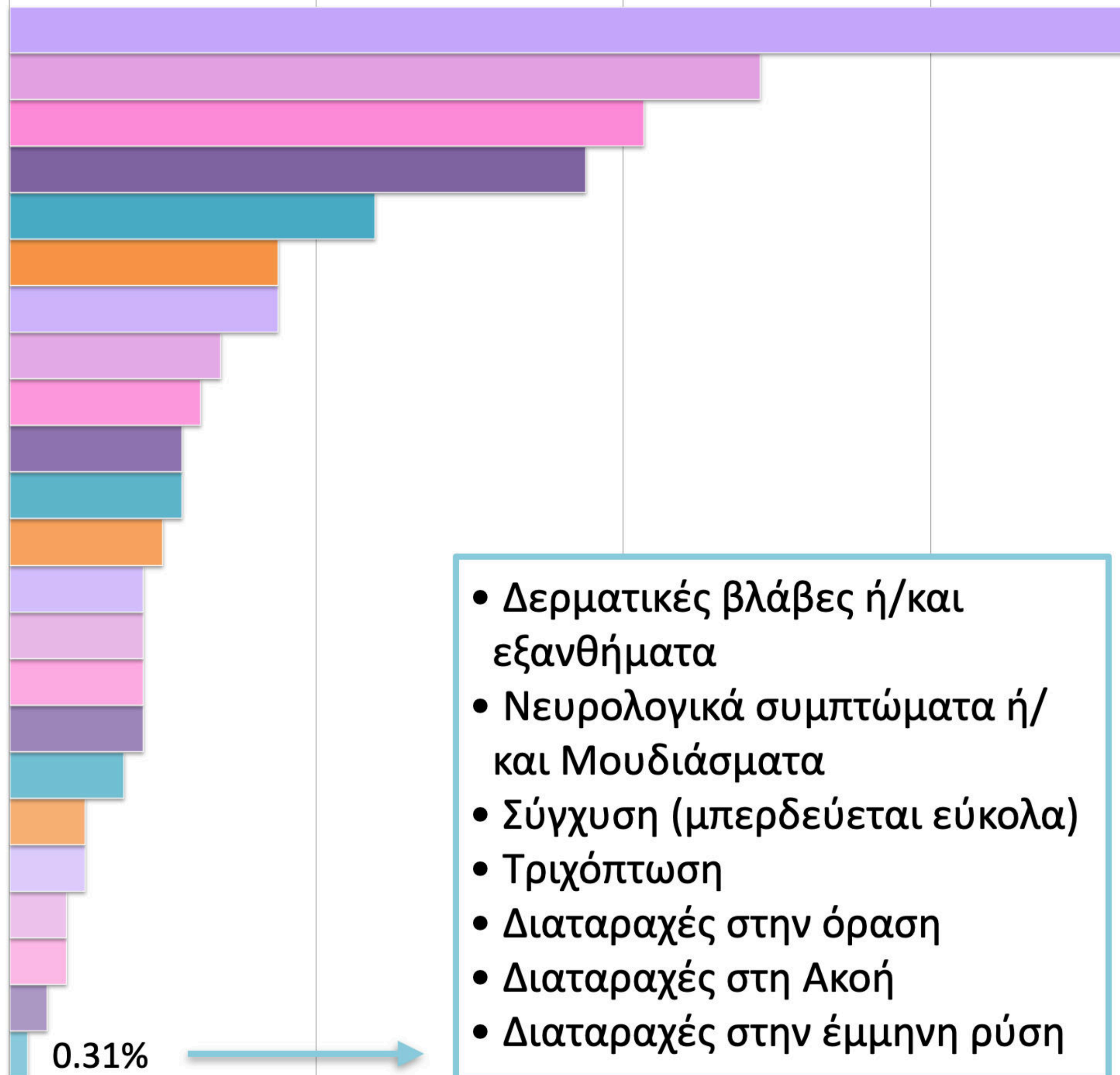

24. Εάν το παιδί σας είχε συμπτώματα κατά τη νόσηση με COVID19, επιλέξτε τα πιο έντονα συμπτώματα (μέχρι 5) που συνεχίζει να έχει κατά την περίοδο μετά τη νόσησή του, δηλαδή αφού αποδεσμεύτηκε από τον κατ'οίκον περιορισμό:

N. 151

(3)

Βήχας
Πυρετός
Εύκολη Κούραση
Πονόλαιμος
Ανορεξία
Πόνος στους Μύες
Διαταραχές γεύσης/όσφρησης
Πόνος Κοιλιάς
Ζαλάδα
Δύσπνοια
Κακή διάθεση
Ναυτία/Αναγούλες/εμετοί
Καταρροή
Εκνευρισμός/Επιθετικότητα
Διαταραχές ύπνου
Εύκολο Λαχάνιασμα
Πόσος στις αρθρώσεις
Διάρροιες
Πόνος στο στήθος
Απώλεια Βάρους
Ταχυκαρδίες/Γρήγοροι παλμοί
Αναφέρθηκαν 2 φορές το καθένα
Αναφέρθηκαν 1 φορά το καθένα

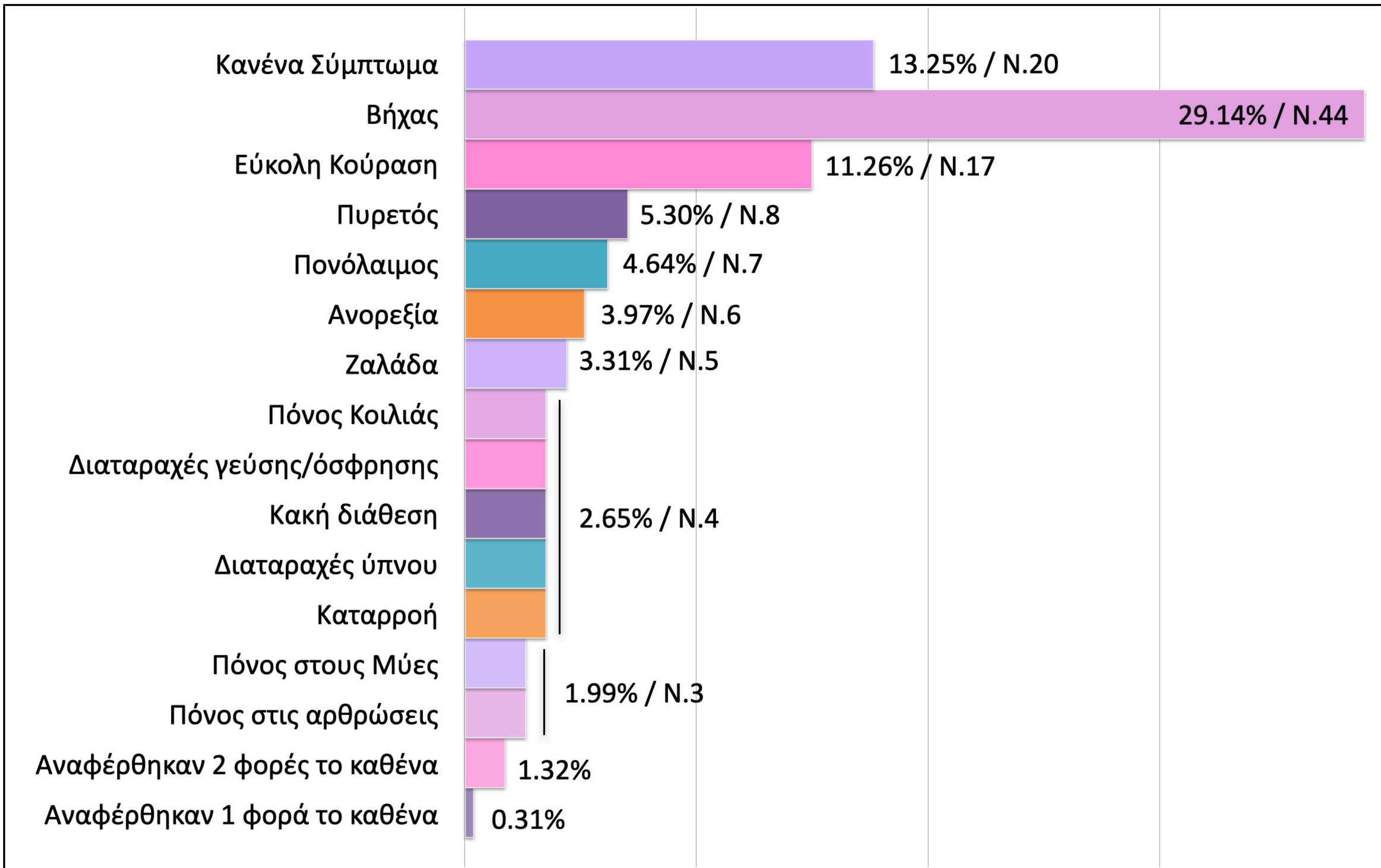

- Δερματικές βλάβες ή/και εξανθήματα
- Νευρολογικά συμπτώματα ή/και Μουδιάσματα
- Σύγχυση (μπερδεύεται εύκολα)
- Τριχόπτωση
- Διαταραχές στην όραση
- Διαταραχές στη Ακοή
- Διαταραχές στην έμμηνη ρύση

25. Από τα συμπτώματα που αναφέρατε προηγουμένως, επιλέξατε 1 (ένα) σύμπτωμα που διήρκτησε για περισσότερο καιρό στο παιδί σας;

N. 151

(1)

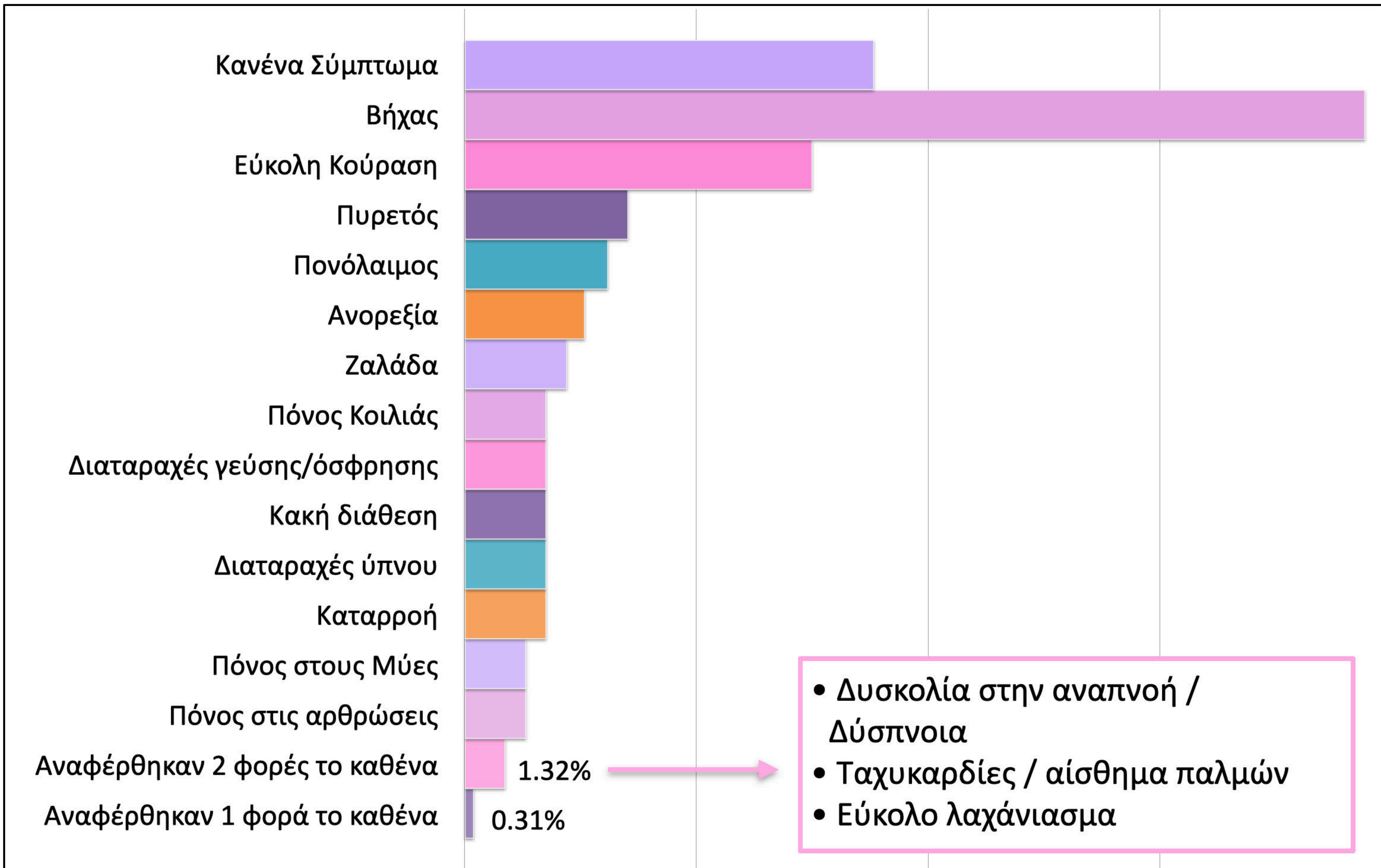

25. Από τα συμπτώματα που αναφέρατε προηγουμένως, επιλέξατε 1 (ένα) σύμπτωμα που διήρκησε για περισσότερο καιρό στο παιδί σας;

N. 151

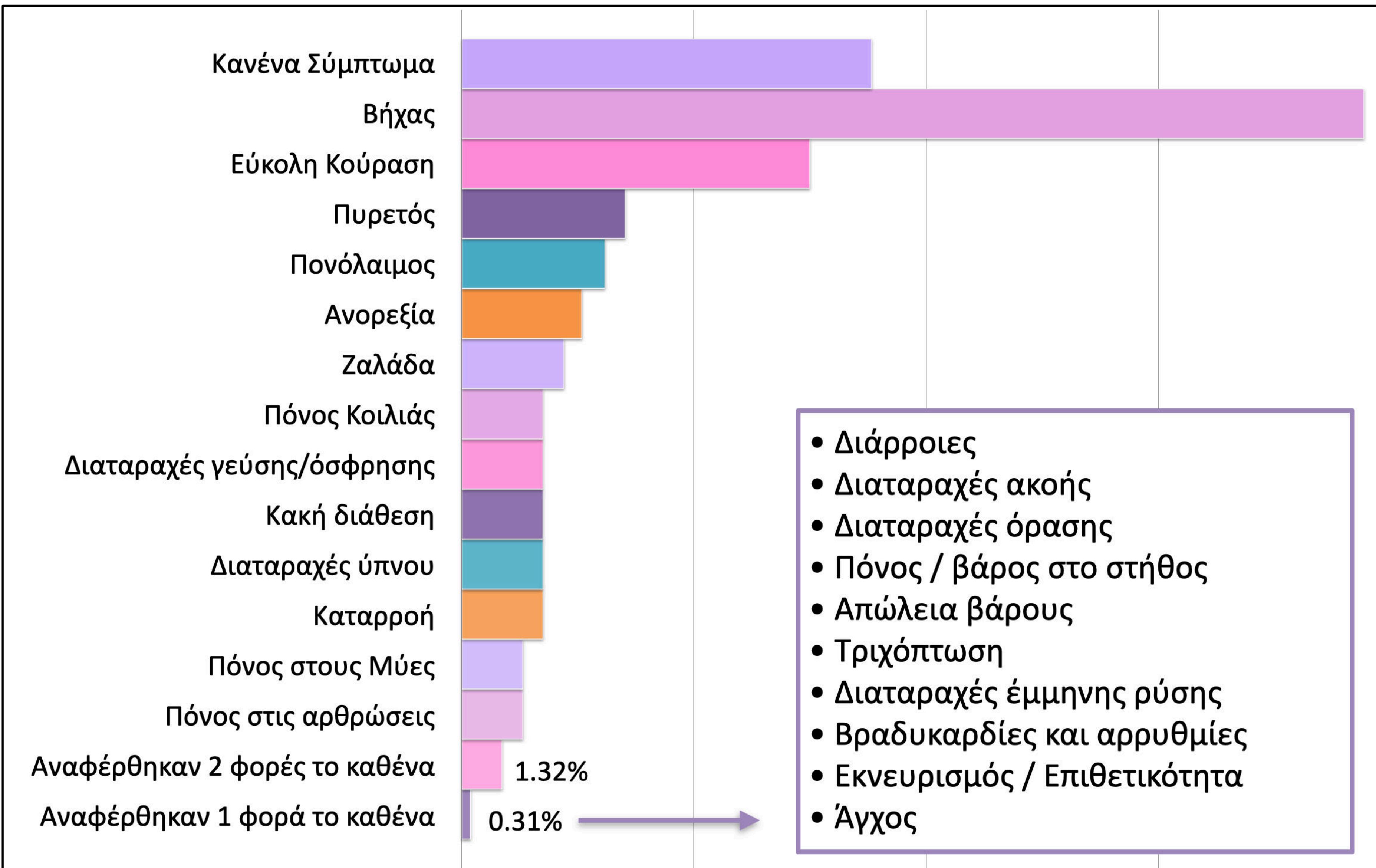
(2)

25. Από τα συμπτώματα που αναφέρατε προηγουμένως, επιλέξατε 1 (ένα) σύμπτωμα που διήρκησε για περισσότερο καιρό στο παιδί σας;

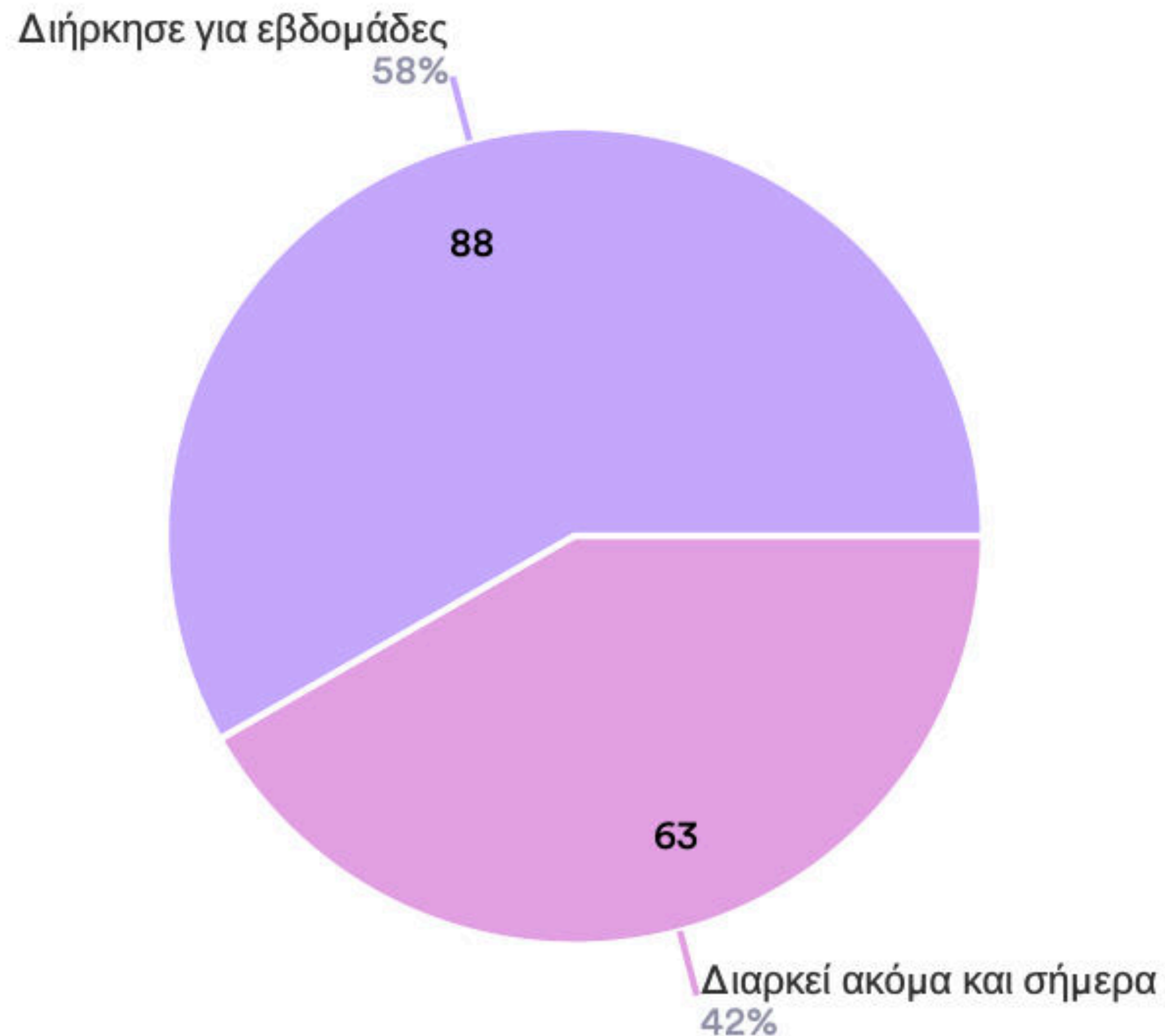
N. 151

(3)

26. Για το πιο πάνω σύμπτωμα που επιλέξατε ότι διήρκτησε περισσότερο, σημειώστε πόσες εβδομάδες περίπου διήρκεσε μετά την αποδέσμευσή του παιδιού σας.

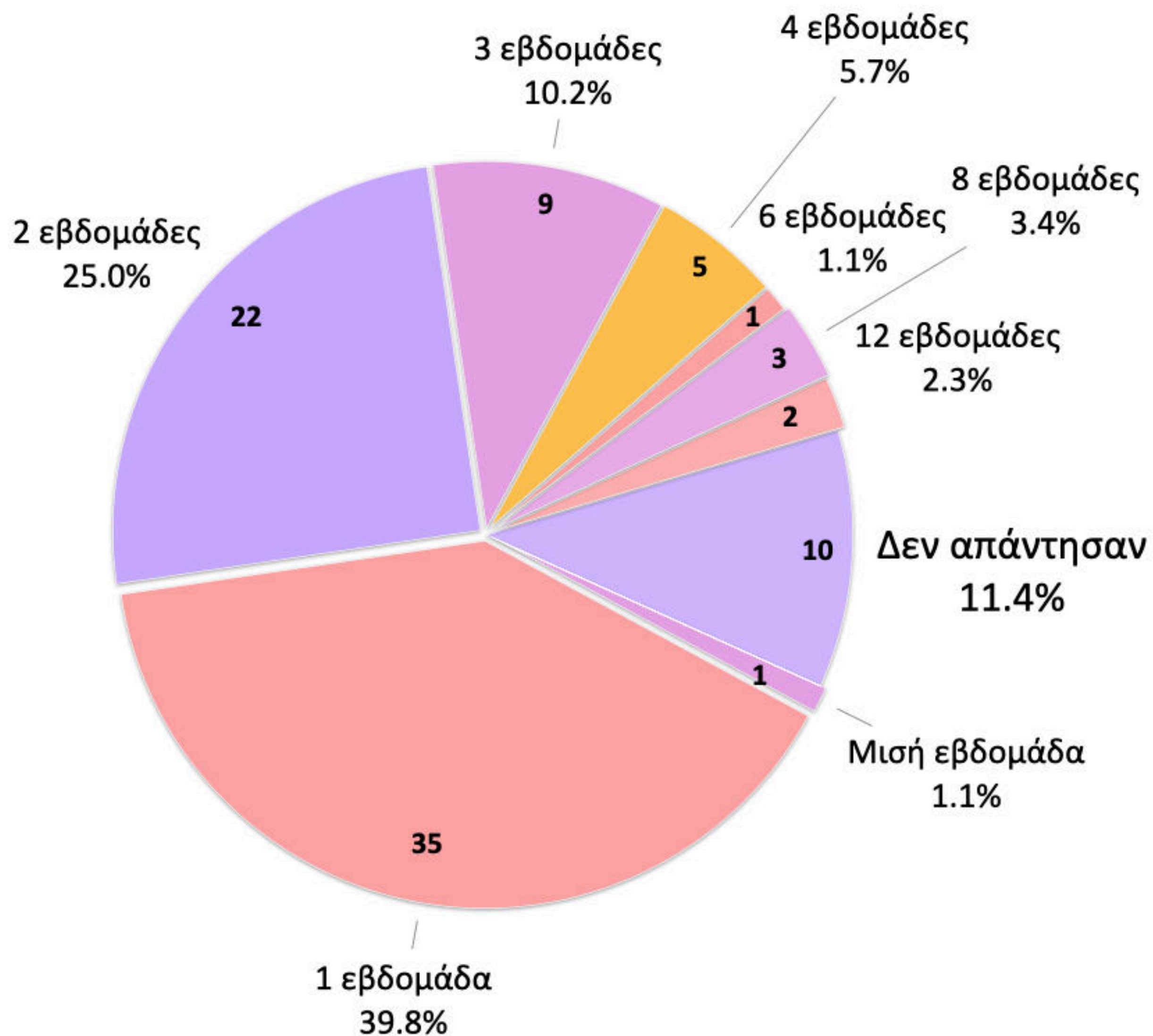
N. 151

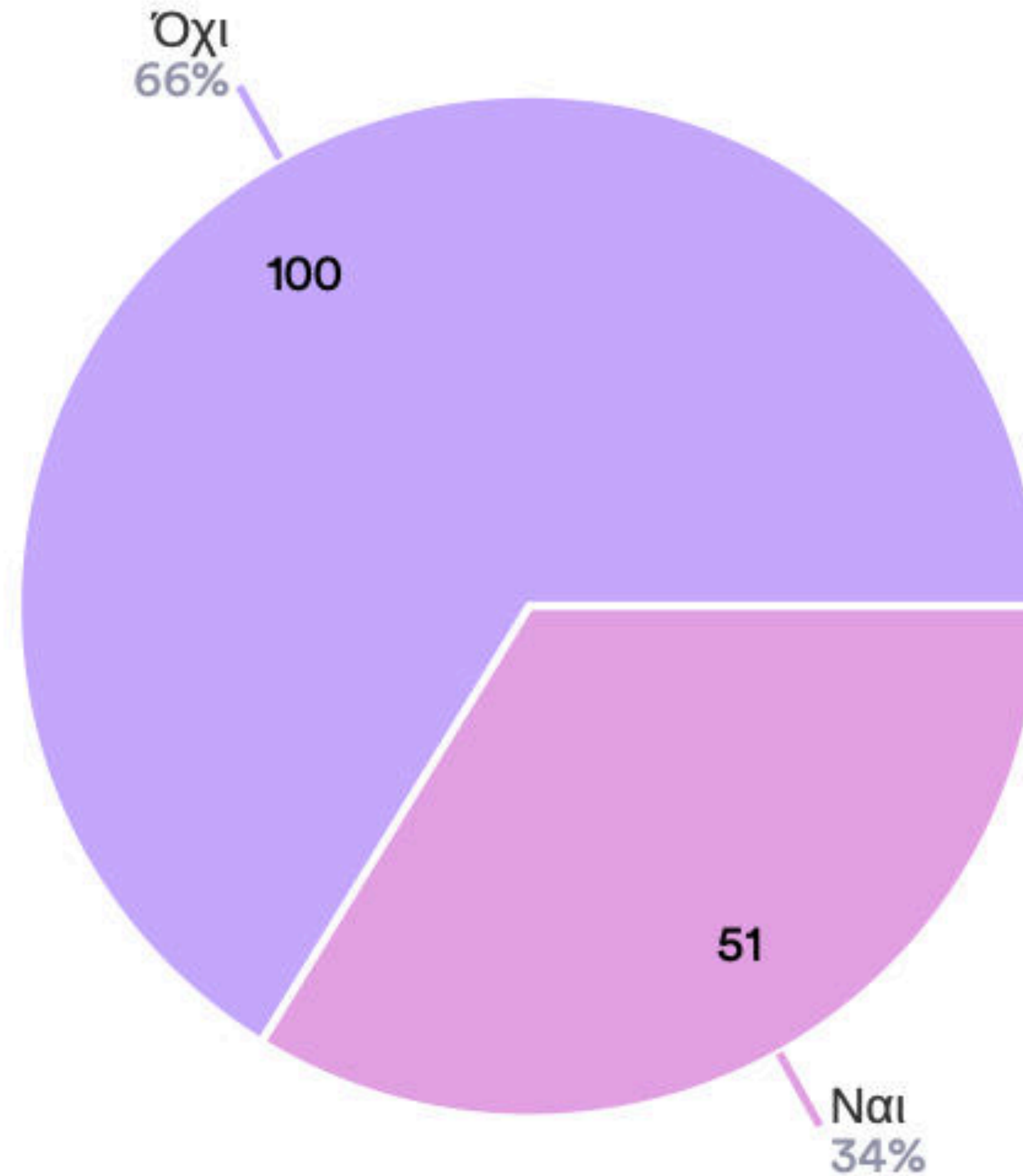
Αν απαντήσατε ότι διήρκτησε για εβδομάδες, παρακαλούμε διευκρινίστε για πόσες εβδομάδες:

N. 88

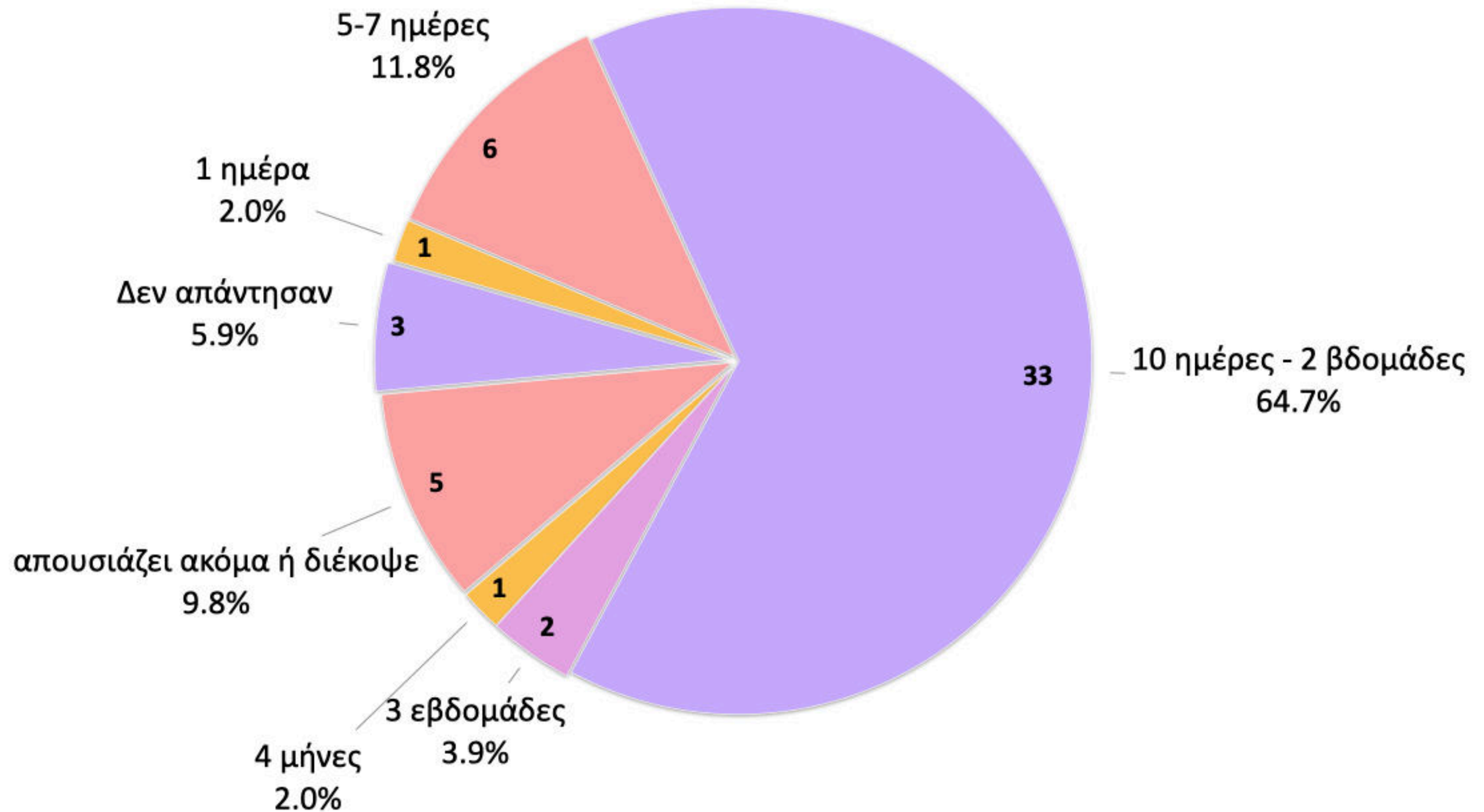
27. Επηρεάστηκε η φοίτηση του παιδιού σας στο σχολείο ή η συμμετοχή του σε εξωσχολικές δραστηριότητες λόγω των συμπτωμάτων που σημειώσατε στην ερώτηση 24 (*Συμπτώματα κατά τη νόσηση με COVID19*);

N. 151

Αν απαντήσατε "ναι", παρακαλούμε σημειώστε πόσο χρόνο απουσίαζε από το σχολείο ή/και τις εξωσχολικές δραστηριότητες

N. 51

Αν απαντήσατε "ναι", παρακαλούμε παρακαλούμε σημειώστε πόσο χρόνο απουσίαζε από το σχολείο ή/και τις εξωσχολικές δραστηριότητες"

N. 51

Σχόλια

Ακόμα απουσιάζει απο την προπόνηση.

Δεν απουσίαζε αλλά όταν κουραζόταν αναγκαζόταν να σταματήσει.

Εχει σταματησει καποιες εξοσχολικες δραστηριοτητες.

Είναι αθλήτρια του μπάσκετ, από τότε δεν έχει κάνει ξανά. Επίσης στη γυμναστική στο σχολείο κουράζεται εύκολα, κόβεται η αναπνοή της.

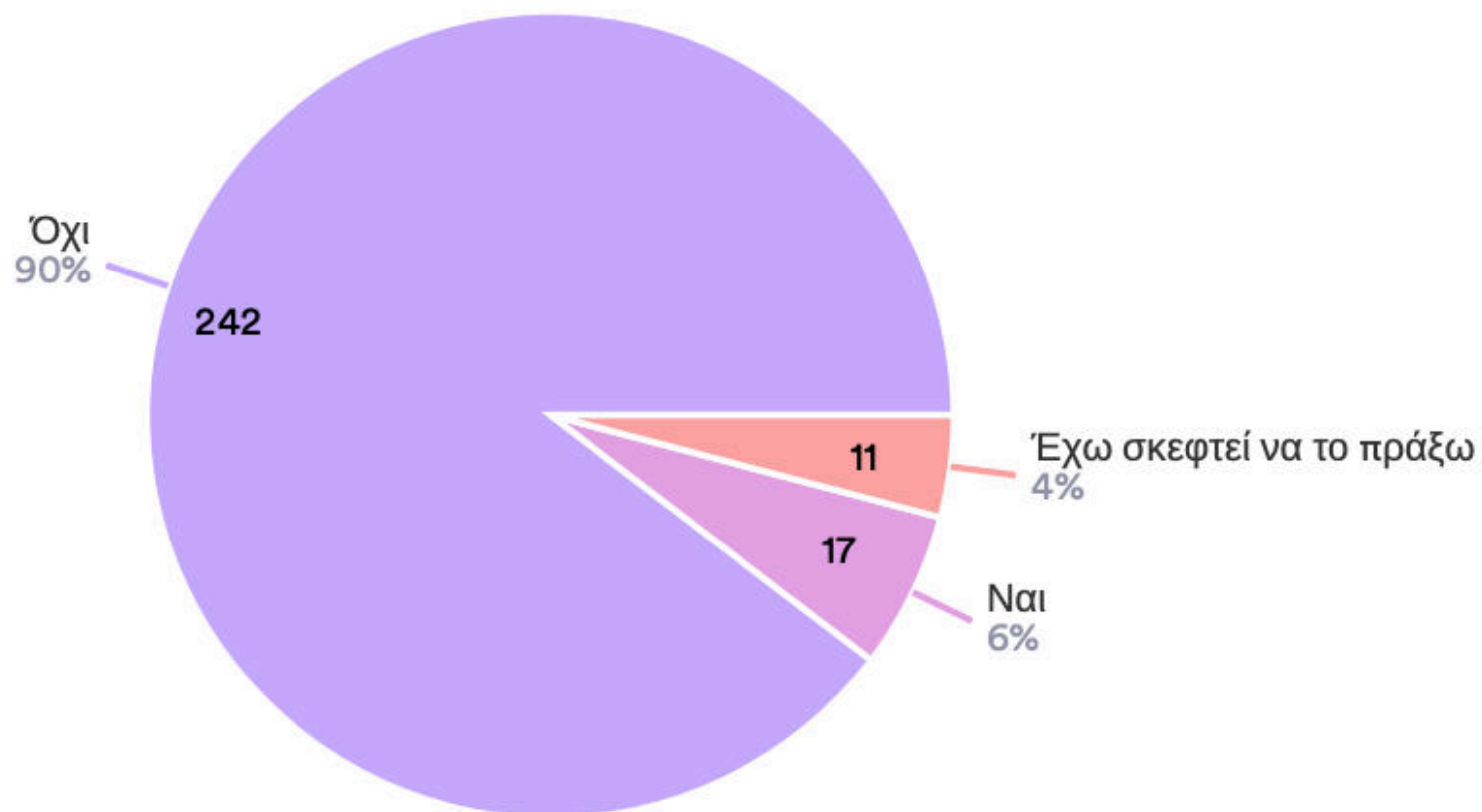
Μέχρι κ σήμερα αρνείται να δεκτει ότι η σχολική χρονια συνεχίζεται κανονικά. Δηλώνεται συνέχεια επαφή και επιθυμεί να ξανανοσησει.

Εξωσχολικές δραστηριότητες: σχεδόν 1 χρόνων, δεν φοιτά σε νηπιαγωγείο υπάρχουν οδηγίες από παιδοπνευμονολογο λόγω της κατάστασης του μωρού είναι ασθενής long covid.

28. Έχετε επισκεφθεί κάποιο σύμβουλο, ψυχολόγο, κλπ για τη διάθεση του παιδιού σας ή/και για τυχόν δυσκολίες που αντιμετωπίζε/ζει κοινωνικά ή/και ψυχολογικά κατά τη διάρκεια της πανδημίας, πριν ή και μετά τη νόσησή του;

N. 270

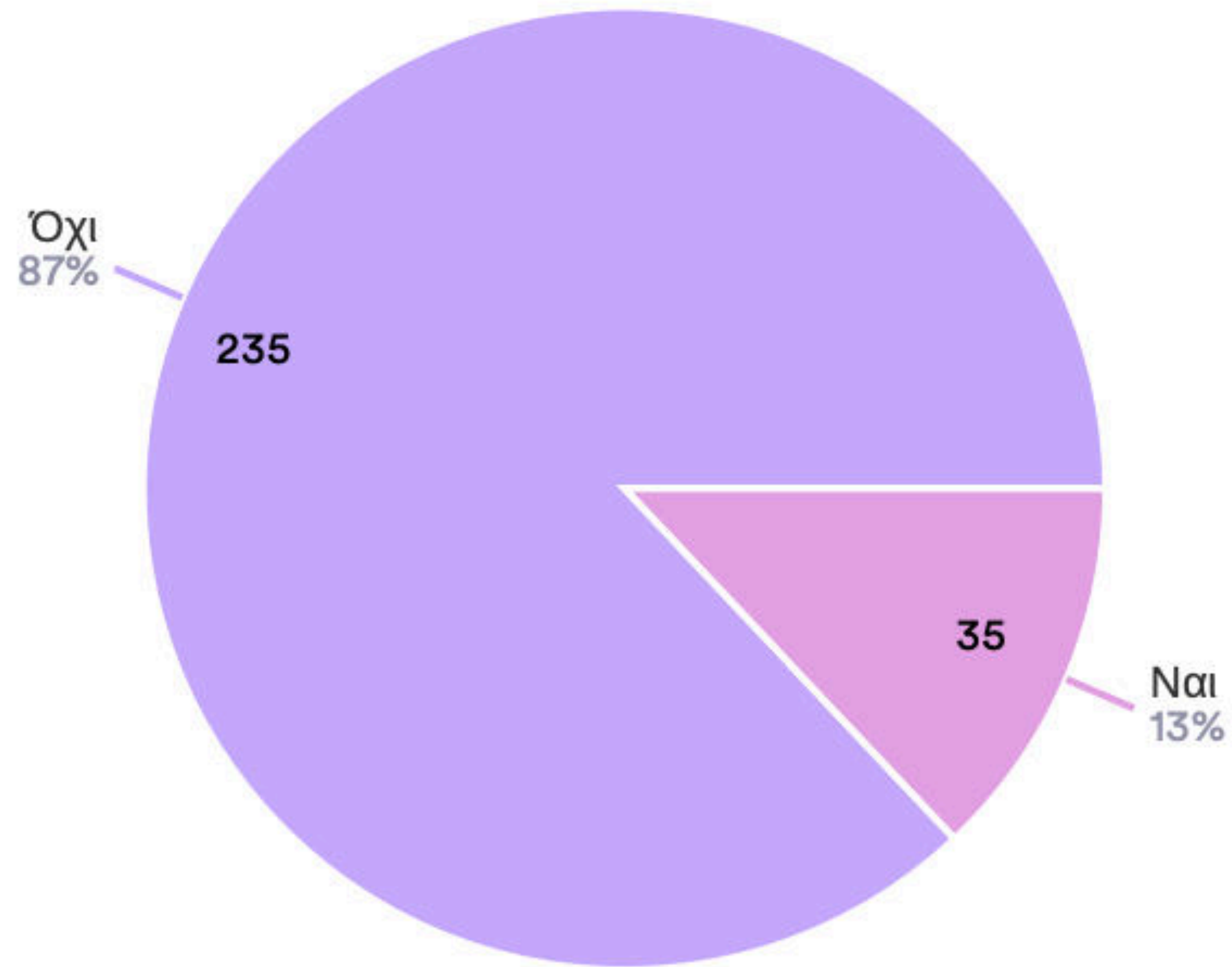
4. Ύπνος

UNIVERSITY *of* NICOSIA

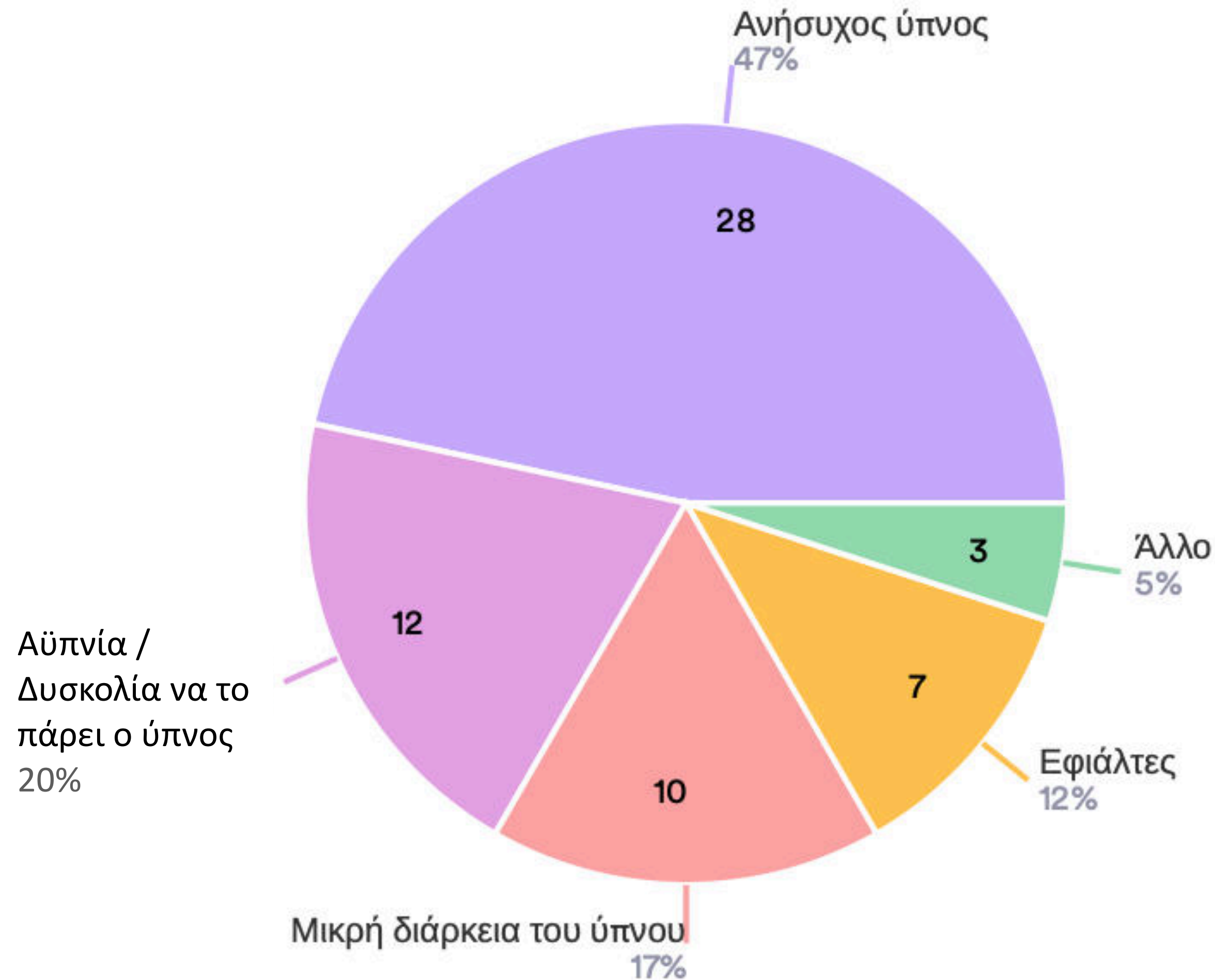
29. Κατά την περίοδο μετά τη νόσηση του παιδιού σας, έχετε αντιμετωπίσει οποιαδήποτε προβλήματα με τον ύπνο του παιδιού σας;

N. 270

30. Αν ναι, τι προβλήματα έχετε αντιμετωπίσει;
(Επιλέξτε όσα ισχύουν)

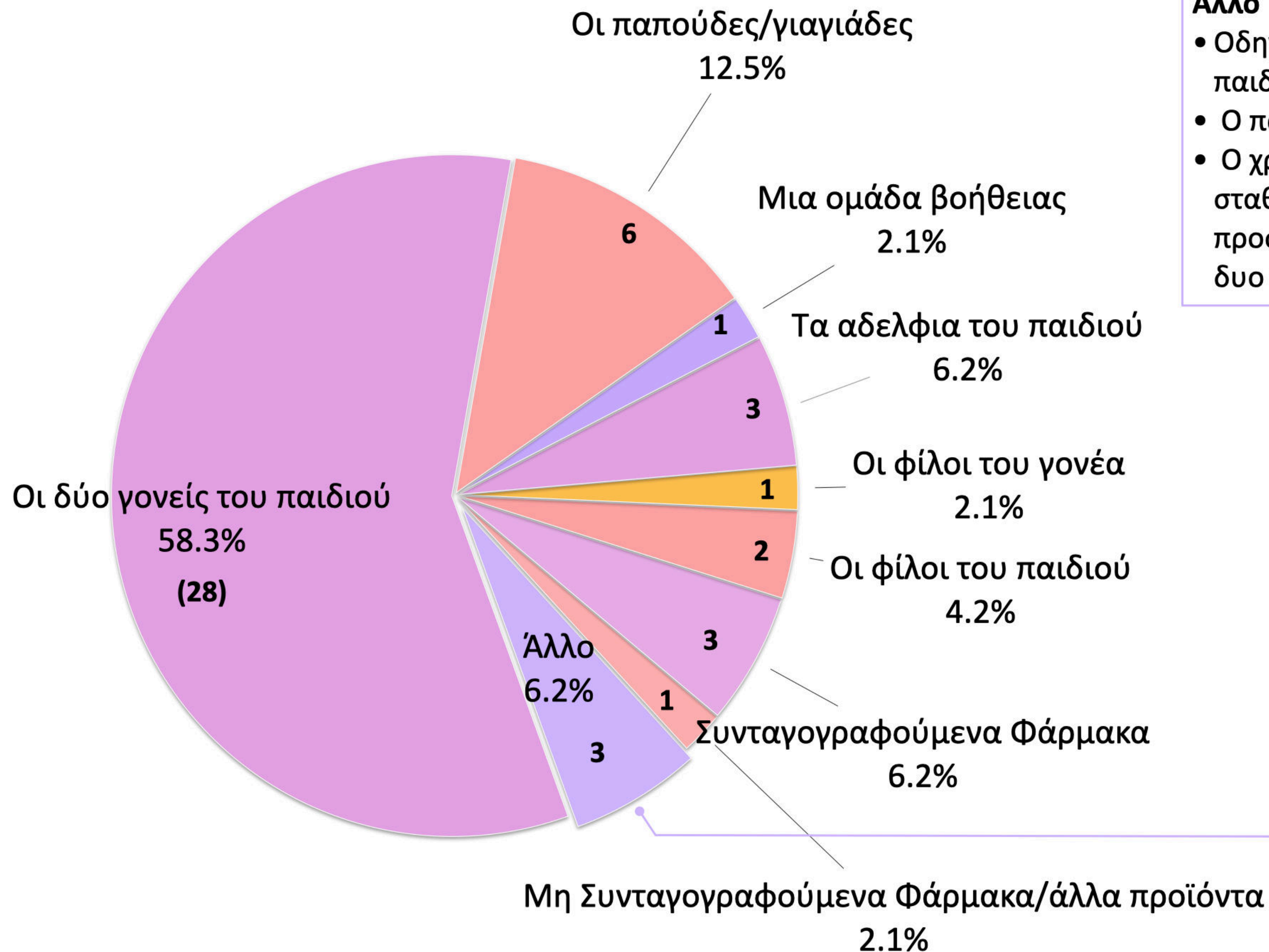
N. 35

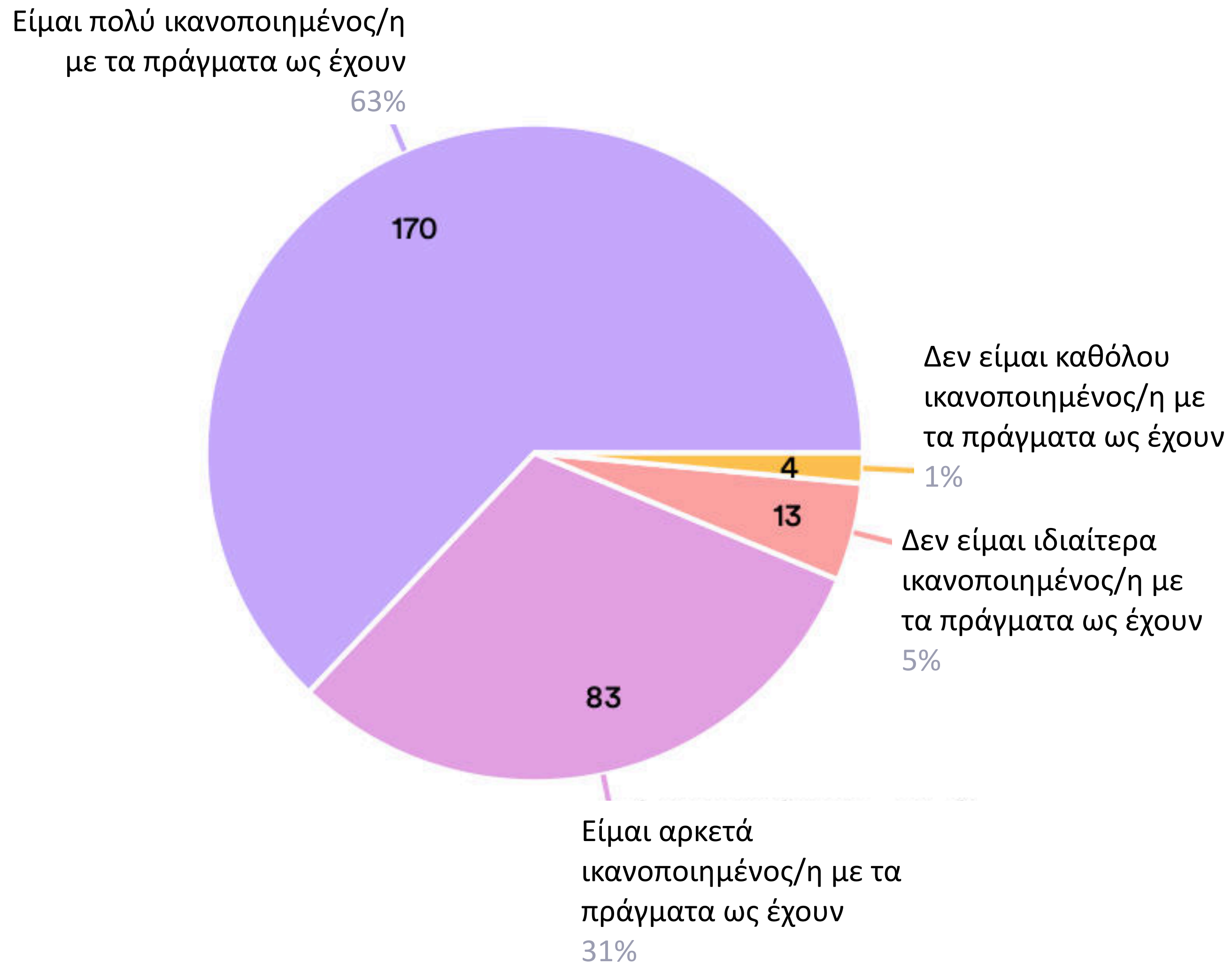
- Ροχαλητό
- Μεγάλη διάρκεια του ύπνου
- 5 μηνών, υπερβολικό κλαμα

31. Τι πιστεύετε ότι έχει βοηθήσει κατά την περίοδο μετά τη νόσηση του παιδιού σας σε σχέση με τον ύπνο του;
(Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)

N. 36

5.

Φροντίδα παιδιού και δραστηριότητες

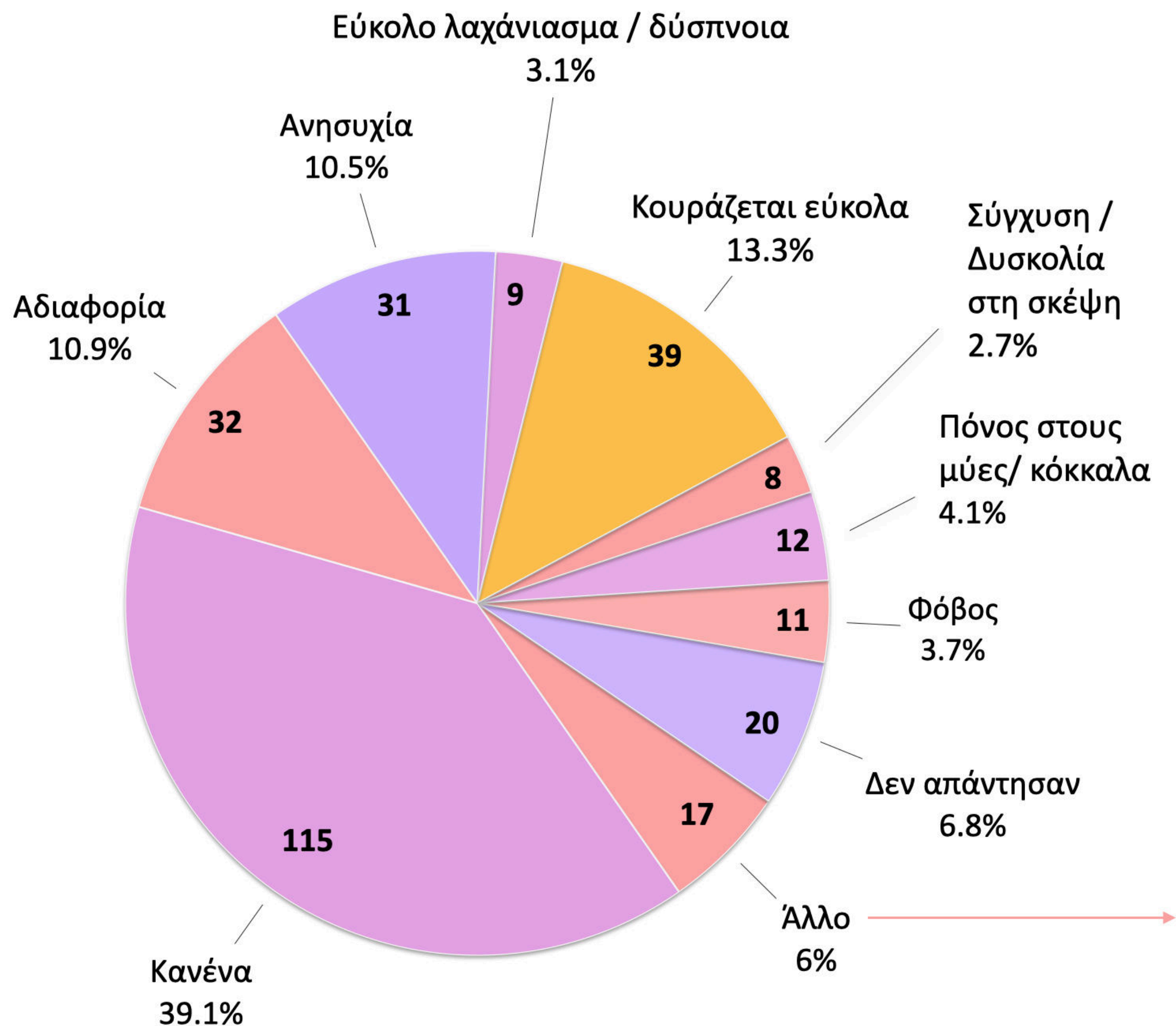

UNIVERSITY *of* NICOSIA

33. Τι προβλήματα έχει αντιμετωπίσει το παιδί σας που παραμένουν μετά τη νόσηση; (Σημειώστε όσα ισχύουν)

N. 270

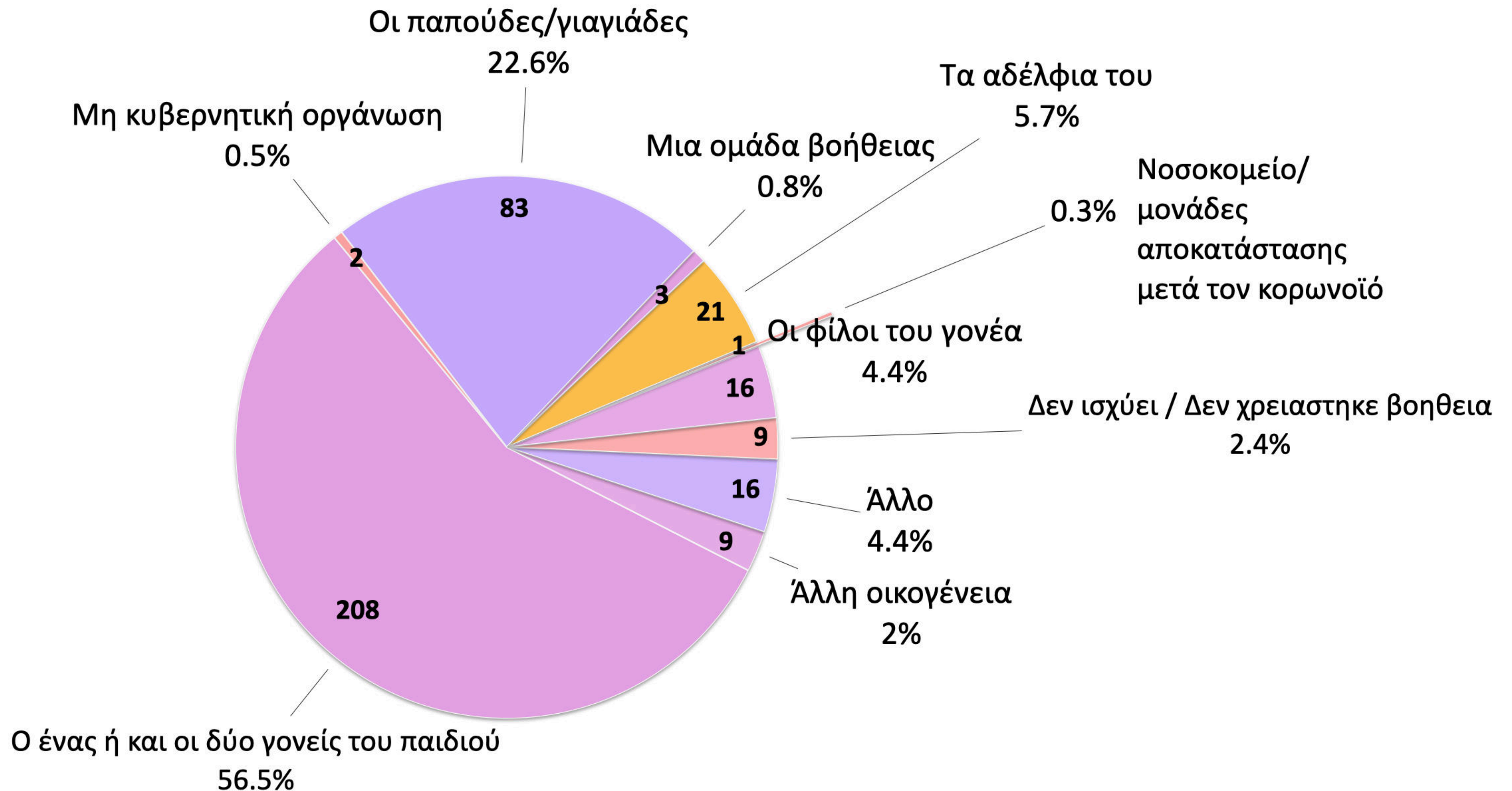
Άλλο (6%)

- Ανορεξία
- Κατάθλιψη
- Βραδυκαρδίες και αρρυθμίες
- Παραμένει ο βήχας που είχε
- Πνευμονολογικά θέματα, συνεχής νοσηση λόγω αδυναμίας-εξασθενησης
- Να καλύψει ύλη που έχασε λόγω παραμονής στο σπίτι
- Πνευμονολογικά θέματα, αυξημένη ευαλωτότητα σε ασθένειες (χρειάστηκε να μείνει αρκετό καιρό στο σπίτι 2 μήνες μετά)
- Ανησυχία για το τι θα γίνει μετά τη ληξη του χρονου safe pass
- Πόνος στην κοιλιά
- Διαταραχές οσφρησης
- Μερική απώλεια όσφρησης
- Εκνευρισμό/Αντιδραση
- νεύρα για τους περιορισμούς
- Ρινική συμφόρηση, με αποτέλεσμα διαταραχή ακοης και ροχαλητό
- Ανήσυχος ύπνος

34. Ποιοι (ή τι) έχουν βοηθήσει κατά την περίοδο μετά τη νόσηση του παιδιού σας, σε σχέση με τις σχολικές και εξωσχολικές δραστηριότητές του; (Παρακαλώ επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)

N. 270

(1)

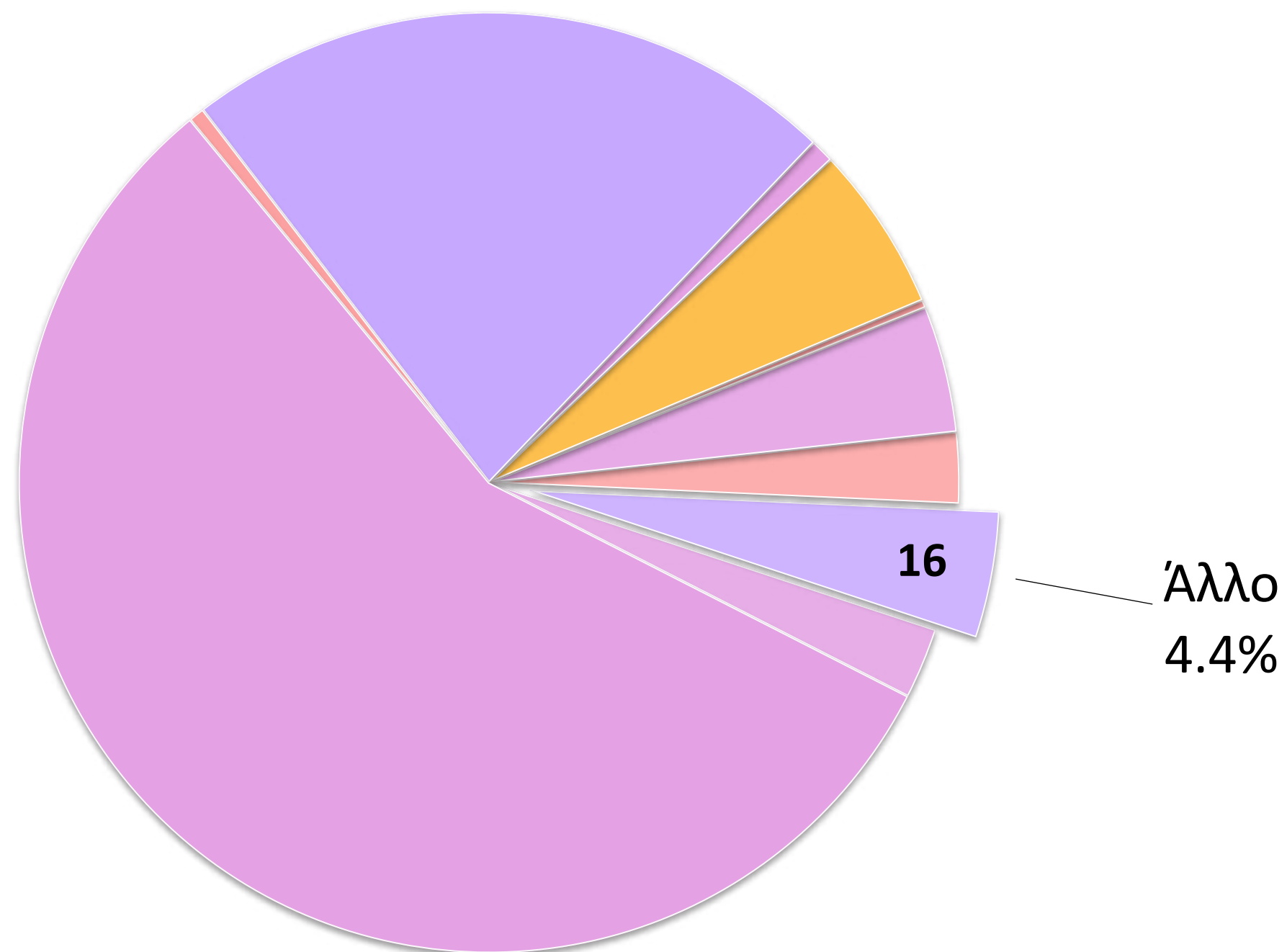

34. Ποιοι (ή τι) έχουν βοηθήσει κατά την περίοδο μετά τη νόσηση του παιδιού σας, σε σχέση με τις σχολικές και εξωσχολικές δραστηριότητές του; (Παρακαλώ επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)

N. 270

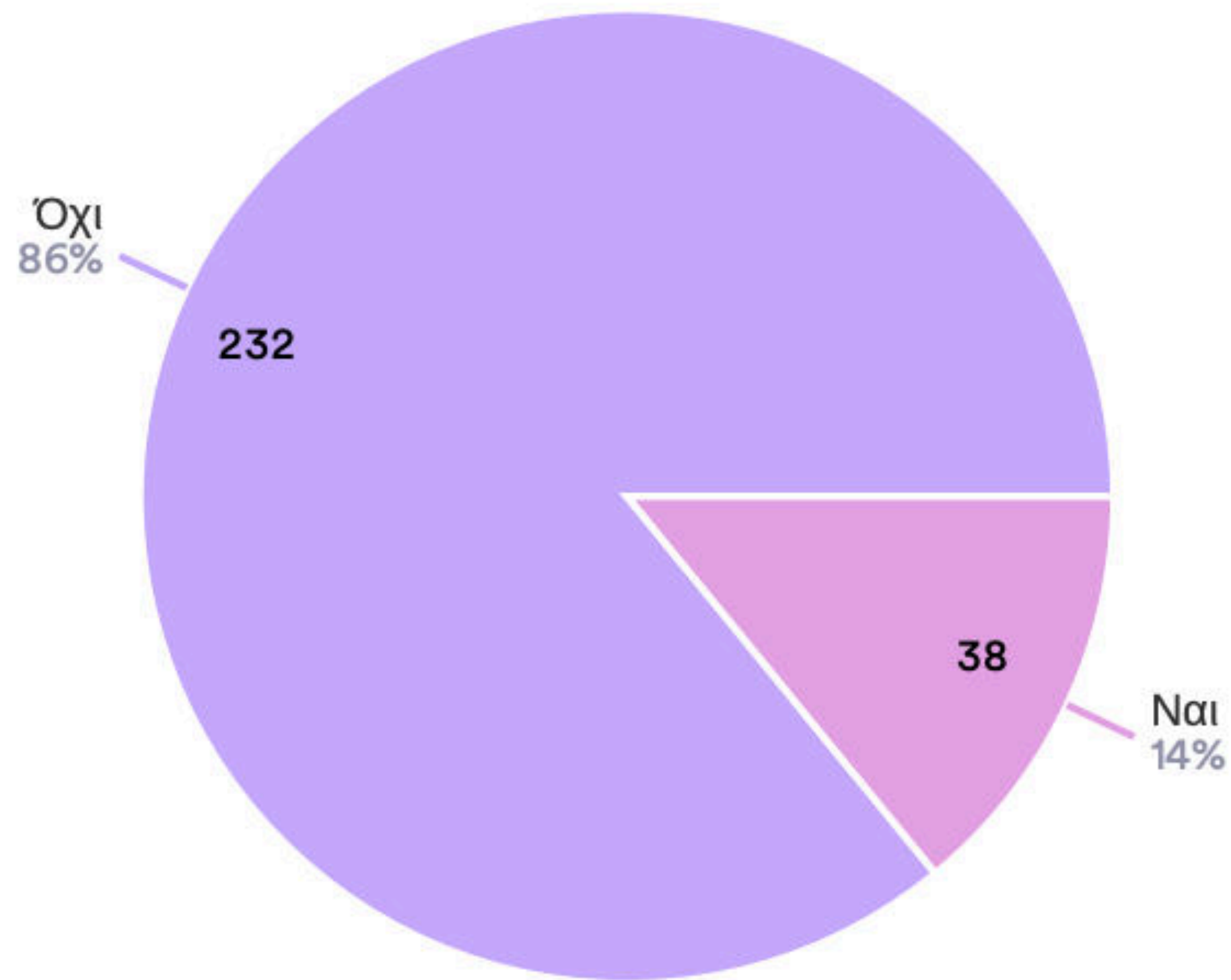
(2)

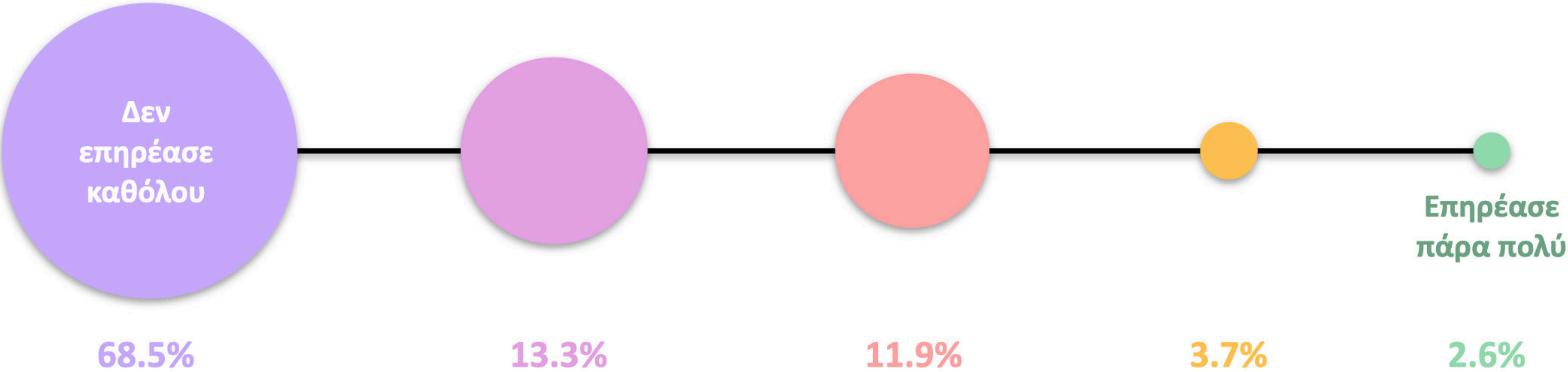
- Κανείς άλλος / τίποτε (11)
- Δασκάλα (1)
- Η δασκάλα της και μια συμμαθήτριάε την μητέρα της που μας έφερναν τα μαθήματά (1)
- Τα σχολεία/ φροντιστήριο (2)
- Σήμερα αποδεσμευτηκε (1)

35. Έχετε παρατηρήσει να υπάρχει πτώση στις σχολικές ή/και εξωσχολικές επιδόσεις του παιδιού σας, μετά τη νόσησή του;

N. 270

36. Σε ποιο βαθμό θεωρείται ότι έχει επηρεαστεί η επίδοση του παιδιού σας μετά τη νόσησή του; Παρακαλώ σημειώστε στην πιο κάτω κλίμακα, όπου το 1 σημαίνει «δεν επηρέασε καθόλου» και το 5 «επηρέασε πάρα πολύ».

Data	Response	%
1	185	68.5%
2	36	13.3%
3	32	11.9%
4	10	3.7%
5	7	2.6%

6.

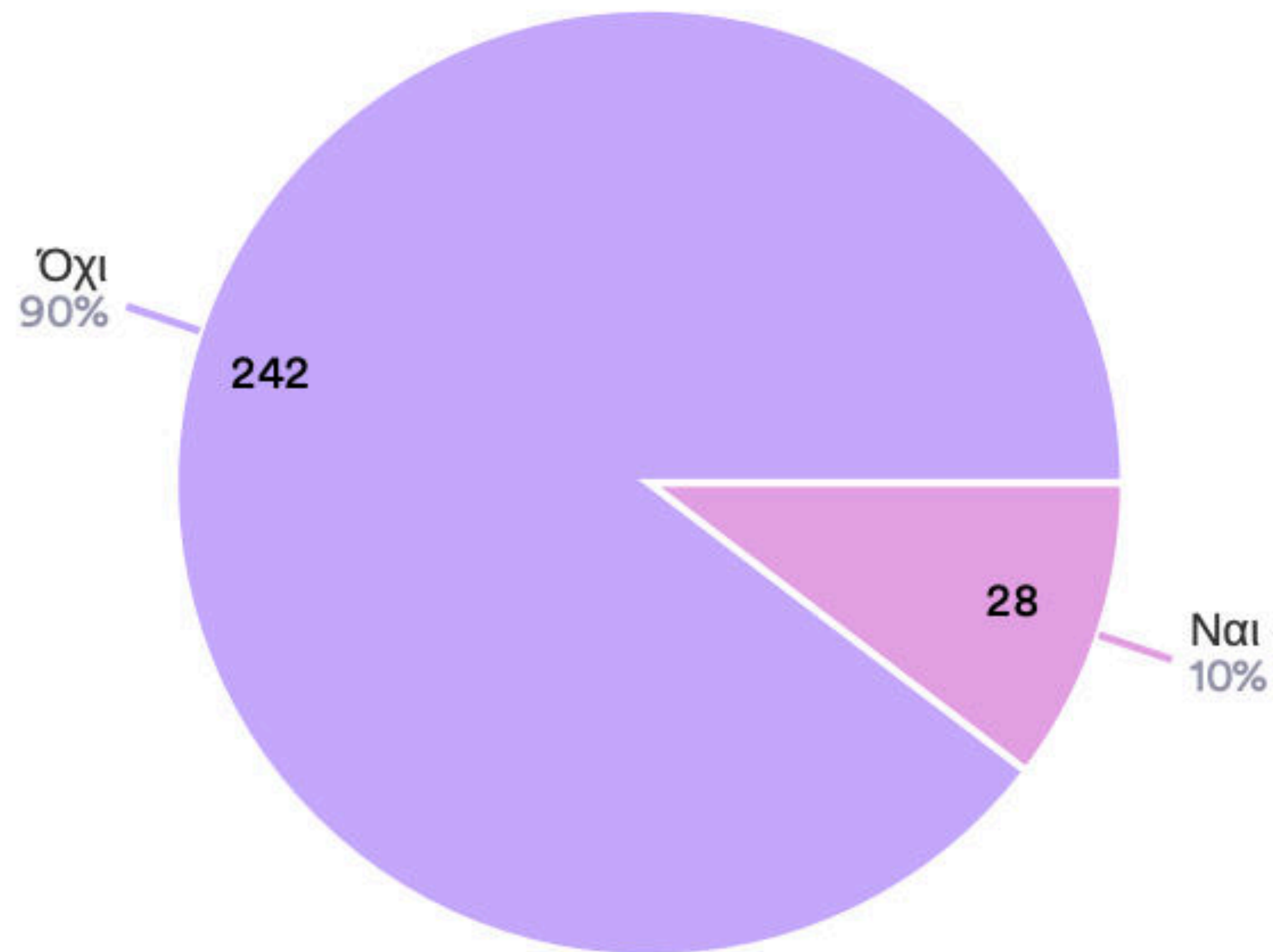
Χειρισμός άγχους και κατάθλιψης

UNIVERSITY *of* NICOSIA

37. Κατά την περίοδο μετά τη νόσησή του παιδιού σας, έχετε παρατηρήσει ή έχει διαγνωσθεί να παρουσιάζει οποιαδήποτε προβλήματα με την αντιμετώπιση άγχους ή/και κατάθλιψης;

N. 270

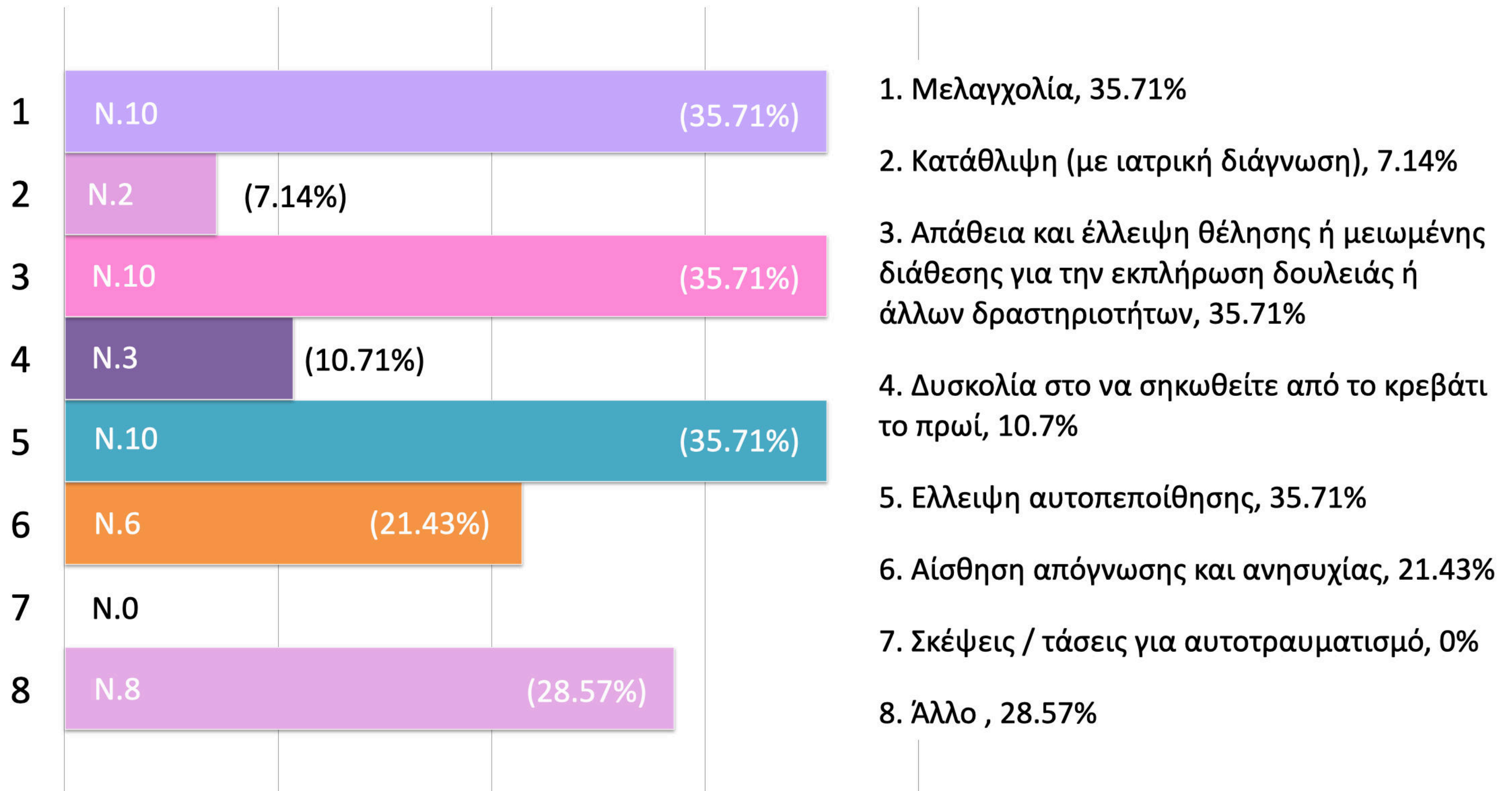

38. Τι συμπτώματα έχει βιώσει;
(Σημειώστε όσα ισχύουν)

N. 28

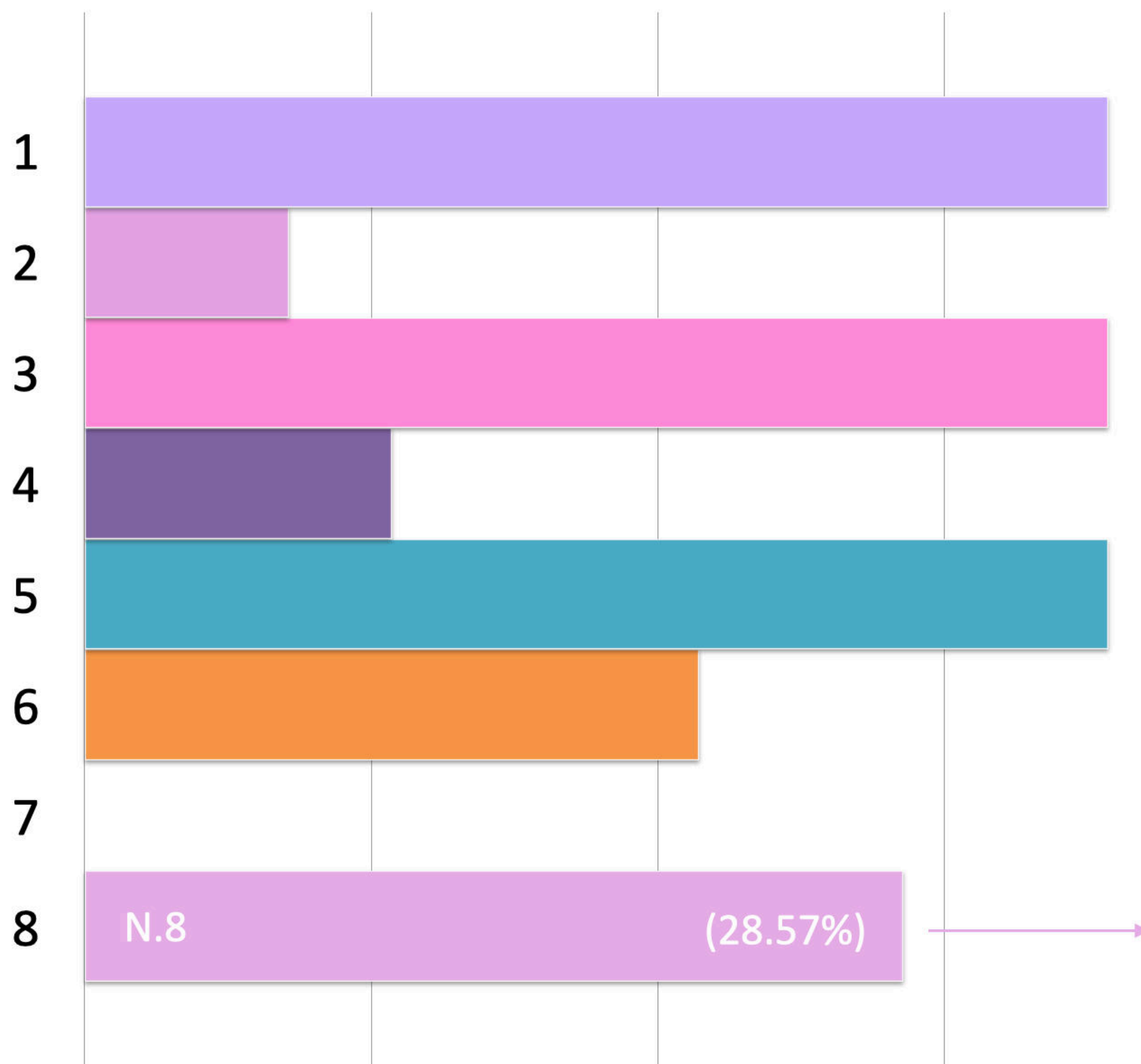
(1)

38. Τι συμπτώματα έχει βιώσει;
(Σημειώστε όσα ισχύουν)

N. 8

(2)

1. Άγχος

2. Δε θέλει πια να ακούει για covid και μέτρα.

3. Ενοχες γιατί κολλησε τη μητέρα του. Αγωνία να μην κολλησει καποιον αλλο.

4. Επειδή έχασε τον παππού από covid, μόλις διαγνώστηκε αναστατώθηκε και έκλαιγε. Αυτό όμως διήρκησε μόνο για ένα βράδυ.

5. Επειδή πρόκειται για βρέφος τα πιο πάνω δεν ισχυουν. Λόγω του εγκλεισμού και της παρατεταμένης απουσίας από το σταθμό, υπήρχε αρκετά έντονο άγχος αποχωρισμού από τη μητέρα και δυσκολίες προσαρμογής εποστρεφοντας.

6. Τις από άγχος (είχε και παλαιότερα).

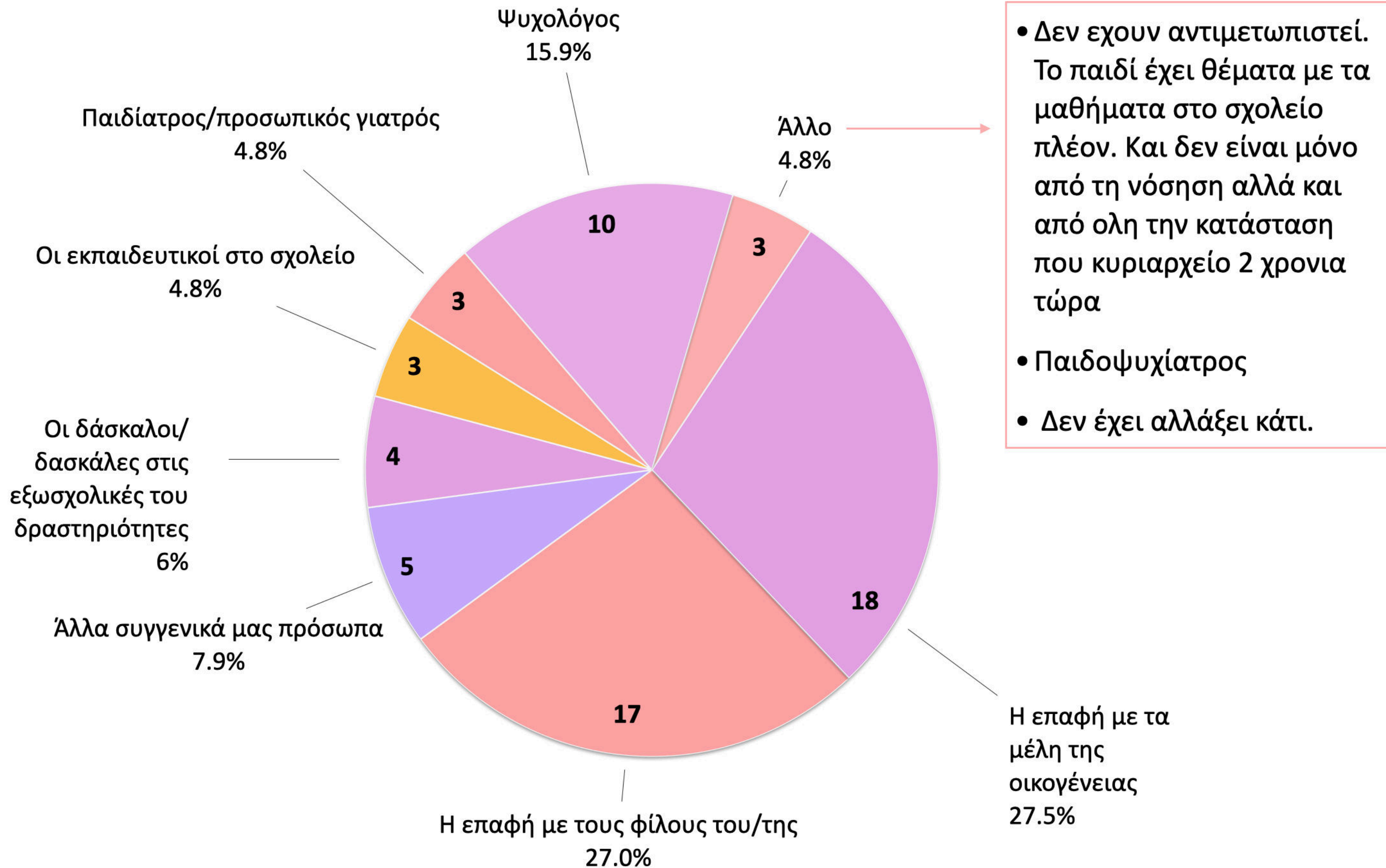
7. Τρίξιμο δοντιών κατά τον ύπνο και δάγκωμα νυχιών.

8. n/a

39. Τι θεωρείτε ότι βοήθησε το παιδί σας στην αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων;
(Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν)

N. 28

40. Στο παρόν, πώς νιώθετε με την ικανότητά του παιδιού σας να αντιμετωπίσει το άγχος ή/και την κατάθλιψή του;

N. 270

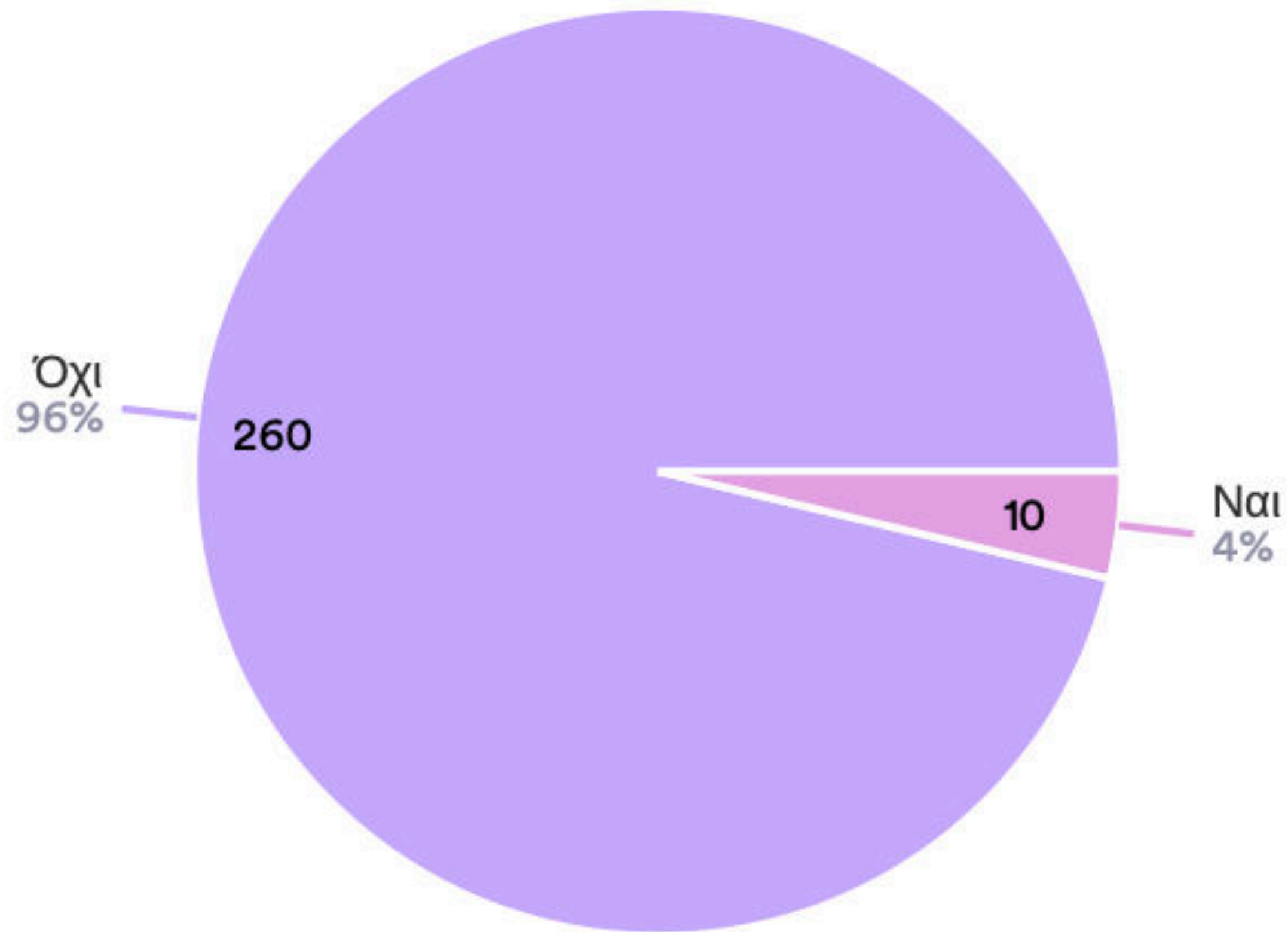
7. Φιλίες

UNIVERSITY *of* NICOSIA

41. Κατά την περίοδο μετά τη νόσηση του παιδιού σας,
έχετε παρατηρήσει ή παρατηρείτε να αντιμετωπίζει οποιαδήποτε προβλήματα
ή δυσκολίες με τις φιλίες του;

N. 270

Αλλαγή στις φιλίες του (μπορεί να είναι και άσχετο με την νόσηση)

Απομακρυνση.

Αποξένωση .

Αρχικα τασεις απομονωσης, τωρα ομως καλυτερευει η κατασταση.

Δυσκολια επαναπροσαρμογης.

Επανενταξης στη παρεα.

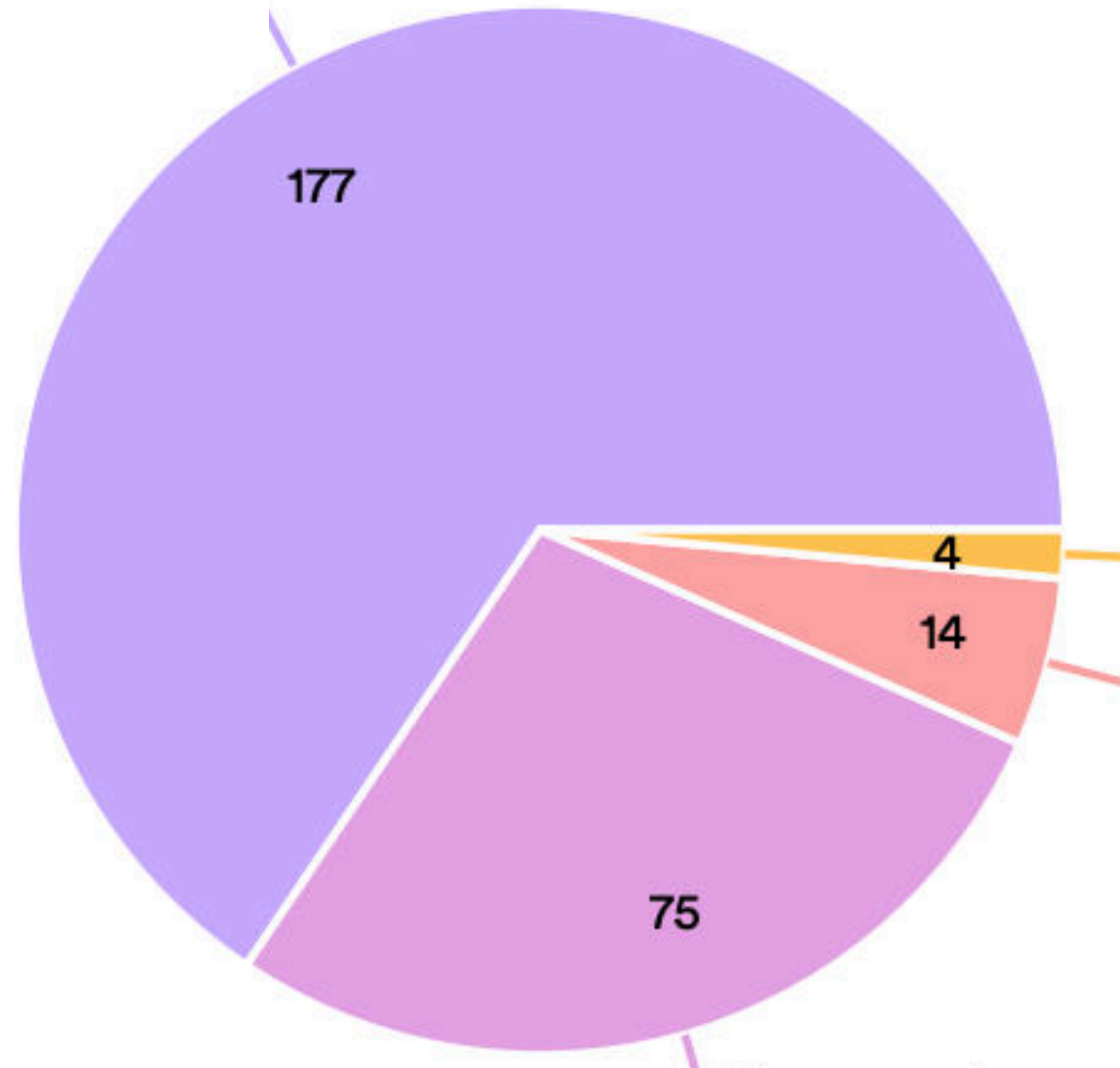
Θέματα προσαρμογής στο σταθμό επιστρεφοντας μετά από δύο απουσίες.
Άγχος αποχωρισμού ιδιαίτερα από τη μητέρα εντάθηκε

Οι φίλοι της έκαναν άλλες φίλες και έπρεπε να ενταχθεί στην ομάδα τους.

Οξυθυμη απομάκρυνση από φίλους κλείστηκε στον εαυτό της.

Προκατάληψη.

Είμαι πολύ ικανοποιημένος/η με τα
πράγματα ως έχουν
66%

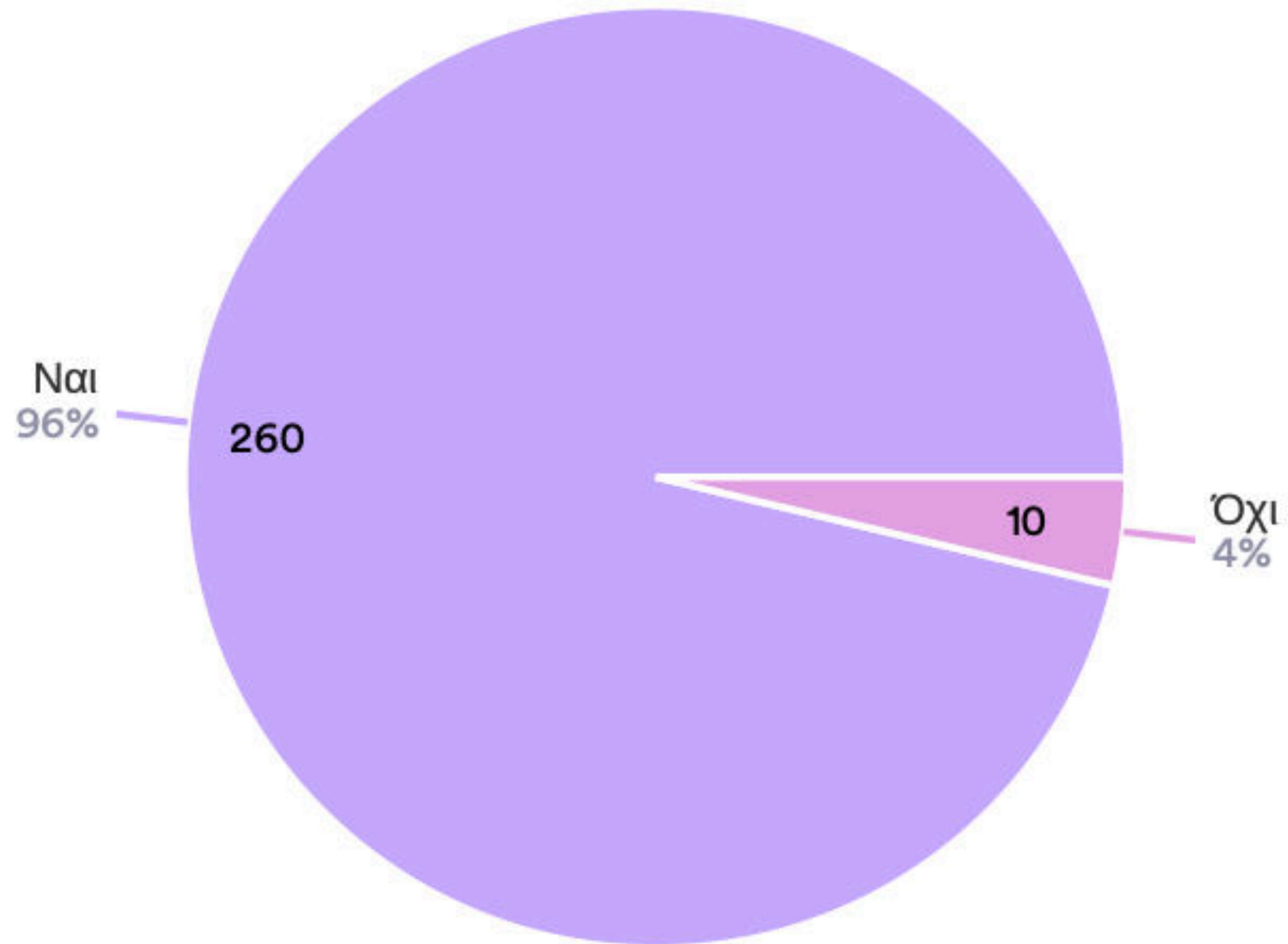
Δεν είμαι καθόλου
ικανοποιημένος/η με τα
πράγματα ως έχουν
1%

Δεν είμαι ιδιαίτερα
ικανοποιημένος/η με τα
πράγματα ως έχουν
5%

Είμαι αρκετά ικανοποιημένος/
η με τα πράγματα ως έχουν
28%

44. Οι φίλοι του παιδιού σας γνωρίζουν ότι έχει νοσήσει με COVID-19;

N. 270

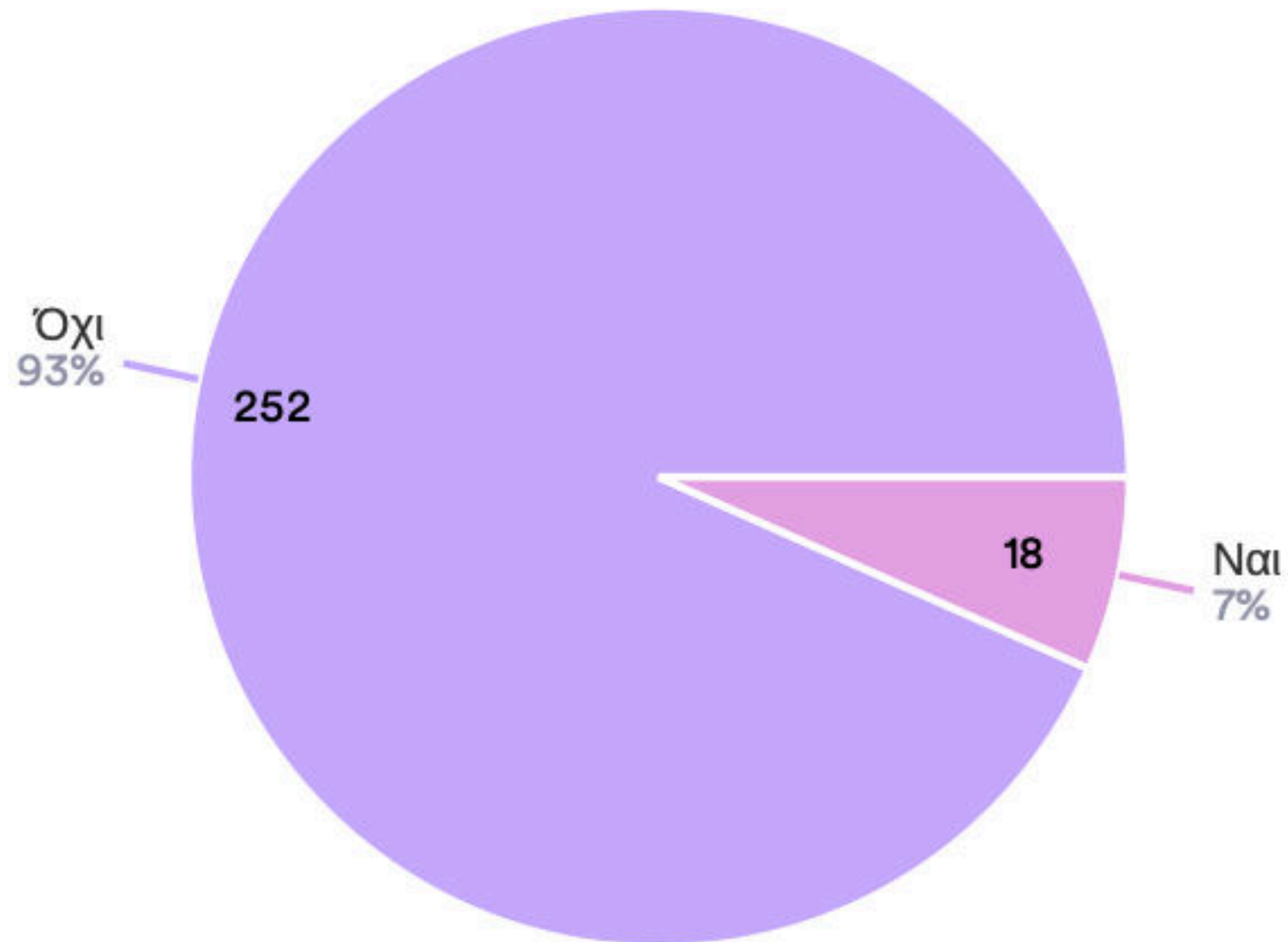
8. Διακρίσεις

UNIVERSITY *of* NICOSIA

45. Κατά την περίοδο μετά τη νόσηση του παιδιού σας, έχετε εσείς ή και το παιδί σας αντιμετωπίσει οποιαδήποτε δυσμενή διάκριση λόγω της νόσησης;

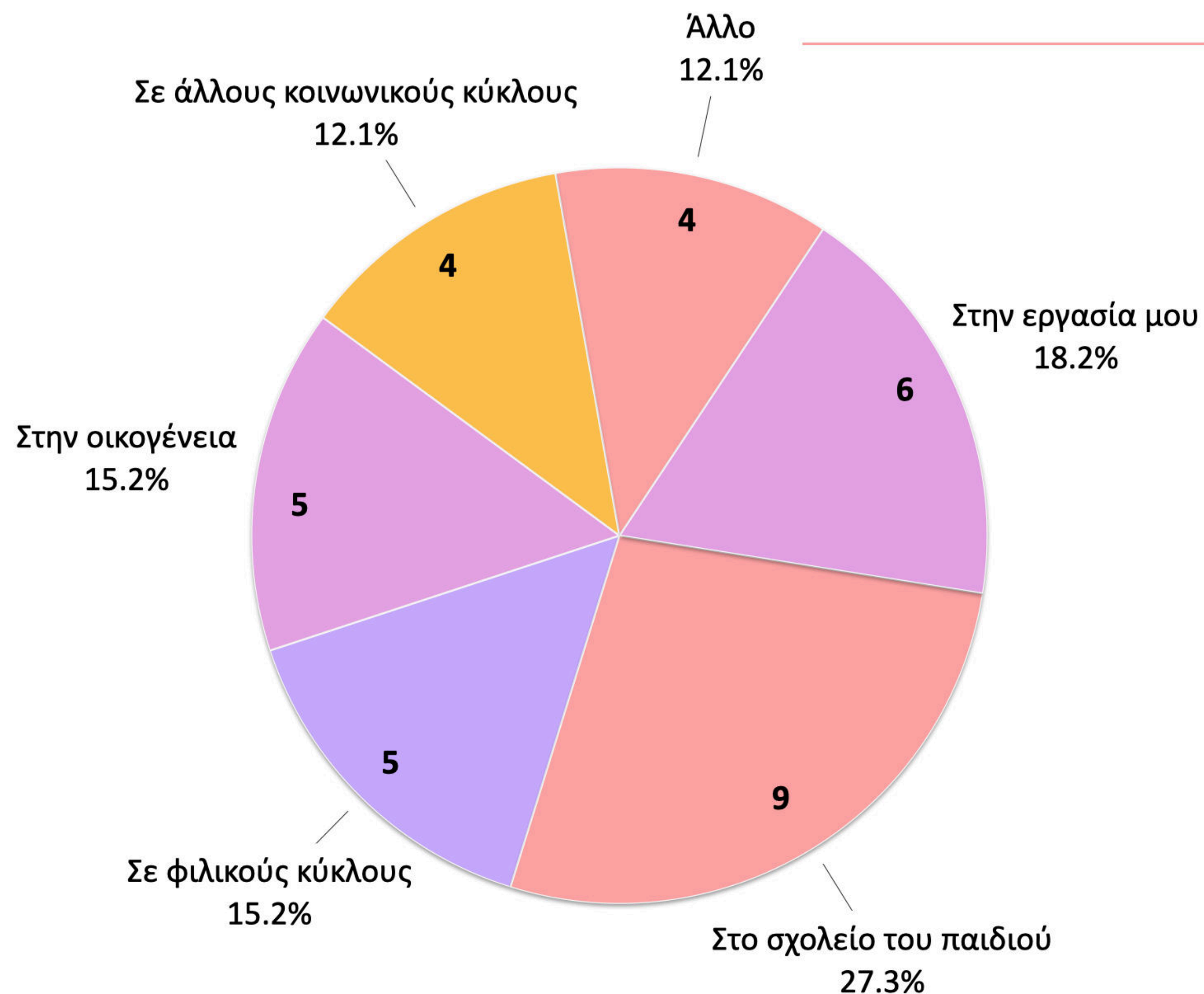
N. 270

46. Πού αντιμετωπίσατε δυσμενή διάκριση;
(Σημειώστε όσα ισχύουν)

N. 18

Άλλο

- Σε καταστήματα
- Σε εξωσχολικές δραστηριότητες
- Σε σελίδες κοινωνικής δικτύωσης (social media)
- Επειδή το μωρό πρέπει να περιορίζεται λόγω του long covid δυστυχώς δεν υπάρχει κατανόηση από αρκετά άτομα και δεν αντιλαμβάνονται την σοβαρότητα του long covid

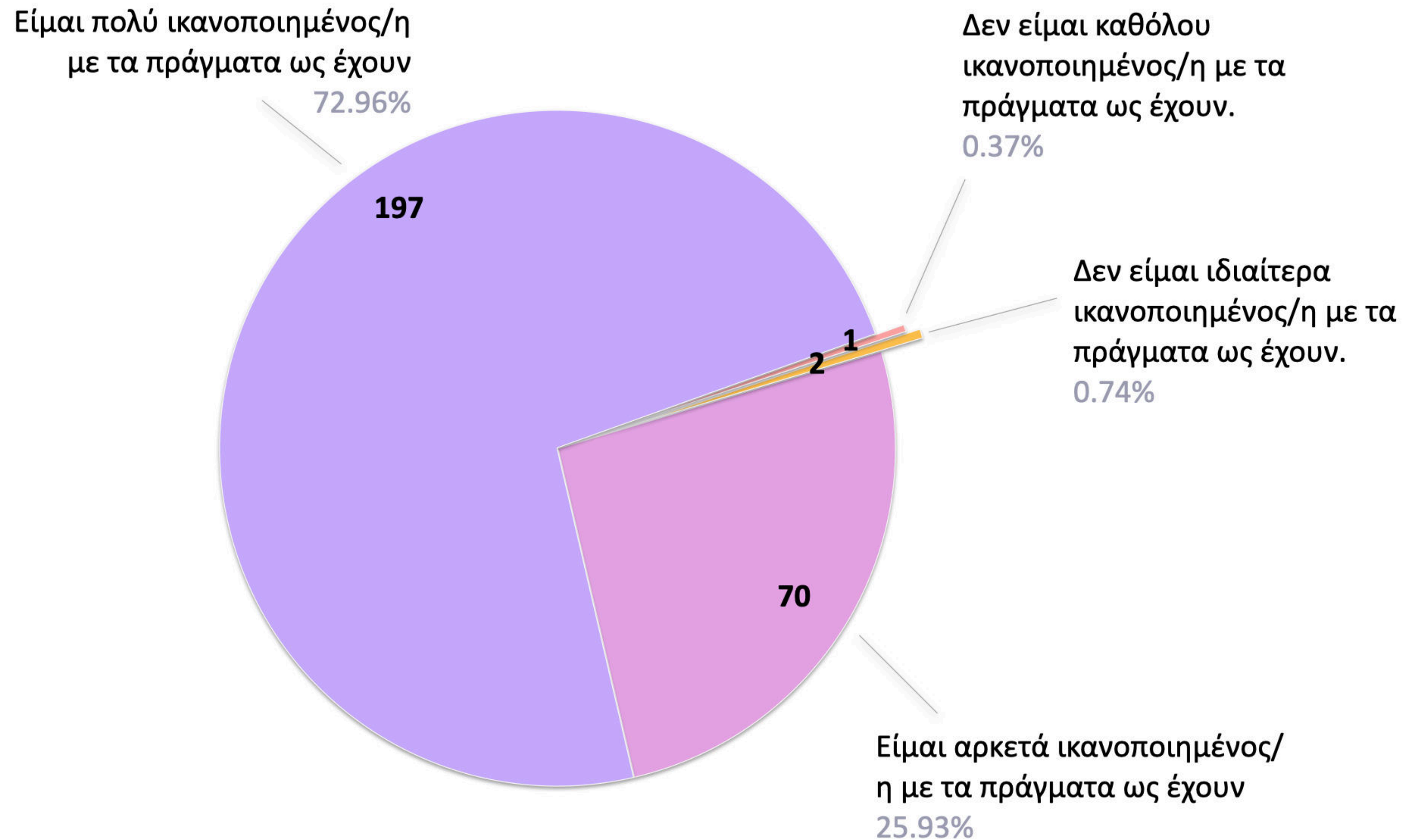
47. Ποιοι (ή τι) σας έχουν βοηθήσει κατά την περίοδο μετά τη νόσηση του παιδιού σας σε σχέση με τις διακρίσεις που βιώσατε; Παρακαλώ επιλέξτε όλα όσα ισχύουν:

N. 18

48. Στο παρόν, πώς νιώθετε για την ικανότητά σας να αντιμετωπίζετε διακρίσεις σε εσάς και στο παιδί σας ;

N. 270

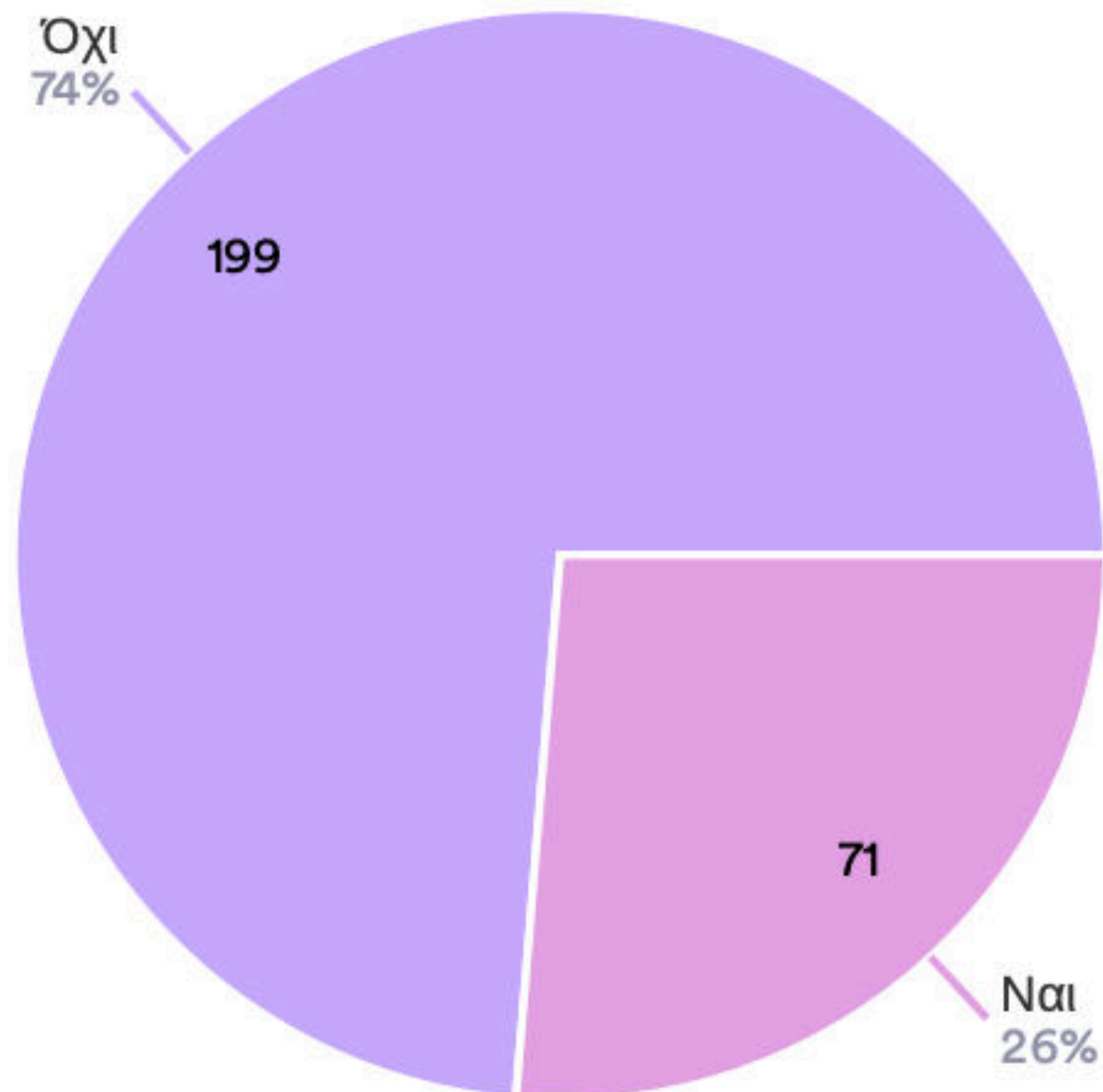
9. Εμβολιασμός

UNIVERSITY *of* NICOSIA

49. Εμβολιάστηκε το παιδί σας κατά του COVID19;

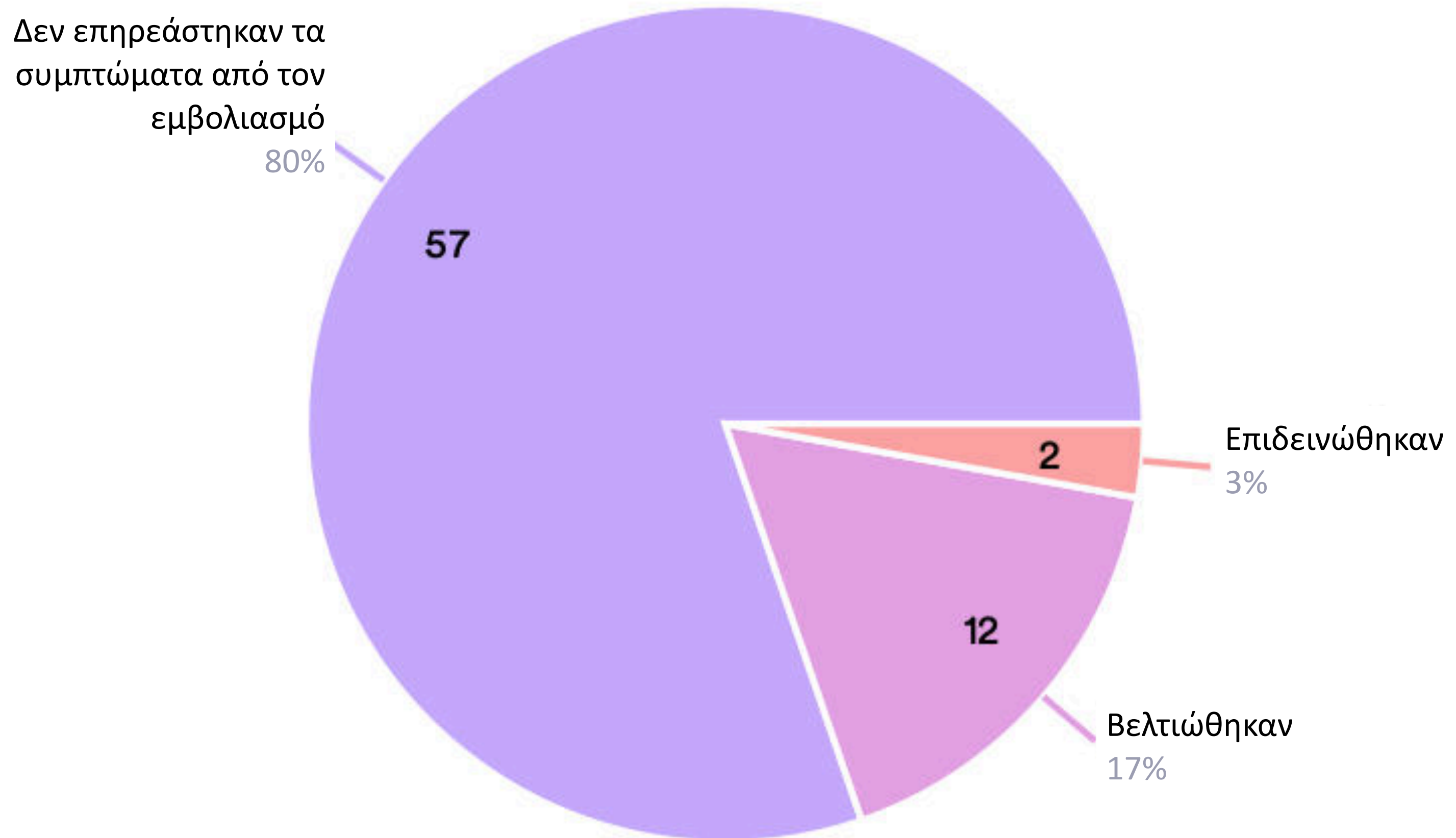
N. 270

50. Μετά τον πλήρη εμβολιασμό του παιδιού σας κατά του COVID19, τα συμπτώματα που αναφέρατε προηγουμένως, βελτιώθηκαν, επιδεινώθηκαν, ή έμειναν σταθερά;

N. 71

51. Σημειώστε ποια από τα συμπτώματά που επιλέξατε προηγουμένως **βελτιώθηκαν** μετά τον πλήρη εμβολιασμό του παιδιού σας κατά του COVID19 (παρακαλούμε επιλέξτε μόνο ανάμεσα μεταξύ των 5 συμπτωμάτων που σημειώσατε πιο πριν);

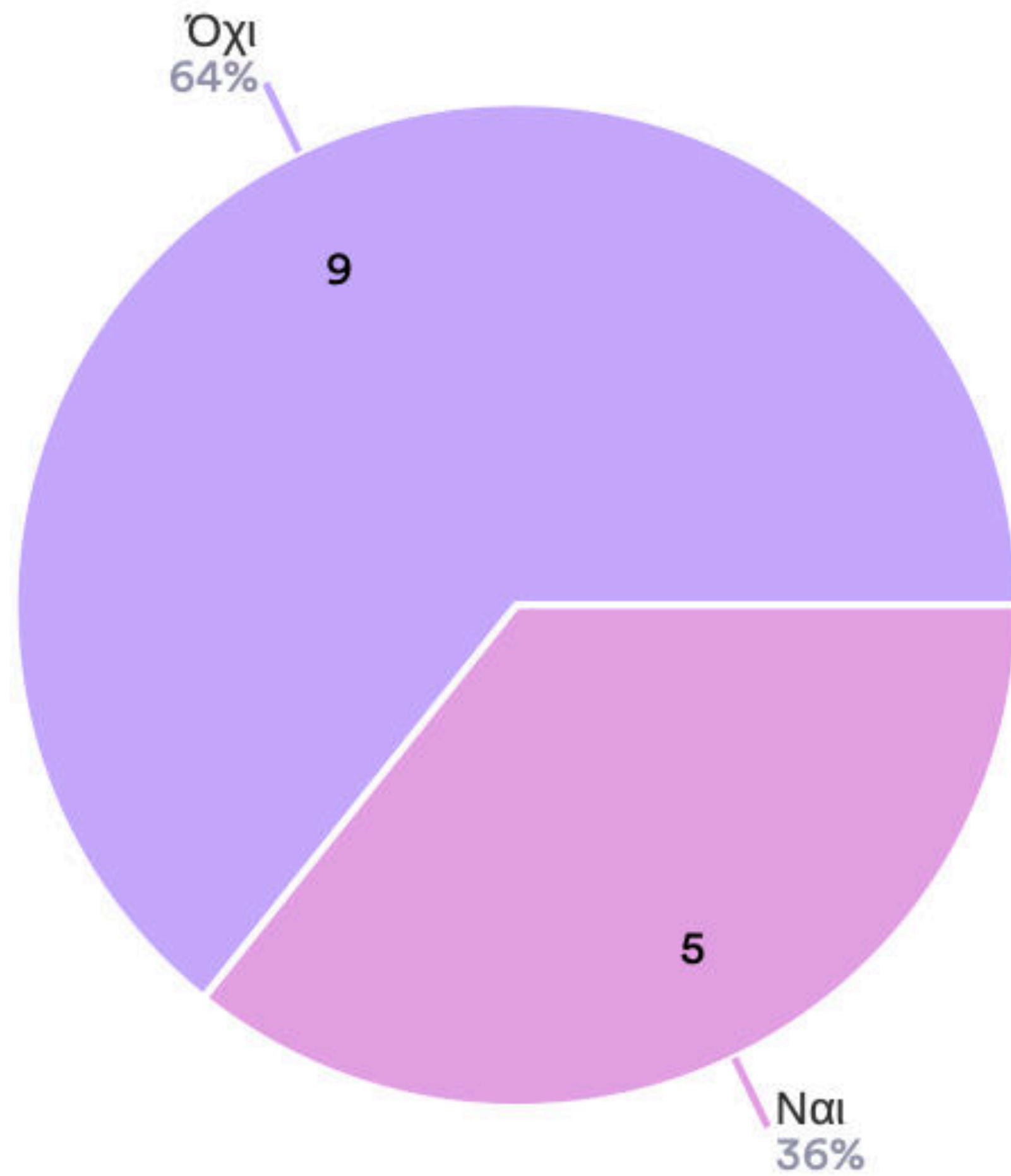
ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ	Q
Βήχας	1
Διαταραχές γεύσης/ όσφρησης	1
Διαταραχές ύπνου	1
Εύκολη κούραση	2
Εύκολο λαχάνιασμα	1
Πονόλαιμος	2
Πόνος στην κοιλιά	1
Πόνος στους μύες / Μυαλγίες	1

52. Σημειώστε ποια από τα συμπτώματά που επιλέξατε προηγουμένως **επιδεινώθηκαν** μετά τον πλήρη εμβολιασμό του παιδιού σας κατά του COVID19 (παρακαλούμε επιλέξτε μόνο ανάμεσα μεταξύ των 5 συμπτωμάτων που σημειώσατε πιο πριν);

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ	Q
Πόνος στους μύες / Μυαλγίες	1
Ανορεξία	1
Βήχας	1
Διαταραχές ύπνου	1
Εύκολη κούραση	2
Σύγχυση (μπερδεύεται εύκολα)	1
Κακή διάθεση / Καταθλιπτική συμπτωματολογία	1
Διαταραχές γεύσης/ όσφρησης	1
Πονόλαιμος	2
Πόνος στην κοιλιά	1

53. Για την αντιμετώπιση των συμπτωμάτων του παιδιού σας χρειαστήκατε
φαρμακευτική αγωγή;

N. 14

54. Τι κατηγορία φαρμάκων χρειαστήκατε για την αντιμετώπιση των συμπτωμάτων του παιδιού σας;

N. 5

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ	Q
Εισπνεόμενα για το αναπνευστικό	2
Αναλγητικά, Πausίπονα	3

10.
**Άλλες ανάγκες
για την καθημερινή ζωή**

UNIVERSITY *of* NICOSIA

55. Παρακαλώ όπως αναφέρετε οποιεσδήποτε άλλες ανάγκες τυχόν έχετε, οι οποίες δεν καλύπτονται από το ερωτηματολόγιο:

N. 48
(1)

Υπήρξε εντονο το αισθημα της ευθυνης ενοχης γιατι κολλησε η μητερα του η οποια αναγκαστηκε να νοσηλευτει για αρκετε μερες και η οποια εχει νευρολογικα προβληματα post covid.
Το σοβαρότερο πρόβλημα που αντιμετωπισαμε ήταν αυτό του εγκλεισμού πρώτον γιατί έπρεπε καθημερινά να βρίσκουμε ενδιαφέρουσες δραστηριότητες που να την κάνουν να νιώθει άνετα κλεισμένο συνεπώς. Επέλεξα να μην ενημερώσω το παιδί μου ότι ήταν θετικό για να αποφύγω το άγχος που πιθανόν να βιωνε και την αχρείαστη αγωνία που θα είχε. Είπαμε ότι μένουμε στο σπίτι γιατί η μαμά έχει κορωνοιο και είναι επαφή. Το δέχτηκε πολύ πιο χαλαρά. Θεωρώ ότι δεν πρέπει να βάζουμε τα παιδιά μας σε αυτή την διαδικασία γιατί με τα όσα ακούνε είναι ήδη φοβισμένα και κουρασμένα
Το παιδί μου όπως κι αλλά παιδιά είναι τρομοκρατημενα.Υπαρχει σε γενικότερες γραμμές μια ανασφάλεια που επικρατεί στο σχολείο, όπως επίσης και απογοήτευση με τα μέτρα όπως οι αποστάσεις και οι μάσκες.Δεν υπάρχει πραγματικά ευτυχισμένο παιδί κατά την διάρκεια του σχολείου.
Το παιδί μου μετά τις περιόδους καραντίνας που έμεινε στο σπίτι, κυρίως λόγω του ότι υπήρξε στενή επαφή κρουσμάτων, μου ζητά συχνά να παραμείνει στο σπίτι και να κάνει μαθήματα διαδικτυακά παρά να πηγαίνει σχολείο, πράγμα που με προβληματίζει για τις ψυχολογικές επιπτώσεις που έχει η παρατεταμένη πανδημία στα παιδιά μας.
το παιδί εμβολιάστηκε πριν τη νόσηση και δεν παρουσίασε καθόλου συμπτώματα μετά τις 3 πρώτες μέρες. Αυτό δυσκολεύτηκα να βρω κάπου να το γράψω στο ερωτηματολόγιο
Το παιδί είχε εμβολιαστεί και με πλήρως και ακολουθως νοσήσε.
Το ερωτηματολόγιο είναι εσφαλμένο διότι προκαθορίζει ότι παρέμειναν συμπτώματα μετά την νόσηση. Πρέπει να υπάρχει και η επιλογή "κανένα σύμπτωμα μετά την νόσηση".
Τι σχέση έχει το οικονομικό κομμάτι στην έρευνα σε σχέση με τον covid-19; Σε τι θα βοηθήσει αν σας πούμε τον μισθό μας; ο μοναδικός λόγος που το απάντησα ολόκληρο το ερωτηματολόγιο ήταν για να δω αν ερωτήσεις θα έχει αφορούν τελικά τον covid ή όχι. Τελικά βοήθησα στην έρευνα για τον covid ή θέλετε και φορολογική δήλωση εμένα και του συζήγου μου. Να σας προτείνω και κάτι, να σας επισυνάπτουμε και τα στοιχεία με τι ακίνητα έχουμε στο όνομα μας. Βοηθούν και αυτά στην πανδημία. Ευχαριστώ
Τα παιδιά που νοσούν και παράλληλα έχουν μαθησιακές δυσκολίες δυσκολεύονται πολύ να ενταχθούν στο πρόγραμμα του σχολείου. Επίσης, τα κενά στα μαθήματα που δημιουργούνται από την περίοδο της καραντίνας είναι αρκετά. Είναι δύσκολο ένας γονιός να κάνει ταυτόχρονα και τον δάσκαλο. Σε συνδυασμό και με το γεγονός ότι δεν κάνουν τις δραστηριότητες τους - άθληση αυτό τους δημιουργεί ένταση, νεύρα, υπερβολική ενέργεια και κυρίως εθισμό στα ηλεκτρονικά παιχνίδια.
Σχετικά με την ερώτηση 50, το παιδί μου είχε εμβολιαστεί πλήρως και μετά από 3 μήνες νόσησε.
Στην ερώτηση εάν έχει επηρεαστεί η απόδοση του παιδιού μου, να αναφέρω ότι νόσησαν 16 παιδιά στην τάξη και η δασκάλα. Η απουσία από το σχολείο και τα μαθήματα ήταν που έριξε την απόδοση.

55. Παρακαλώ όπως αναφέρετε οποιεσδήποτε άλλες ανάγκες τυχόν έχετε, οι οποίες δεν καλύπτονται από το ερωτηματολόγιο:

N. 48
(2)

Σταματήστε τις επαφές. Αν ο ένας αρρώστησε πρέπει να μείνουν σπίτι οι φίλοι του; πού ξανά ακούστηκε αυτό; Αρνείται να συνεχίσει το σχολείο. Επιθυμεί διακαώς να ξανανοσησει. Μπαίνει συνέχεια επαφή. Φτάνει πια! Έχετε καταστρέψει μια ολόκληρη γενιά. Κουράστηκαμε, απηυδασησαμε, αηδιασαμε. Σιγά πια τη σοβαρότητα της νοσησης. Έλεος!!
Στα παιδιά δεν είναι αναγκαίος ο εμβολιασμός αν δεν διατρέχουν οποιοδήποτε σοβαρό πρόβλημα υγείας.
Πολλά απο τα ερωτήτα ισχύουν και πριν την νόσηση.θα έπρεπε να διευκρινίζεται..
Ο γιος μου ήταν εμβολιασμενοι δίπλα από το Σεπτέμβρη το 2021 Επισης προσέχουμε τη διατροφή του, επιπλέον παίρνει και βιταμίνες και προσεχει Αρα είμαστε υπέρ του ανοσοποιητικού και ειμασταν και τυχεροί ότι ήταν ασυπτωματικος πληρως
Ο γιος μου έχει διαγνωστεί με ενδοκράνια υπέρταση 9 μήνες μετά τη νόσηση λόγω διπλωπίας που ήταν ένα από τα πολλά συμπτώματα που εμφάνισε κατά την περίοδο των 9 μηνών. Είναι σε περίοδο αποθεραπείας.
Νοσησε ενώ ηταν εμβολιασμενος με την 1η δόση και έχασε την δεύτερη δοση. Αρα η τελευταία ερώτηση που αναφέρει "πλήρως εμβολιασμενος" δεν ισχύει για το παιδί μου.
Νόσησε 2η φορα μετα απο 2 μηνες. Αυτο ηταν το χειροτερο για την ψυχολογια ολων μας.
Να μας παρατήσουν με τα μέτρα εκαταντησαν αηδία
Μικρή ηλικία, κάποιες ερωτήσεις δεν εφαρμόζονται
Και τα 2 μου παιδιά νοσησαν με ελαφριά συμπτωματολογια για 2 ημέρες. Το δε πιο μικρό, με 1.5 ημέρα πολύ χαμηλό πυρετό. Ζυγιστε ξανά τα "οφέλη" του εμβολιασμού γιατί στο παρόν στάδιο υπάρχουν κατεγραμμενοι θανατοι, από 6 μηνών και μόνιμες σοβαρές βλάβες (επίσημα στοιχεία EMA και VAERS). Προσωπικά θα ένιωθα ένοχη να εμβολιαζα τα μικρά παιδιά από την στιγμή που η νοσηση τους είναι ήπια ή/και ασυμπτωματικη ενώ με αυτό αυξανω τους κινδύνους τους να έχουν μόνιμες βλάβες ή/και θάνατο! Διερωτώμαι οι γιατροί που το κάνουν και φωτογραφιζονται με καμάρι, νιώθουν εντάξει? Υγ. διορθώστε το ερωτηματολόγιο σας καθώς επιλέγουμε κανένα σύμπτωμα μετά την αποδέσμευση και εξακολουθειτε να ρωτάτε τί συμπτώματα και πόσο καιρό κράτησαν μετά την αποδέσμευση
Θεωρώ ότι επειδή κόλλησαν όλα μου τα παιδιά από κορωνοιο ότι δεν είχαν τίποτα, ενώ εγώ που εμβολιαστηκα δεν ήμουν καθόλου καλά για 4 μέρες. Δεν προτείνω τα εμβόλια σας και ούτε θα έβαζα άλλη δόση
Θα πρέπει να υπάρχει επιλογή για τις περιπτώσεις που δεν έχουν εμμενοντα συμπτώματα. Ίσως και η επιλογή να καταγράφετε οποία σημαντική εμπειρία όπως θάνατος στην οικογένεια λόγω covid και νοσηλειςμελων της οικογένειας

55. Παρακαλώ όπως αναφέρετε οποιεσδήποτε άλλες ανάγκες τυχόν έχετε, οι οποίες δεν καλύπτονται από το ερωτηματολόγιο:

N. 48
(3)

Η πολιτεία δεν βοήθησε καθόλου τα παιδιά στην όλη κατάσταση. Όταν ξεκίνησαν όλα ήταν 6η δημοτικού και τώρα σχεδόν τέλειωσε η 2α γυμνασίου και υπάρχει σοβαρό πρόβλημα με τα μαθήματα. Η διπλή νόσηση ήρθε και τα μεγάλωσε αυτά τα θέματα. Ζούμε σε ένα κράτος εντελώς αχρηστο
Η μητέρα εμβολιαστηκε όταν ήταν 8 μηνών έγκυος και με τις 2 δόσεις
Έχω παρατηρήσει ότι το παιδί μετά την νόσηση μια την επιστθστην καθημερινότητα, ότι χάνει εύκολα την υπομονή του κι εκνευρίζεται! Επίσης κατά την διάρκεια της νόσησης, μείναμε μόνες μας μητέρα και κόρη απομονωμένες, παίζαμε και κάναμε πολύ δουλειά για να μην μπει πίσω στα μαθήματα της.
Ελπίζω να έχετε όλοι αντιληφθεί το κακό που έχετε προξενήσει στον ψυχικό κόσμο των παιδιών αυτά τα 2 χρόνια και που ακόμα συνεχίζουν. Αλοπρόσαλλες, ακατανόητες, ετσιθελικές, παράλογες ακόμα και δικτατορικές επιβολές μέτρων και στερήσεις βασικών ελευθεριών και δικαιωμάτων των παιδιών. 2 χρόνια τους στερείτε τα πάντα, εκδρομές, γιορτές, φίλους, παιχνίδια, δραστηριότητες! Εκ των υστέρων έρευνες δεν θα επουλώσουν καμία τέτοιας μορφής πληγή κύριοι.
Είχε προλάβει να εμβολιαστεί μόνο με την πρώτη δόση
Είχε δεκατα πυρετο για 2 μερες μονο
Είναι λάθος ο διαχωρισμός εμβολιασμός ανεμβολιαστοι. Τα παιδιά επηρεάζονται πολύ ψυχολογικά. Οι φίλες της είναι εμβολιασμενες κ αυτή απομακρινθηκε έμεινε μόνη της. Δεν μιλά για να μη μας στεναχωρεί. Έγινε μια κινητή βόμβα. Δεν μπορώ να της μιλήσω. Είναι μόνη της.
Είναι η 2η φορά που νοσεί Νόσησε ξανά πέρσι 2/2/21 Ασυπτωματικός
Δεν εμβολιασα το παιδί γιατί δεν υπάρχει διαθέσιμο εμβόλιο για την ηλικία του αλλιώς θα το είχα κάνει ήδη
Δεν έγινε ο εμβολιασμός λόγω ηλικίας. Από την στιγμή που λέτε για ηλικίες 0-18 θα ήταν καλό να υπάρχουν τουλάχιστον 10 ερωτήσεις για τα βρέφη. Δεν μπορεί μωρο να μιλήσει, να εκφραστεί. με κάποιες ερωτήσεις θα μπορέσει να βοηθηθεί κάποιος γονιός από την έρευνα. Και επίσης κάποιες ερωτήσεις για τους παιδίατρους, και το τι ενέργειες-βοήθειες μπορούν να μας δώσουν.
Γιατί στην ερώτηση πόσο διήρκεσε το πιο έντονο σύμπτωμα του παιδιού μου μετά την αποδέσμευση δεν έχετε και τρίτη επιλογή; το σύμπτωμα διήρκεσε μόνο για 5 μέρες κατά την διάρκεια της απομόνωσης μας μόνο και όχι μετά από την αποδεσμευση
Για όσους δεν είχαν συμπτώματα μετά την νόσηση τους από τον ιό δεν έχετε επιλογές. Το δικό μου παιδί είχε μόνο 3 μέρες ήπια συμπτώματα κατά τη διάρκεια της νόσησης του. Επίσης το χρονικό διάστημα εκείνο Δεν πήγαινε σχολείο κάτι που δεν υπάρχει στις επιλογές σας επίσης.
Αναφορικά με τις ερωτήσεις που αφορούν τη στήριξη από ψυχολόγο, διευκρινίζω ότι αφορούσε στήριξη προς τους γονείς (όχι άμεσα για το θέμα των παιδιών, αφορούσε δηλ. σύμβουλο γάμου και όχι παιδοψυχολόγο ή οικογενειακή θεραπεία). Η δυνατότητα των γονιών να διαχειριστούν την πίεση στη σχέση που προκύπτει από την πίεση λόγω της πανδημίας και του εγκλεισμού έχει σίγουρα αντίκτυπο και στα παιδιά, και θεωρώ πως έπαιξε ρολό)
Ακατανόητη η εμμονή γιατρών της κλινικής βραχείας νοσήλιας να μην πάρει το παιδί decatron, με αποτέλεσμα να βασανίζεται με πολύ δυνατό και ασταματητό βήχα για 10 μέρες!!!! Μολις ξεκινήσαμε decatron σε 3 μέρες είχε εξαφανιστεί ο βήχας....

55. Παρακαλώ όπως αναφέρετε οποιεσδήποτε άλλες ανάγκες τυχόν έχετε, οι οποίες δεν καλύπτονται από το ερωτηματολόγιο:

N. 48
(4)

Άθλιο ερωτηματολόγιο με έντονο αίσθημα να σε καθοδηγεί εκεί που θέλει.

*Πρέπει να κατανοήσουν και να Δέχονται τις διαγνώσεις των γιατρών του παιδιού ότι το παιδί 3 χρόνων είναι με long Covid (απευθύνομαι και σε ιατρικό προσωπικό γιατί δυστυχώς υπάρχουν ειδικότητες-ατομα τα οποία δεν δέχονται ότι ενα μωρό μπορεί να ανήκει στην κατηγορία του long covid, αλλά και στον υπόλοιπο κοσμο).

* να δοθεί το μήνυμα σε όλους ότι και τα μωρά αυτής της ηλικίας μπορεί να νοσήσουν βαριά. Πρέπει να λέγονται ότι τα παιδιά νοσούν βαριά και μπορεί να υπάρξουν ασθενείς long covid σε παιδική ηλικία. Όταν ακουστεί αυτό θα είναι πιο εύκολη και η αντιμετώπιση από αρκετά άτομα ότι τα μωρά νήπια έχουν long covid.

*Το σημαντικότερο είναι ο Παιδίατρος του μωρού να είναι δίπλα στο παιδί, στην οικογένεια να τους στηρίζει ιατρικά και ψυχολογικά. Εμείς το είχαμε αυτό από τον Παιδίατρο μας τον οποίο κάθε μέρα τον ευγνωμονούμε.

- 2 αδερφκια νοσησαν ταυτόχρονα

- θεωρώ ότι πολλές δυσκολίες οφείλονταν στον παρατεταμένο εγκλεισμό. Έχασε πολύ καιρό σχολείο (και από τη ρουτίνα) γιατί λόγω της εξασθενησης του οργανισμού του αρρωστούσε συνεχώς (περίπου 2 μηνες), επομένως χρειάστηκε δουλειά για την επιστροφή στη ρουτινα

Παρά πολύ δύσκολο να κατανόηση κια να περιοριστεί ένα παιδί τόσο μικρό για να προφυλαχουν οι υπόλοιποι στο σπίτι.

Συμπεράσματα

UNIVERSITY *of* NICOSIA

Συμπεράσματα

Οι επιπτώσεις στην παιδική και εφηβική ηλικία μετά από νόσηση από COVID-19. - 2022 -

Ευχαριστώ

Κωνσταντίνος Ν. Φελλάς
Ανώτερος Αντιπρύτανης Πανεπιστημίου Λευκωσίας

UNIVERSITY of NICOSIA